

ชื่อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัย นางสาวสุภารัตน์ พุทธิรักษา **ปริญญา** รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2) อาจารย์ พลเอกศิรินทร์ ชูปเกล้า
ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ ปัญหา แนวทางการพัฒนา เปรียบเทียบภาพรวมรวมทั้งภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้งนี้ ได้นำกรอบแนวคิดประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป การบริหารวัสดุอุปกรณ์ การให้บริการประชาชน และการบริหารคุณธรรม มาใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลสนาม แบบสอบถามได้ผ่านการทดสอบ รวมทั้งผ่านการหาความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลสนามดำเนินการระหว่างวันที่ 10 กันยายน ถึง วันที่ 9 ตุลาคม 2549 สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ 1,029 คน คิดเป็นร้อยละ 89.95 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด สำหรับสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีสูง สำหรับข้อเสนอแนะที่สำคัญ เช่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรจัดให้มีการฝึกอบรมผู้บริหารให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน และองค์การบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

คำสำคัญ การมีส่วนร่วมของประชาชน การบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบล

Thesis title: People Participation in Management Administration of the Subdistrict Administration Organizations in Chonburi Province

Researcher: Miss Suparat Puttaraksa; **Degree:** Master of Public Administration;

Thesis advisors: (1) Dr. Wiruch Wiruchnipawan, Associate Professor; (2) General Sirindra Dhupklum; **Academic year:** 2006

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the opinions of samples on people participation in management administration, problems, procedures of development, overview comparison, and overview trend of people participation in management administration of the Subdistrict Administration Organizations (SAO) in Chonburi Province. The conceptual framework comprised of 6 factors: Man, Money, Management, Materials, Market, and Morality were applied to this research.

This research was survey research using questionnaires to collect field data. The questionnaires passed pretest and checked of validity and reliability. The field data was collected during September 10-October 9, 2006, making the amount of 1,029, equal to 89.95% of total samples (1,144). Statistics used for data analysis were percentage, arithmetic means, standard deviation, and t-test.

The research results found: the samples agreed at the medium level that the people participation in management administration of the Subdistrict Administration Organizations in Chonburi Province was high. For main suggestions, such as, the Department of Local Administration should arrange executive training in order to insight the importances of people participation. In addition, the Subdistrict Administrative Organization should advocate people to participate in controlling and checking SDO's budgets.

Keywords: People participation, management administration, Subdistrict Administration Organization (SAO)

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วิรัชนิภาวรรณ ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ พลเอกศิรินทร์ ชูปเกล้า กรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ อาจารย์ อุดร ตันติสุนทร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่ง สำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ใหญ่บ้าน และผู้บริหารสถานศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรีทุกท่านที่เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ คุณธนิต มิ่งมงคล คุณธนิศา วัจจันทร์ และว่าที่ร้อยโทธีรพันธ์ นามไพร และพี่ ๆ เพื่อน ๆ (กทม. 2) ทุกคน ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ จนกระทั่ง วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงในที่สุด และท้ายสุดนี้ผู้ศึกษาขอมอบความดีและประโยชน์ใด ๆ ของการศึกษาครั้งนี้แก่บิดา มารดาและป้า ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่ ผู้เป็นกัลยามิตร ผู้ให้ความรักความ ห่วงใย และเป็นกำลังใจตลอดมา ส่งผลให้ ผู้ศึกษามีพลังในการดำเนินงานจนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี

สุภารัตน์ พุทธรักษา

กุมภาพันธ์ 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อจำกัดในการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ	12
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการ ที่เรียกว่า 6M (ตัวแปรอิสระ)	16
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	20
แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาเกี่ยวข้องกับ	
การจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล	23
แนวคิดเกี่ยวกับ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	46
ระยะเวลาทำการวิจัย	47
แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
ส่วนที่ 1 สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง	50
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล	51
ส่วนที่ 3 ข้อเสนอที่ได้จากการแสดงความคิดเห็น	89
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	105
สรุปการวิจัย	105
อภิปรายผล	113
ข้อเสนอแนะ	124
บรรณานุกรม	131
ภาคผนวก	134
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	135
ประวัติผู้วิจัย	143

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	จำแนกประชากร และกลุ่มตัวอย่างตามองค์การบริหารส่วนตำบล 41
ตารางที่ 3.2	แผนการดำเนินงานวิจัยตลอด โครงการ 47
ตารางที่ 4.1	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล 50
ตารางที่ 4.2	ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ 52
ตารางที่ 4.3	ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามด้านการบริหารงบประมาณ 55
ตารางที่ 4.4	ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามด้านการบริหารงานทั่วไป 57
ตารางที่ 4.5	ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ 59
ตารางที่ 4.6	ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามด้านการให้บริการประชาชน 61
ตารางที่ 4.7	ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามด้านการบริหารคุณธรรม 63
ตารางที่ 4.8	ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามภาพรวม ทั้ง 6 ด้าน หรือ 6M 65

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 4.9	ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน.....	66
ตารางที่ 4.10	ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมปัญหาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี.....	71
ตารางที่ 4.11	ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี.....	72
ตารางที่ 4.12	การวิเคราะห์ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเปรียบเทียบ ภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหาร ส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกเป็นการเปรียบเทียบในปัจจุบันกับใน อดีต และกับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง.....	79
ตารางที่ 4.13	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน คือ ผู้ใหญ่บ้านและ ผู้บริหารสถานศึกษา.....	81
ตารางที่ 4.14	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิง.....	84
ตารางที่ 4.15	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา คือ ระดับต่ำกว่า ปริญญาตรีกับระดับปริญญาและระดับสูงกว่าปริญญาตรี.....	86
ตารางที่ 4.16	การวิเคราะห์ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวโน้มน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล.....	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.17 สรุปค่าสถิติผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหา และแนวทางการพัฒนาในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามกรอบแนวคิด 6M	94

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม 6M	5
ภาพที่ 2.1 แผนภูมิแสดงโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมาย	37
ภาพที่ 2.2 โครงสร้างรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการปฏิบัติงาน	38
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการทดสอบแบบสอบถาม	45
ภาพที่ 4.1 สรุปค่าสถิติผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี	90
ภาพที่ 5.1 สรุปภาพรวมปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีตามกรอบแนวคิด 6M	122

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันสภาพการณ์ของประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งในด้าน เศรษฐกิจสังคมและการเมืองซึ่งส่งผลกระทบต่อโดยตรงและโดยอ้อมต่อวิถีการดำรงชีพของประชาชน อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) ที่มี เนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปรับปรุงสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานของรัฐ การปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง การเร่งรัดให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารและการจัดบริการสาธารณะไปสู่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นโดยเร็ว ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงานและการให้บริการสาธารณะของรัฐเป็นไป ด้วยความคล่องตัวมีประสิทธิภาพและสามารถสนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของประชาชน ได้ดียิ่งขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นสังกัดราชการบริหาร ส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 บัญญัติให้ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานปกครองตามนโยบายการกระจายอำนาจของรัฐบาล มี อำนาจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติในการบริการและการพัฒนาตำบลในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ และสังคมเป็นการจัดตั้งตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง (decentralization) ให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง (local self government) องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดย่อมต้องรู้ถึงปัญหาความเดือดร้อนและสามารถตอบสนองความต้องการในการรับบริการของ ประชาชนในชุมชนได้อย่างแท้จริง เป็นกลไกภาครัฐ ที่เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนได้เข้ามามี ส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) มาตรา 76 “รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายและ ตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐของทุกระดับ” และเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของรัฐที่ทำหน้าที่พัฒนา

ท้องถิ่น เชื่อมโยงในมิติของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่นของตนเอง เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามที่รัฐได้ตั้งเป้าหมายไว้

แต่อย่างไรก็ตาม จากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองในรูปของสภาตำบลในอดีตจนถึงรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้ประชาชนเข้ามามีสิทธิในการปกครองตนเองเพื่อตนเองแล้วก็ตาม แต่การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลประสบปัญหาจากการบริหารจัดการในหลายด้านไม่สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนี้

- 1) ประชาชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างแท้จริง การบริหารจัดการจะอยู่ในกลุ่มของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีส่วนในการตัดสินใจ
- 2) ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างชัดเจน และทั่วถึง
- 3) ปัญหาจากการบริหารงานทั่วไป เช่น การขาดความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ซึ่งผู้บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งฝ่ายการเมือง และฝ่ายประจำ ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทำให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

เมื่อพิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว จะเห็นว่า การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นศูนย์รวมหลักในการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนในระดับตำบล ยังมีปัญหาอยู่มาก โดยปัญหาดังกล่าวข้างต้นเกี่ยวข้องกับ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการ” ที่เรียกว่า 6M ได้แก่ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Man) การบริหารงบประมาณ (Money) การบริหารงานทั่วไป (Management) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (Material) การให้บริการประชาชน (Market) และการบริหารคุณธรรม (Morality) การศึกษาโดยนำ 6M มาเป็นแนวทางหรือกรอบแนวคิดเป็นแนวทางหนึ่งที่น่าสนใจ เพราะ 6M เป็นเครื่องมือทางวิชาการสำคัญหรือเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่จะช่วยทำให้ทราบถึงและเข้าใจประสิทธิภาพหรือขีดความสามารถในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล กอปรกับผู้ศึกษาซึ่งปัจจุบันปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ซึ่งมีอำนาจหน้าที่คอยกำกับ ดูแล และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 กำหนดไว้

ดังนั้น เพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้มีความเจริญก้าวหน้าสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ผู้ศึกษาจึงเห็นความสำคัญและนำมาสู่การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี” เพื่อให้การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลได้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ทั้งในทางวิชาการและในทางปฏิบัติต่อหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัย 4 ข้อ ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

2.2 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

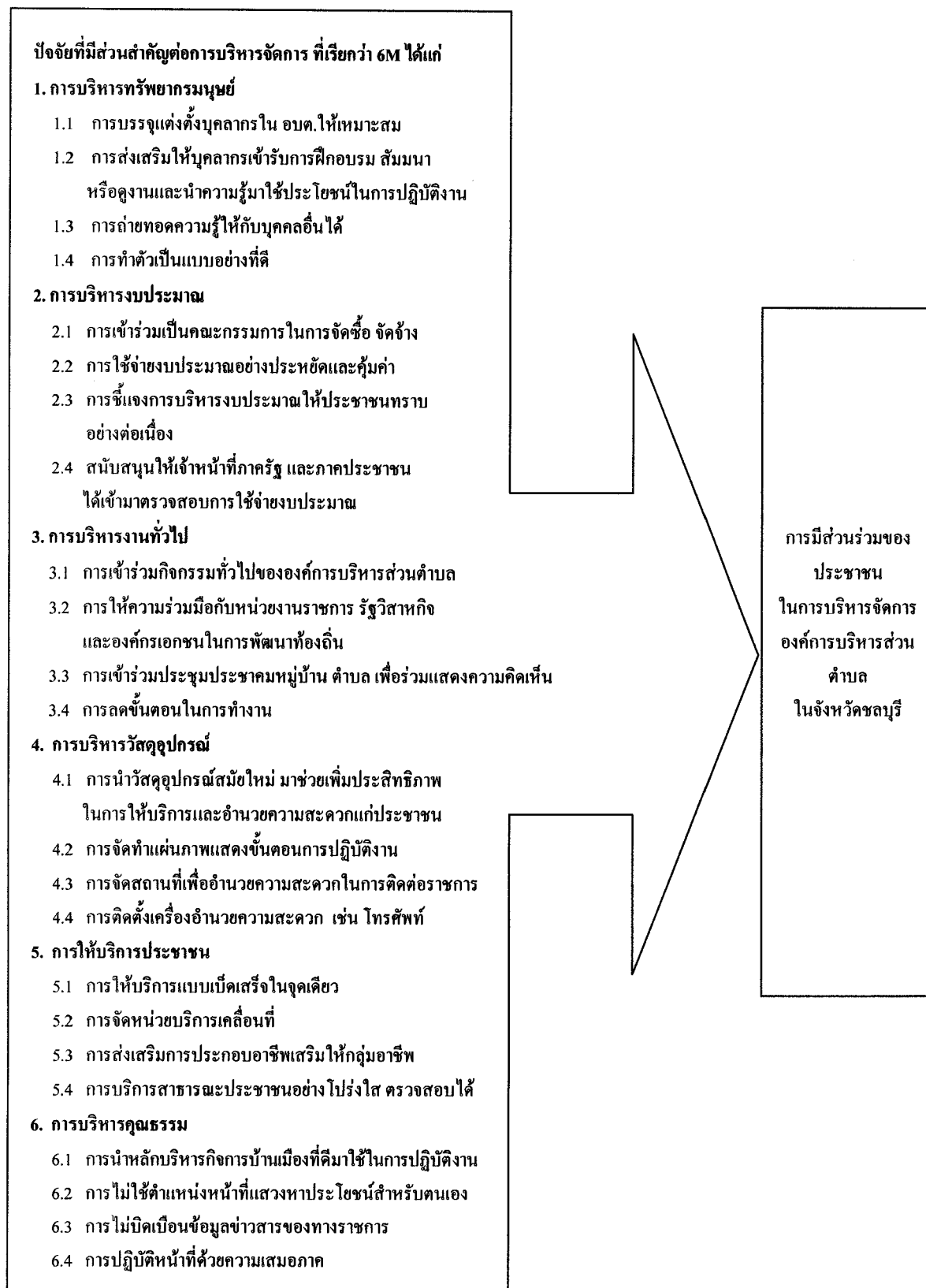
2.3 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในปัจจุบันกับในอดีต และกับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ

2.4 เพื่อศึกษาภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการที่ผู้ศึกษาทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผนวกกับความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของผู้ศึกษา กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นเพราะจะทำให้การศึกษามีเคราะห์เรื่องที่ศึกษา ซึ่งครอบคลุมทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษาเป็นวิชาการ และเป็นระบบเพิ่มมากขึ้น

จากแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษาสามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการที่เรียกว่า 6M ได้แก่ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Man) การบริหารงบประมาณ (Money) การบริหารงานทั่วไป(Management) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (Material) การให้บริการประชาชน (Market) และการบริหารคุณธรรม (Morality) เป็นตัวแปรอิสระ ขณะที่การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีเป็นตัวแปรตาม ดังภาพที่ 1.1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามกรอบแนวคิด 6M

4. ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เป็นการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนา เปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในอดีตกับในปัจจุบัน และกับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ และภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีด้วย

4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งสิ้น 71 แห่ง

4.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะดำเนินการศึกษาเฉพาะประชาชนที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่าง หรือ ประชาชนในที่นี้ หมายถึง ผู้ใหญ่บ้านและผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากเป็นตัวแทนของประชาชน เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และตอบคำถามด้านการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลได้เป็นอย่างดี โดยในจังหวัดชลบุรีมีหมู่บ้านรวม 672 หมู่บ้าน มีตำบล 92 ตำบล มีอำเภอรวม 9 อำเภอและ 1 กิ่งอำเภอ (ข้อมูล ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2549 จากสำนักงานสถิติจังหวัด จังหวัดชลบุรี) เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ โดยแบ่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 672 คน และผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 472 คนรวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,144 คน

สำหรับเหตุผลที่เลือกศึกษาเฉพาะประชาชน เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) ได้บัญญัติให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น เห็นได้จากบทบัญญัติของ มาตรา 60 บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและ

เสรีภาพของตน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ และหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 76 บัญญัติไว้ว่ารัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งการ ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ มาตรา 79 บัญญัติว่ารัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล รวมทั้ง มีส่วนร่วมในการส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครอง คุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจน ควบคุมและกำจัดภาวะมลพิษที่มีผล ต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

มาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 บัญญัติว่าในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผย ข้อมูล การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมของแต่ละ การกิจ ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยข้อกำหนดต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญต่อการบริหาร ราชการอย่างสุจริต โปร่งใส เปิดเผยข้อมูล และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมใน การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมืองและนโยบายสาธารณะ รวมถึงการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ในทุกระดับ จากหลักการและเจตนารมณ์ในเรื่องต่าง ๆ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ จึงได้กำหนดเป้าหมายและแนวทางสำหรับพัฒนาระบบราชการ โดยเปิดให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. 2546–2550 ยุทธศาสตร์ 7 การเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการตามนัยของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) และมาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ประกอบกับ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 มุ่งเน้นที่จะพัฒนาการบริหารราชการให้สอดคล้องกับการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยมากขึ้น หมายถึงการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมซึ่งจัดให้ระบบการบริหาร ราชการเป็นระบบเปิด โดยประชาชนมีโอกาสเข้าร่วมใน 5 มิติ คือ (1) ร่วมคิดและเสนอความเห็น (2) ร่วมตัดสินใจ (3) ร่วมดำเนินการ (4) ร่วมรับประโยชน์และ (5) ร่วมติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่ง บทบัญญัติดังกล่าวจะสะท้อนถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล ได้อย่างตรงประเด็นและชัดเจนในทางปฏิบัติมากที่สุด

5. ข้อจำกัดในการวิจัย

การศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี รวมทั้งสิ้น 71 แห่ง โดยใช้กรอบแนวคิดด้านการบริหารจัดการที่เรียกว่า 6M ดังกล่าว ดังนั้น การศึกษาคั้งนี้จึงมุ่งศึกษาถึงประเด็นปัญหา ทั้ง 6 ด้านดังกล่าว ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่ามีส่วนสำคัญที่จะนำมาสู่การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลให้ดียิ่งขึ้นในอันดับแรก ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ เช่น ปัญหาด้านเศรษฐกิจ และปัญหาด้านการเมือง ที่อาจจะมึนนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่า เป็นปัญหาอันดับรอง และด้วยข้อจำกัดของระยะเวลาในการศึกษาจึงละไว้ไม่ขอศึกษาในชั้นนี้

ในส่วนที่เกี่ยวกับกรอบแนวคิดผู้ศึกษาได้กำหนดให้ตัวแปรย่อยของตัวแปรอิสระในแต่ละตัวมีจำนวน 4 หัวข้อ ซึ่งในข้อเท็จจริงอาจมีจำนวนมากกว่านี้ แต่ในที่นี้เลือกเพียง 4 หัวข้อ โดยการเลือกไม่ได้ใช้สถิติแต่ใช้การทบทวนวรรณกรรม ซึ่งอาจทำให้ข้อมูลคลาดเคลื่อนบ้าง อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาใช้สถิติของครอนบาค (Cronbach) โดยถ้าทดสอบแล้วผ่านเกณฑ์ 0.70 ก็ถือว่าใช้ได้และนำไปใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่างได้

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

เนื่องจากการศึกษาเฉพาะกรณี เพื่อให้เข้าใจตรงกันในข้อความที่ต้องการใช้ในการศึกษาวิจัยคั้งนี้ จึงกำหนดนิยามศัพท์ไว้ดังนี้

6.1 การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 71 แห่ง เพื่อร่วมมือในการปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบของประชาชนในสังคม เพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นไปในแนวทางที่พึงประสงค์ โดยกระทำผ่านกลุ่มชุมชนหรือองค์การที่เกี่ยวข้อง โดยร่วมแสดงความคิดเห็นและกระทำในสิ่งที่พึงต้องกัน ตลอดจนร่วมพิจารณากำหนดปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ได้มาจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

6.2 องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งตั้งอยู่ในเขตจังหวัดชลบุรี จำนวน 71 แห่ง

6.3 การบริหารจัดการ(Management Administration) หมายถึง บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในการบริหารหรือการจัดการหรือการดำเนินงานต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการนำทรัพยากรการบริหาร ทั้ง 6 ด้านดังกล่าว ให้บรรลุ

วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ต้องมีประสิทธิภาพรวมทั้งเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ

6.4 การบริหารทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การบริหารบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เช่น การบรรจุแต่งตั้งบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมสัมมนา หรือดูงาน และสามารถถ่ายทอดความรู้ต่อไปได้

6.5 การบริหารงบประมาณ หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับรายรับ รายจ่าย การเงิน การคลัง ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เช่น การจัดสรรงบประมาณ โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน / โครงการสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ และภาคประชาชนได้เข้ามาตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดซื้อ จัดจ้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบล และใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด และคุ้มค่า รวมทั้งชี้แจงการใช้จ่ายงบประมาณของตนอย่างต่อเนื่อง

6.6 การบริหารงานทั่วไป หมายถึง กลวิธีด้านการจัดการทั่วไปที่นำมาใช้เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะการพัฒนาท้องถิ่นและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน หรือร่วมมือกับหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรเอกชนในการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้าน ตำบล เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็น และจัดทำแผนความต้องการของชุมชน หรือทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลภายนอกเป็นประจำ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

6.7 การบริหารวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง การบริหารวัสดุอุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เพิ่มประสิทธิภาพหรือยกระดับของการให้บริการ เช่น ได้นำวัสดุอุปกรณ์สมัยใหม่มาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน จัดทำแผนภาพแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน และติดตั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวก สร้างมุมพักผ่อนให้ประชาชน รวมทั้งมีระบบรักษาความปลอดภัย

6.8 การให้บริการประชาชน หมายถึง การให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เช่น ให้บริการแบบเบ็ดเสร็จในจุดเดียว (one stop service) จัดหน่วยบริการเคลื่อนที่ การส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริม และจัดบุคลากรทำหน้าที่ต้อนรับให้ความช่วยเหลือหรือคำแนะนำแก่ประชาชนผู้มาติดต่องาน อำนวยความสะดวกให้บริการหลายช่องทาง รวมทั้งให้บริการสาธารณะอย่างประทับใจ คล่องตัว รวดเร็ว ใกล้ชิด ทัวถึง นำเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้

6.9 การบริหารคุณธรรม หมายถึง ทักษะคติ ค่านิยม อุดมการณ์ จิตวิญญาณ จิตสำนึก ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทุกฝ่าย เช่น นำหลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี มาใช้ในการปฏิบัติงาน ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ไปแสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเอง ไม่บิดเบือนข้อมูลข่าวสารทางราชการ และวางตัวเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ รวมทั้งมีคุณธรรมที่ ดึงมาในการปฏิบัติงาน

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีครั้งนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงหรือพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการทั้งในการสร้าง องค์ความรู้ใหม่ ประโยชน์ทางวิชาการ และประโยชน์ทางปฏิบัติ ดังนี้

7.1 องค์ความรู้ใหม่

ผลจากการศึกษาจะก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่หรือความรู้ทางวิชาการใหม่ คือ การได้ทราบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ปัญหา และแนวทางการพัฒนา ตลอดจนการเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในอดีตกับในปัจจุบัน และกับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ และภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้งนี้ โดยใช้กรอบแนวคิดทางวิชาการที่เรียกว่า 6M

7.2 ประโยชน์ในทางวิชาการ

7.2.1 ทำให้ทราบและเข้าใจข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ปัญหาและแนวทางการพัฒนา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

7.2.2 ทำให้สามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้ทำการศึกษาครั้งนี้ ไปเป็นข้อมูลสำหรับการทำวิจัยเชิงเปรียบเทียบต่อไป

7.3 ประโยชน์ในทางปฏิบัติ

7.3.1 ช่วยทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี เกิดการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มขึ้น

7.3.2 ทำให้ทราบและเข้าใจปัญหา และแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

7.3.3 ทำให้นำแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีไปปรับใช้กับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นในจังหวัดใกล้เคียง

ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

7.3.4 ในส่วนของประชาชน จะได้รับประโยชน์จากการศึกษาครั้งนี้ คือ จะช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจว่าประชาชนแต่ละคนหรือของแต่ละองค์กรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เท่าเทียมกัน และเกิดความมั่นใจว่าตนเองจะต้องพัฒนาความรู้ ความสามารถอยู่เสมอ เพื่อให้การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี” ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาจากเอกสาร ตลอดจนการรวบรวมแนวคิด และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการศึกษา ซึ่งทำการจัดแบ่งให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย และกรอบแนวคิดการวิจัย โดยครอบคลุมหัวข้อดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการ ที่เรียกว่า 6M (ตัวแปรอิสระ)
3. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน (ตัวแปรตาม)
4. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล
5. แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

ในการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการในครั้งนี้ เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจในความหมายของการบริหารมากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจะขอความหมายของการบริหาร การบริหารจัดการ และปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการ ที่มีผู้ให้คำนิยามไว้หลายคน ทั้งนักวิชาการไทย และนักวิชาการต่างประเทศ

มาแสดงไว้ และในตอนท้ายจะเป็นการสรุปความหมายของการบริหารจัดการที่ใช้ในที่นี้ ดังต่อไปนี้

พะยอม วงศ์สารศรี (2538: 34 อ้างถึงใน เอกวิทย์ มณีธร 2549: 3) ให้ความหมายว่า การบริหาร คือ กระบวนการที่ผู้จัดการใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ ดำเนินกิจการตามขั้นตอนต่าง ๆ โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในองค์การ การตระหนักถึงความสามารถ ความถนัด

ความต้องการและความมุ่งหวังด้านความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์การควบคู่ไปด้วย องค์การจึงจะสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สมยศ นาวิการ (2538: 18) ได้แสดงทรรศนะว่าการบริหารนั้นเป็นกระบวนการทำกิจกรรม ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันอย่างมีระบบ โดยการใช้ปัจจัยต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์

ธงชัย สันติวงษ์ (2540: 1) มีความเห็นว่าการบริหารจัดการน่าจะหมายถึง กระบวนการทำงานของนักบริหารเพื่อให้งานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยอาศัยบุคคลอื่นเป็นผู้ทำ

ติน ปรัชญพฤทธิ มองการบริหารในลักษณะนี้เป็นกระบวนการ หมายถึง กระบวนการนำเอาการตัดสินใจและนโยบายไปปฏิบัติ ส่วนการบริหารรัฐกิจ หมายถึง เกี่ยวข้องกับการนำเอานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

วิทยา ค่านธำรงกุล (2546: 29) สรุปว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการของการวางแผนการจัดองค์การ การนำและการบังคับบัญชา และการควบคุมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้

อำนาจ ธีระวนิช (2547: 9) ให้ความเห็นว่า การบริหารจัดการ คือ กระบวนการที่ผู้จัดการทำงานร่วมกันและโดยอาศัยบุคลากรและทรัพยากรอื่น ๆ โดยการวางแผนการจัดองค์การ การนำ และการควบคุมเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายขององค์การภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

วิรัช วิรัชนิการวรรณ (2546: 1) ให้ความเห็นว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงาน หรือการจัดการใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐและ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับ คน สิ่งของ และหน่วยงาน โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น (1) การบริหารนโยบาย (Policy) (2) การบริหารอำนาจหน้าที่ (Authority) (3) การบริหารจริยธรรม (Morality) (4) การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (Society) (5) การวางแผน (Planning) (6) การจัดองค์การ (Organizing) (7) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Staffing) (8) การอำนวยการ (Directing) (9) การประสานงาน (Coordination) (10) การรายงาน (Reporting) และ (11) การงบประมาณ (Budgeting) เช่นนี้ เป็นการนำ “กระบวนการบริหาร” ที่เรียกว่า PAMS-POSDCoRB แต่ละตัวมาเป็นแนวทางในการให้ความหมายหรืออาจให้ความหมายได้อีกว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงาน หรือการจัดการใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐและ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับ คน สิ่งของ และหน่วยงาน โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น (1) การบริหารคน (Man) การบริหารเงิน (Money) (3) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (Material) (4) การบริหารงานทั่วไป (Management) และ การบริหารจริยธรรม (Morality) เช่นนี้ เป็นการนำ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร” ที่เรียกว่า 5M แต่ละตัวมาเป็นแนวทางในการให้ความหมาย

การให้ความหมายทั้ง 2 ตัวอย่างนี้ เป็นการนำหลักวิชาการ คือ “กระบวนการบริหาร” และ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร” มาใช้เป็นแนวทางในการให้ความหมายซึ่งน่าจะมีส่วนทำให้การให้ความหมายคำว่าการบริหารครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญ ชัดเจน และเข้าใจได้ง่ายขึ้น ไม่เพียงเท่านั้น ยังอาจนำหลักวิชาการอื่นมาใช้เป็นแนวทางในการให้ความหมายได้อีก เป็นต้นว่า 3M (ซึ่งประกอบด้วย Man Money Management) และ 5P (ซึ่งประกอบด้วย ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด ประสานงาน และประชาสัมพันธ์)

สรุป จากความหมายข้างต้น จะเห็นได้ว่า การจัดการหรือการบริหารจัดการ มีความหมายไม่แตกต่างกันสามารถใช้แทนกันได้ ขึ้นอยู่กับเจตนารมณ์ของผู้ใช้ แต่ในที่นี้ การบริหารจัดการ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่กลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยทรัพยากรการบริหาร อันประกอบด้วย คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ มาประกอบการตามกระบวนการบริหาร ทั้งนี้ ได้มาจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการต่างประเทศหลายท่าน ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหาร ประกอบด้วย

เซอร์เบิร์ต เอ. ไชม่อน (Herbert A. Simon, 1947: 3 อ้างถึงใน เอกวิทย์ มณิธร 2549: 2) ให้นิยามว่า การบริหาร คือ การทำงานของกลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกัน

โจเซฟ เอ็ม. ดอดจ์ (Joseph M. Dodge: 1970: 8) มีข้อคิดเห็นว่าการบริหารเป็นวัฏจักรของความคิดและการกระทำที่จำเป็นเพื่อบรรลุความสำเร็จของโครงการ

แฮโรลด์ คูนท์ซ์ และคณะ (Harold Koontz and Others, 1972: 43) ได้ให้ความหมายว่าการบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ เป็นอุปกรณ์ในการบริหารจัดการนั้น

ลูเชอร์ กูติก และ แลนดัลล์ เออร์วิค (1982 อ้างถึงใน งามตา สุขประเสริฐ 2543: 25-27) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหาร ไว้ในหนังสือ Paper on the science of administration ว่า ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 7 ประการ หรือที่เรียกกันย่อ ๆ ว่า “POSDCORB model” ซึ่งได้อธิบายตามความหมาย ดังนี้

1. *P-Planning* หมายถึง การวางแผนอันเป็นการคาดเดาเหตุการณ์ในอนาคตซึ่งจะต้องคำนึงนโยบายประกอบด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นไว้มีความสอดคล้องต้องกันในการดำเนินงานการวางแผน เป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้ความรู้ในทางวิชาการและวิจารณ์ญาณ

วินิจฉัยเหตุการณ์ในอนาคตแล้วกำหนดวิธีการ โดยถูกต้องอย่างมีเหตุผล เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้องและสมบูรณ์

2. *O-Organization* หมายถึง การจัดส่วนราชการ หรือองค์การซึ่งในการศึกษา บางแห่งก็พิจารณา รวมไปถึงการปฏิบัติงาน หรือวิธีการจัดการด้วย เรื่องการจัดแบ่งส่วนงานนี้ จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เช่น การจัดแบ่งงานเป็นกรม กอง แผนก โดยอาศัย ปริมาณงาน คุณภาพของงานหรือจัดตามลักษณะของงานเฉพาะอย่าง นอกจากนี้อาจพิจารณาในแง่ของการควบคุมและ / พิจารณาในแง่ของหน่วยงาน เช่น หน่วยงานหลัก (Line) หน่วยงานแนะนำที่ปรึกษา (Staff) เป็นต้น นอกจากนี้ ในการศึกษาเรื่ององค์การนี้ ยังได้ศึกษาการแก้ไขอุปสรรคข้อขัดแย้ง ตลอดจนการปรับปรุงองค์การบริหารให้ดีขึ้นด้วย

3. *S-Staffing* หมายถึง การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงาน กำหนดไว้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง หมายถึง การจัดการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถมาปฏิบัติงานให้เหมาะสมกัน รวมถึงการที่จะเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสัมพันธภาพในการปฏิบัติงานของคนงานและพนักงานด้วย

4. *D-Directing* หมายถึง การศึกษาวิธีการอำนาจการ รวมทั้งการควบคุมงานนิเทศงานตลอดจนศิลปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ การจูงใจ เป็นต้น การอำนาจการในที่นี้รวมถึงการวินิจฉัยสั่งการ ซึ่งเป็นหลักสำคัญอย่างหนึ่งของการอำนาจการให้ภารกิจดำเนินไปด้วยดี จำต้องมีการตัดสินใจที่ดีและมีการสั่งการที่ถูกต้อง เหมาะสมกับแต่ละลักษณะของการตัดสินใจด้วย

5. *Co-Coordinating* หมายถึง ความร่วมมือประสานงานเพื่อดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่น ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะช่วยให้การประสานงานที่ดีขึ้น เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาคอขวดข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน การร่วมมือประสานงานเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการบริหารเพราะเป็นกิจวัตรประจำวันที่จะต้องพึงกระทำของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องจัดให้มีขึ้นในหน่วยงานของตนเพราะเป็นปัจจัยสำคัญในอันที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์

6. *R-Reporting* หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานตลอดจนรวมถึงการประชาสัมพันธ์ที่จะต้องแจ้งให้ประชาชนทราบด้วย อันที่จริงการรายงานนี้มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสารอย่างมาก การรายงานโดยทั่วไป หมายถึง วิธีการของสถาบัน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลแก่ผู้สนใจมาติดต่อสอบถาม

7. *B-Budgeting* หมายถึง งบประมาณ โดยการศึกษาให้ทราบถึงระบบและกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับงบประมาณและการเงิน ตลอดจนวิธีใช้การงบประมาณเป็นแผนงานเป็นเครื่องมือ ในการควบคุม วิธีการบริหารงบประมาณ โดยทั่วไปมักดำเนินหมุนเวียนคล้ายคลึงกัน อย่างที่เรียกว่า “วงจรงบประมาณ” ซึ่งประกอบด้วย

7.1 การเตรียมการขออนุมัติงบประมาณ

7.2 การพิจารณาให้ความเห็นชอบ

7.3 การใช้จ่ายงบประมาณ

7.4 การตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ

สรุป จากการศึกษาความหมายของการจัดการและการบริหาร แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการ และแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการจัดการของนักวิชาการไทย และนักวิชาการต่างประเทศที่ผ่านมา ประกอบกับแนวคิดของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ ที่ว่า การบริหาร การจัดการ หมายถึง แนวทางการบริหารหรือจัดการอย่างหนึ่งที่หน่วยงานของรัฐและ/หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินหรือในการบริหารงานของภาครัฐ ทั้งนี้ มีจุดหมายปลายทางเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ในที่นี้ ทำให้ผู้ศึกษานำมาใช้ในการกำหนดความหมายของการบริหารจัดการที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ว่า หมายถึง การมีส่วนร่วมของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ในการบริหารงานหรือจัดการ ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 เรื่องให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ ได้มาจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการ ที่เรียกว่า 6M

(ตัวแปรอิสระ)

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารการพัฒนาที่เรียกว่า 6M ได้มีนักวิชาการให้ความคิดเห็นไว้ ดังนี้

สมพงษ์ เกษมสิน (2514: 14-15) กล่าวว่า โดยทั่วไปในการบริหารถือว่ามีทรัพยากร (Administrative resources) ที่เป็นปัจจัยสำคัญอยู่ 4 ประการ คือ คน (Men) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และการจัดการ (Management) หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า 4M's การที่จัดว่าปัจจัยทั้งสี่เป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหารก็เพราะเหตุว่า ในการบริหารเกือบทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัยคน

เงิน วัสดุสิ่งของ และวิธีการเป็นองค์ประกอบสำคัญ ไม่ว่าจะการบริหารนั้นจะเป็นการบริหารราชการหรือการบริหารธุรกิจก็ตาม

วิช วิชนิภาวรรณ (2546: 78) ได้ให้ความเห็นไว้ในหนังสือการบริหารและการจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปการเมืองว่า ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการ ควรมีอย่างน้อย 6 ประการ ประกอบด้วย (1) คน (Man) (2) เงิน (Money) (3) วัสดุอุปกรณ์ (Material) (4) การจัดการทั่วไป (Management) (5) ผู้รับบริการหรือประชาชน (Market) (6) จริยธรรมหรือคุณธรรม (Morality) ซึ่งปัจจัย ทั้ง 6 ประการ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของหน่วยงาน ประกอบด้วย

1 บุคลากร (Man) ซึ่งประกอบไปด้วย

1.1 การบรรจุแต่งตั้งหรือใช้บุคลากรในเทศบาลให้ถูกกับงาน เช่น การมอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถ หลีกเลี่ยงการนำเครือญาติหรือพวกพ้องที่ไม่มีความรู้ ความสามารถมาปฏิบัติงาน

1.2 การทำตัวเป็นแบบอย่างของผู้นำ เช่น ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ทุ่มเทก่าลังกายและกำลังความคิดในการบริหารงาน ใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ถูกต้อง

1.3 การให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพบุคลากร เช่น สนับสนุนให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้และยกระดับการศึกษาหรือส่งเสริมให้เข้ารับการฝึกอบรม สัมมนาเพื่อให้คุ้นเคยและสามารถใช้เทคโนโลยีใหม่ในการบริหาร เช่น คอมพิวเตอร์

1.4 การเชิญผู้มีประสบการณ์มาช่วยพัฒนาเทศบาล เช่น ผู้อาวุโส ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์สุจริต หรือมีชื่อเสียงและได้เคยสร้างคุณงามความดีให้สังคมและประเทศชาติ

2 การเงิน (Money) ซึ่งประกอบไปด้วย

2.1 การสนับสนุนให้มีการควบคุมตรวจสอบด้านการเงิน ทั้งจากหน่วยงานภายใน เช่น ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมาย และภายนอก เช่น ประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งมีการชี้แจงการบริหารงบประมาณให้แก่ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่องด้วย

2.2 การชี้แจงการบริหารงบประมาณของตนให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง

2.3 การระดมทุนเพื่อให้การบริหารงานของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง

2.4 การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีและสร้างรายได้ เช่น การนำแผนที่ภาษีมาใช้เพื่อช่วยให้การจัดเก็บภาษีครอบคลุมและเต็มเม็ดเต็มหน่วย รวมทั้งการให้เข้าวัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ในการทำกิจกรรมของเอกชน

2.5 การใช้จ่ายอย่างประหยัดมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า เช่น ในการจัดซื้อจัดจ้าง มีการดำเนินการอย่างสุจริต และพิจารณาถึงประโยชน์ของการใช้สอยก่อนดำเนินการจัดหา

3. วัสดุอุปกรณ์ (Material) ซึ่งประกอบไปด้วย

3.1 การจัดทำแผนภาพแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานและผลงาน เวลาที่ใช้และหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน พร้อมติดประกาศให้ประชาชนทราบอย่างชัดเจนและง่ายต่อการเข้าใจ

3.2 การใช้วัสดุอุปกรณ์เพิ่มประสิทธิภาพหรือยกระดับการให้บริการ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร ในการให้บริการหรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

3.3 การติดตั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวก เช่น เก้าอี้ โต๊ะ มุมพักผ่อน ขณะรอรับบริการ

3.4 การติดตั้งโทรทัศน์วงจรปิด เพื่อรักษาความปลอดภัยหรือเพื่อช่วยให้เห็นการปฏิบัติงานของบุคลากร

4. การจัดการทั่วไป (Management) ซึ่งประกอบไปด้วย

4.1 การบริหารงานตามแบบของนักการเมืองท้องถิ่น คือ การบริหารงานที่มุ่งความสำเร็จของงานอย่างรวดเร็วเพื่อหวังผลทางการเมืองที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากกว่าการบริหารงานแบบราชการที่มีขั้นตอน ชักช้า ไม่ทันความต้องการหรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน

4.2 การประกาศนโยบายหรือวิสัยทัศน์ และกำหนดกรอบเวลา เช่น การประกาศนโยบายขจัดการทุจริตในหน่วยงาน การประกาศนโยบายสร้างสุขภาพของประชาชนหรืออื่น ๆ โดยมีกำหนดเวลาในการทำให้สำเร็จที่ชัดเจน

4.3 การบริหารงานเทศบาลให้สำเร็จมิได้หลายแนวทาง หลีกเลี่ยงการบริการที่เน้นให้ประชาชนมารับบริการเพียงฝ่ายเดียว การบริการ โดยมีข้อยกเว้นที่ไม่ผิดกฎหมายสามารถลดขั้นตอน ได้เสมอ หากมีเหตุผลเพียงพอแต่เป็นไปอย่างสุจริต

4.4 การระดมความคิดเห็นให้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของประชาชน การสร้างทางเลือกให้กับประชาชนโดยไม่ยึดความคิดเห็นของผู้บริหารแต่ฝ่ายเดียวเป็นหลัก

4.5 การชักชวน ขอความร่วมมือหรือประสานงานกับบุคคลภายนอก เช่น ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน ตลอดจนประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนหรือช่วยเหลือ โดยการทำกิจกรรมร่วมกัน ให้เกิดประโยชน์กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง

4.6 การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและมีประสิทธิภาพ เสมอภาค เช่น เมื่อมีการออกกฎหมายหรือข้อบัญญัติแล้วต้องบังคับใช้อย่างเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ

5 การให้บริการประชาชน (Market) ซึ่งประกอบไปด้วย

5.1 การให้ประชาชนเลือกรับบริการ การให้บริการบางอย่าง เช่น การต่อใบอนุญาตเมื่อขึ้นหลักฐานครบถ้วน โดยปกติใช้เวลาดำเนินการ 30 วัน หากประชาชนเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มความสนใจ แต่ต้องมีใบเสร็จรับเงิน กี่ลดระยะเวลาเหลือ 20 วัน เป็นต้น

5.2 การจัดบุคลากรต้อนรับและให้ความช่วยเหลือ โดยจัดให้มีบุคลากรที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีหน้าที่คอยต้อนรับประชาชนหรือเมื่อมีประชาชนเข้ามาติดต่อให้มีบุคลากรคอยต้อนรับหรือให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำ

5.3 การเปิดกว้างช่องทางให้บริการ การเปิดช่องทางการให้บริการหลายทาง เพื่ออำนวยความสะดวก ให้มีความรวดเร็วและประหยัดเวลา เช่น การให้ร้องทุกข์ ทางโทรศัพท์ทางอินเทอร์เน็ต หรือข้าราชการทางไปรษณีย์

5.4 การช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย หมายถึง การให้ความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษสำหรับผู้มีรายได้น้อยหรือด้อยโอกาส เช่น การจัดหาสินค้าราคาถูกมาให้บริการ การผ่อนชำระภาษี

5.5 การจัดหน่วยให้บริการเคลื่อนที่ของเทศบาล เพื่อพบปะเยี่ยมเยียนหรือออกให้บริการจัดเก็บภาษีตามหมู่บ้านเป็นประจำ

5.6 การให้บริการร่วมกันเสร็จสิ้นในจุดเดียว คือ การให้บริการประชาชนให้เสร็จสิ้นโดยรวมการบริการไว้สถานที่เดียวมีกำหนดเวลาแล้วเสร็จโดยไม่ให้ประชาชนต้องเสียเวลาไปติดต่อหลายโต๊ะ

5.7 การยึดหลักการให้บริการสาธารณะประชาชนอย่างประทับใจ คล่องตัว รวดเร็ว ใกล้เคียง ทัวถึง นำเชื่อถือ โปร่งใสและตรวจสอบได้ บุคลากรให้บริการด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส ให้เกียรติและเต็มใจให้บริการไม่เลือกที่รักมักที่ชัง

6 จริยธรรมหรือคุณธรรม (Morality)

6.1 การนำหลักธรรมมาใช้ในการให้บริการ โดยเฉพาะความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละและอดทน สุภาพ มีเมตตาธรรม

6.2 การมีจิตสำนึกที่ดีงามในการให้บริการ โดยคำนึงถึงหน้าที่ที่ได้รับ เช่น การได้รับเลือกตั้งจากประชาชนมาบริหารงานแล้วต้องมีจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนมิใช่เป็นนายประชาชน หรือการออกรับเงินเดือนจากภาษีของประชาชนก็ต้องบริการประชาชนด้วยความเต็มใจ

6.3 การวางตัวให้เหมาะสม ทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำมีการวางตัวให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ไม่ทะเยอทะยานอยากจะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่เกินตัวจนทำให้ทุจริตต่อหน้าที่

6.4 การไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งไปแสวงหาผลประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เช่น การใช้ตำแหน่งหรือหน้าที่ เรียกร้องผลประโยชน์ในทางมิชอบ เรียกร้องของกำนัล ของขวัญ หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นเพื่อแลกกับการให้บริการ

6.5 การพบปะเยี่ยมเยียนและช่วยเหลือประชาชนอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งเอาใจใส่ทุกข์สุขและรับฟังเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนโดยรับหาทางช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนโดยไม่เลือกปฏิบัติ

6.6 การไม่ใช้และไม่บิดเบือนข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้ประชาชนเข้าใจผิดโดยมุ่งหวังผลประโยชน์สำหรับตัวเอง

6.7 การแสดงความรับผิดชอบในการบริหารงานผิดพลาด เช่น เมื่อมีการบริหารงานผิดพลาดหรือตัดสินใจผิดก็ออกมาขอโทษประชาชนหรือชี้แจงทำความเข้าใจ รวมทั้งแสดงความรับผิดชอบโดยการย้ายหรือลาออกจากตำแหน่ง

สรุป แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการที่เรียกว่า 6M ข้างต้น มีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้หลายคน โดยเริ่มแรกแบ่งเป็น 4M และพัฒนาเป็น 6M จากนั้นก็เป็น 8M โดยเพิ่มเติมปัจจัยด้านวิธีการทำงาน (Method) และปัจจัยด้านเวลา (Minute) แต่ในที่นี้ได้ยึดถือแนวคิดของวิรัช วิรัชนิภาวรรณ ในส่วนที่เกี่ยวกับ 6M มากำหนดเป็นกรอบแนวคิด หรือเป็นตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากมีการยึดถือมานาน เข้าใจง่าย คู่กันเคย และแนวทางดังกล่าวนี้สามารถนำมาปรับใช้กับหน่วยงานได้ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ

3. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

เนื่องจากการศึกษานี้เกี่ยวข้องกับความร่วมมือของประชาชน จึงได้นำเรื่องนี้มาศึกษาไว้ด้วย และเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจในความหมายของการมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจะขอเสนอความหมายของการมีส่วนร่วม รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่มีผู้ให้คำนิยามไว้หลายคนทั้งนักวิชาการไทยและนักวิชาการต่างประเทศโดยในตอนท้ายจะเป็นการสรุปความหมายของการมีส่วนร่วมที่ใช้ในที่นี้ ดังต่อไปนี้

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี (2526: 16 อ้างถึงใน อุกฤษณ์ พิทักษ์ก่อผล 2542: 16) การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มการพิจารณา ตัดสินใจการร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบต่อตัวประชาชนเอง การที่สามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทเพื่อแก้ไขปัญหา และนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่ดีขึ้นนั้น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องยอมรับปรัชญาพัฒนาชุมชนที่ว่า มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น และพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของชุมชน ขณะเดียวกันต้องยอมรับด้วยความบริสุทธิ์ใจด้วยว่า มนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาส และได้รับการชี้แนะที่ถูกต้อง

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2537: 18 อ้างถึงใน น้ำทิพย์ สิงห์ตาก้อง 2545: 28) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางจิต และอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์ซึ่งเป็นผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าให้กระทำการให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้นกับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

วิลเลียม ลีคเคอร์ (Reeder, 1974 อ้างใน อุกฤษณ์ พิทักษ์ก่อผล 2542: 15) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการสังสรรค์ทางสังคม ซึ่งรวมทั้งการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคลและการมีส่วนร่วมของกลุ่ม

วิลเลียม เออร์วิน (Erwin, 1976) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมประกอบด้วย 3 มิติ คือ มิติหนึ่งการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าอะไรควรทำและทำอย่างไร มิติที่สองมีส่วนร่วมเสียดสีในการพัฒนา ลงมือปฏิบัติการตามที่ได้ตัดสินใจ และมิติที่สามมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527: 6-7) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายการพัฒนา คือ

1. ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน รวมตลอดถึงความต้องการของชุมชน
2. ร่วมค้นหา และสร้างรูปแบบ และวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชน หรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน หรือสนองความต้องการของชุมชน
3. ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงาน หรือ โครงการหรือกิจกรรม เพื่อจัดและแก้ไขตลอดจนสนองความต้องการของชุมชน
4. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6. ร่วมการลงทุนในกิจกรรม โครงการชุมชนตามขีดความสามารถของตนเอง และของหน่วยงาน

7. ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

8. ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน มีผู้ให้แนวคิดในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ ดังนี้

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2537: 183) ได้กล่าวว่าปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่

1. ความศรัทธาที่มีต่อความเชื่อถือบุคคลสำคัญ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การลงแขก การบำเพ็ญประโยชน์ การสร้างโบสถ์วิหาร เป็นต้น

2. ความเกรงใจที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือ หรือมีเกียรติยศ ตำแหน่ง ทำให้ประชาชนเกิดความเกรงใจที่จะมีส่วนร่วมด้วยทั้ง ๆ ยังไม่มีความศรัทธาหรือความเต็มใจอย่างเต็มที่ที่จะกระทำ เช่น ผู้ใหญ่บ้านออกปากขอแรงผู้น้อยก็ช่วย เป็นต้น

3. อำนาจบังคับที่เกิดจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า ทำให้ประชาชนถูกบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในการกระทำต่าง ๆ เช่น บิบบังคับให้ทำงานเยี่ยงทาส เป็นต้น

เจมส์ เดวิด บาร์เบอร์ (James David Barber อ้างถึงใน งามตา สุขประเสริฐ (2543: 24-25) แบ่งการมีส่วนร่วมทางการบริหารออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การมีส่วนร่วมโดยตรง เป็นลักษณะที่ประชาชนเป็นผู้ดำเนินการปกครองตนเองโดยตรง เช่น การบริหารงาน กำหนดนโยบายและตัดสินใจในการดำเนินงานด้วยตนเอง

2. การมีส่วนร่วมโดยอ้อม เป็นลักษณะที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแต่ไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการปกครองตนเองโดยตรง โดยการเลือกตั้งตัวแทนของประชาชนเข้าไปทำหน้าที่ เปิดโอกาสให้ ประชาชนเลือกตั้งโดยเสรี แต่กำหนดกติกาเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้ามาควบคุม ติดตามความเคลื่อนไหวของฝ่าย ผู้ปกครอง เพื่อให้การปกครองเป็นไปตามความต้องการของประชาชนต่ำ

สรุป แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ดังนี้ การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 71 แห่ง เพื่อร่วมมือในการปฏิบัติงาน ร่วมรับผิชอบของประชาชนในสังคม เพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นที่ไปในแนวทางที่พึงประสงค์ โดยกระทำผ่านกลุ่มชุมชนหรือองค์การที่เกี่ยวข้อง โดยร่วมแสดงความคิดเห็นและกระทำในสิ่งที่พึงต้องกัน ตลอดจนร่วม

พิจารณากำหนดปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตน ทั้งนี้ได้มาจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบล

แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวคิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา มีดังนี้

อุกฤษฏ์ พิทักษ์ก่อผล (2542: 51) ได้ศึกษาภาคนิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น สามารถสรุปการมีส่วนร่วมของ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น ได้ดังนี้

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกองค์การบริหารส่วน ตำบลต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมีส่วนร่วมมาก โดยมีส่วนร่วมมากที่สุดคือร่วมพิจารณาโครงการและร่วมตัดสินใจ รองลงมาคือร่วมประชุม ร่วมประเมิน และร่วม ดำเนินการตามลำดับ ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ กรรณิกา ชมดี (2524) พบว่า ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในแบบต่าง ๆ คือ การร่วมประชุม ร่วมออกแรง การร่วมออกวัสดุ อุปกรณ์ การร่วมเป็นผู้นำ การร่วมเป็นกรรมการ การร่วมเป็นผู้ชักชวน และการร่วมที่ประชาชนเข้า ร่วมมากที่สุดคือ การร่วมประชุม

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2547: ไม่มีเลขหน้า) ได้ศึกษา และวิเคราะห์ ปัญหา แนวทางแก้ไข และแนวโน้มของกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนตำบล สรุปได้ดังนี้

แม้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปองค์การบริหารส่วนตำบล จะถูกจัดตั้งขึ้น ตามกฎหมายได้ไม่นาน แต่ก็ได้รับความสนใจจากนักการเมืองท้องถิ่น นักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นอย่างมาก เพราะเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนับสนุน ความเป็นประชาธิปไตยระดับรากหญ้าอย่างแท้จริง โดยผ่านกระบวนการกระจายอำนาจ (decentralization) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในปัจจุบัน การเกิดองค์การบริหารส่วน ตำบลนี้เอง ที่ทำให้ประเทศไทยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเต็มพื้นที่ ทั้งประเทศตามกฎหมาย แม้ว่าขณะนี้ยังมีท้องที่ ที่ยังเป็นสภาตำบลอยู่บ้าง แต่อีกไม่นานก็คงเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งหมด ด้วยเหตุที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กโดยเฉลี่ยตามรายได้และประชากร และ

เป็นสิ่งที่เกิดใหม่ การบริหารงานจึงย่อมมีปัญหา อุปสรรคในเบื้องต้นอยู่มาก และต่อไปนี้เป็น ปัญหาหรือจุดอ่อนขององค์การบริหารส่วนตำบลที่สำคัญ

จากการวิเคราะห์กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการไทย ปัญหาแนวทางแก้ไข และแนวโน้มของกฎหมายในอนาคต ของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ พบปัญหาขององค์การบริหารส่วน ตำบล และเสนอแนวทางแก้ไข มีดังนี้

1) องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน โดยขนาดเนื้อที่ ประชากร และรายได้ บางองค์การบริหารส่วนตำบลก็มีขนาดใหญ่ บางแห่งก็เล็ก และที่มีขนาดเล็ก มากมีจำนวนประชากรน้อยมาก มีเพียง 21 คน และที่มีขนาดเนื้อที่น้อยที่สุด ก็คือ 0.39 ตาราง กิโลเมตรที่มีรายได้ปีละน้อยกว่า 1 ล้านบาท มีถึง 1,091 แห่ง ซึ่งน้อยเกินไปที่จะบริหารและพัฒนา ท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้ามาก แต่กฎหมายได้กำหนดให้ทุกองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ เหมือนกันหมด จึงเป็นปัญหาด้านประสิทธิภาพในการทำงานและการบริหารประชาชน

2) องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 5 ล้านบาท ซึ่งถือว่าเป็น ขนาดเล็ก มีประมาณ 5,000 แห่ง แต่มีเจ้าหน้าที่ประจำทำงานเพียง 3 คน และส่วนใหญ่เพิ่งได้รับการบรรจุใหม่ ความรู้ความชำนาญจึงมีน้อยและบุคลากรที่มีอยู่ก็ขาดขวัญและกำลังใจมองไม่ค่อย เห็นความเจริญก้าวหน้าในสายงานที่ทำ (career path) หากที่อื่นให้โอกาสดีกว่า ก็มักจะเปลี่ยน ทำงานอื่นการแก้ไข ก็ควรจัดในด้านสวัสดิการ ได้มากขึ้นและดีขึ้น เพิ่มเพิ่มขวัญและกำลังใจ และ ควรจะนำวิธีการของระบบคุณธรรม (merit system) มาใช้ให้มากที่สุด

นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตเกี่ยวกับเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ เงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เงินสะสมของกรุงเทพมหานคร เมือง พัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล รวมแล้วขณะนี้ (พ.ศ. 2546) มีประมาณ 15,000 ล้านบาท น่าจะได้มารวมไว้ด้วยกัน และตั้งเป็นบรรษัท บรรษัทจะคิดดอกเบี้ยให้ และเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดขาดเงินพัฒนา ก็สามารถกู้ยืมจากบรรษัทได้ ถ้ามีมาตรการ เช่นนี้ได้ ก็จะทำให้แบ่งเบาภาระของรัฐบาลที่จะต้องช่วยเงินอุดหนุนองค์กรท้องถิ่น

3) ปัญหาเรื่องความซ้ำซ้อนของหน้าที่ ที่ต้องปฏิบัติในพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่ ปฏิบัติการของ องค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในพื้นที่เดียวกันกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดและ หน้าที่ที่กฎหมายกำหนดก็ดูจะเหมือน ๆ กันเป็นส่วนใหญ่การตัดสินใจว่าองค์กรใดจะทำโครงการ พัฒนาอะไรในพื้นที่ หากไม่มีการประสานงานกันให้ดีก็อาจเกิดการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนกันได้ ทำให้ เกิดการสิ้นเปลืองงบประมาณ สูญเสียเวลาในการทำงานและทรัพยากรที่ใช้

แนวทางแก้ไข ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มีดังนี้

1) การยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าด้วยกัน (มาตรา 9) ให้กระทรวงมหาดไทยยุบรวมสภาตำบลทั้งหมดและองค์การบริหารส่วนตำบลใดที่มีจำนวนประชากรไม่ถึงสองพันคน โดยให้รวมพื้นที่เข้ากับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันภายในเก้าสิบวันนับแต่มีเหตุดังกล่าว การรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น

2) การรวม องค์การบริหารส่วนตำบล เข้ากับเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปอื่นที่มีพื้นที่และอาณาเขตติดกัน (มาตรา 8) สภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยและให้กำหนดเขตใหม่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทยด้วย

3) การรวม องค์การบริหารส่วนตำบลเข้าด้วยกัน และเปลี่ยนเป็นเทศบาล (มาตรา 11) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการเทศบาลอาจจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลได้โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย

4) หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามที่กฎหมายกำหนด จะมีมากขึ้นไป และบางหน้าที่กำหนดไม่ชัดเจน ความจริงองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ควรจะถูกกำหนดให้มีหน้าที่มากมายนัก และต่อไปก็จะมีภารกิจอีกหลายอย่างมาให้องค์การบริหารส่วนตำบลตามแผนปฏิบัติการกำหนดการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ก็ยิ่งจะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีภารกิจที่จะต้องทำเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน หน้าที่ที่ควรกำหนดให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลน่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับคุณภาพและวิถีชีวิตของคนในหมู่บ้าน ตำบล จะเหมาะสมกว่างานที่ควรกำหนดให้อีกควรเป็นงานด้านการส่งเสริมอาชีพและรายได้ของประชาชนด้านการจัดการหรือส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน (โดยให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้) งานด้านการส่งเสริมบำรุงศาสนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในด้าน โครงสร้างพื้นฐานก็ควรเป็นงานด้านการก่อสร้างและบำรุงรักษาทางบก แหล่งน้ำขนาดเล็กและที่ไม่ใช้เทคนิคที่ซับซ้อนมากนัก และสุดท้ายน่าจะเป็นงานด้านการรักษาความสะอาด การกำจัดขยะในพื้นที่ งานด้านการสุขาภิบาล เป็นต้น

5) ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการปกครองท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลไม่กว้างขวางเท่าที่ควร แม้แต่การเลือกตั้งสมาชิกสภาก็ยังยึดถือความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและระบบอุปถัมภ์เป็นหลัก การใช้วิจาณญาณให้เลือกคนดีมีจริยธรรมจึงขาดไป แต่ก็เป็นที่น่ายินดีว่า ขณะนี้มีหลายองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประชาชนให้ความสนใจและเอาใจใส่ติดตามการประชุมของสภาฯ และกิจกรรมอื่นขององค์การบริหารส่วนตำบลและกำลังขยายตัวออกไป

ทางที่แก้ไขเรื่องนี้ก็คือ ทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงมหาดไทยจะต้องขยายและเร่งรัดงานประชาสัมพันธ์ในเรื่องนี้ให้มาก และต้องทำอย่างต่อเนื่อง การจัดให้มีการอบรมเพื่อปลูกฝังความคิดทางการเมือง (political indoctrination) ก็จำเป็นต้องทำด้วย

6) ปัญหาเกี่ยวกับความเป็นอิสระขององค์การบริหารส่วนตำบลและหรือการใช้อำนาจของรัฐบาลส่วนกลางควบคุมหรือกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบลค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอำนาจการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำนาจนี้กฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด โดยข้อเสนอแนะและความเห็นของนายอำเภอ อำนาจนี้น่าจะเป็นของกระทรวงมหาดไทยหรือควรจะได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก่อนก็จะทำให้เกิดความรอบคอบยิ่งขึ้น

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

3.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ส่วนกลางควรปรับโครงสร้างการบริหารงานของส่วนภูมิภาคให้สามารถรับภารกิจ หน้าที่ในการกำกับดูแล สนับสนุนและเื้ออำนวยการปฏิบัติงาน อบต. โดยปรับลดภารกิจที่มีความจำเป็นน้อย มารับผิดชอบในเรื่อง อบต. ที่เพิ่มขึ้นและเกลี้ยอัตรากำลังเสียใหม่

2) การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบต. ควรคำนึง องค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ขนาดของประชากร พื้นที่ รายได้ และความสามารถในการจัดเก็บรายได้

3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมรายได้ของ อบต. เช่น กระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงคมนาคม เป็นต้น ควรเร่งรัดดำเนินการตามมาตรการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นไว้ เพื่อให้ อบต. มีรายได้จากภาษีอากร และค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้น

3.2.2 ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ

- 1) จัดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รู้จัก อบต. มากขึ้น โดย
 - (1) จัดโครงการ อบต. พบประชาชนเดือนละครั้งในการพบประชาชน มีการแนะนำเจ้าหน้าที่ และจัดให้มีการบริการรับชำระภาษี ซึ่งแจ้งเกี่ยวกับกฎหมายต่าง ๆ
 - (2) ในการประชุมสภา อบต. ควรเชิญชวนประชาชนเข้ารับฟังการประชุม โดยแจ้งวันเวลาให้ทราบล่วงหน้า
 - (3) จัดทำจดหมายข่าวจาก อบต. แจ้งความเคลื่อนไหวต่าง ๆ แจกจ่ายไปตามจุดศูนย์กลางของหมู่บ้าน อาจจะเป็นรายเดือนหรือราย 3 เดือน
 - (4) อบต. ควรเปิดรับเรื่องราวของประชาชนที่ต้องการให้ อบต. ดำเนินการหรือพิจารณาเรื่องใด ๆ
- 2) อบต. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม การดำเนินกิจกรรมมากขึ้น ดังนี้
 - (1) ควรจัดกิจกรรมการกุศลต่าง ๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ ร่วมกับประชาชนในพื้นที่
 - (2) ควรจัดให้มีการแข่งขันกีฬา ทั้งกีฬาสากล/หมู่บ้านในวันสำคัญ ๆ ประจำปี
 - (3) ด้านการวางแผนงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล โดยผ่านการประชุมหมู่บ้าน / ตำบล เพื่อนำข้อมูลเข้าสู่กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

สรุป ผู้ศึกษาขอสรุปแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเหตุที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสิ่งที่เกิดใหม่ไม่นานมานี้การบริหารย่อมมีปัญหา อุปสรรค และจุดอ่อนแตกต่างกัน ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการตามนัยของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) และมาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มุ่งเน้นที่จะพัฒนาการบริหารราชการให้สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น หมายถึงการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมซึ่งจัดให้ระบบการบริหารราชการเป็นระบบเปิด โดยประชาชนมีโอกาสเข้าร่วม ใน 5 มิติ คือ (1) ร่วมคิดและเสนอความเห็น (2) ร่วมตัดสินใจ (3) ร่วมดำเนินการ (4) ร่วมรับประโยชน์ และ (5) ร่วมติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวน่าจะสะท้อนถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างตรงประเด็นและ

ชัดเจนในทางปฏิบัติมากที่สุด ซึ่งผู้ศึกษาจะได้นำไปใช้และนำไปเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม และอภิปรายผลในบทที่ 5 ต่อไป

4. แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

แบ่งเป็น 2 หัวข้อย่อย ได้แก่ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่

4.1 โครงสร้าง

4.1.1 ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

การบริหารและการปกครองตำบลในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล นั้น ประสบปัญหาความไม่พร้อมในด้านต่าง ๆ หลายประการ ทั้งในด้านรายได้และบุคลากร เนื่องจากท้องถิ่นไม่มีฐานภาษี และเก็บภาษีบำรุงท้องที่ได้น้อย อีกทั้งบุคลากรส่วนใหญ่มีขีดความสามารถในการบริหารงานจำกัด เช่น การจัดทำงบประมาณไม่เป็น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงถูกยกเลิกในเวลาต่อมา โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 นับตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ประเทศไทยก็ไม่มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับตำบล จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2535 เมื่อรัฐบาลภายใต้การนำของนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้กำหนดนโยบายด้านการเมืองการปกครองที่จะส่งเสริมให้องค์กรปกครองท้องถิ่นระดับตำบลเป็นนิติบุคคล เพื่อให้มีความคล่องตัวและร่วมกันแก้ไขปัญหาของประชาชนในตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงมหาดไทย จึงได้มีคำสั่งที่ 80/2535 ลงวันที่ 28 ตุลาคม 2535 และคำสั่งที่ 816/2535 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2535 แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมา เพื่อศึกษาปรับปรุงระบบการบริหารการปกครองท้องถิ่น และในเวลาต่อมารัฐบาลได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 262/2535 ลงวันที่ 11 ธันวาคม 2535 แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงระบบการบริหารการปกครองท้องถิ่น เพื่อทำการศึกษาและพิจารณาปรับปรุงสภาตำบลตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 พบว่าสภาตำบลได้จัดตั้งมาไม่ต่ำกว่า 20 ปี ไม่มีฐานะเป็น นิติบุคคล สมควรปรับปรุงฐานะของสภาตำบลและการบริหารงานของสภาตำบลเสียใหม่ ให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งให้มีการยกฐานะสภาตำบลซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็น “องค์การบริหารส่วนตำบล” ซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและเมื่อรัฐสภาได้มีมติผ่านร่างกฎหมายสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลและประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา พ้นกำหนดไปแล้ว 90 วัน ทำให้ในเวลาต่อมาได้มีการยกเลิกสภาตำบลตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 326 ทั้งหมดทั่วประเทศอีกครั้งหนึ่ง แต่ให้คณะกรรมการสภาตำบลที่มีอยู่ก่อนกฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับอยู่ในตำแหน่ง ต่อไปจนกว่าจะพ้นกำหนดตำแหน่งตามวาระของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่

326 และให้กระทรวงมหาดไทยยกฐานะสภาตำบลดังกล่าวขึ้นเป็น “สภาตำบล” ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล

กรณีสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาทหรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้โดยจัดทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดังนั้น สภาตำบลใดมีรายได้เข้าเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ กระทรวงมหาดไทยจะประกาศตั้งสภาตำบลนั้นขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งทำให้สภาตำบลลดลงทุกปี จนกระทั่งปัจจุบันหมดสิ้นไป

รูปแบบการบริหารตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละสองคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้น โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้านให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหกคนและในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงสองหมู่บ้านให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละสามคน

อายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล คนหนึ่งซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งและมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้งแต่ละดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมิใช่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายได้ไม่เกินสองคนและอาจแต่งตั้งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้

4.1.2 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มีความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลตามความต้องการและความเหมาะสมของท้องถิ่น ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 บัญญัติให้คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลกำหนดมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ โครงสร้าง การแบ่งส่วนราชการ วิธีการบริหาร และการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล และกิจการอื่นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีมาตรฐานที่สอดคล้องกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 17 (9) และมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ประกอบกับมติคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลในการประชุม ครั้งที่ 7/2544 เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2544 จึงกำหนดมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ วิธีการบริหารและการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลและ กิจการอื่นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ ดังต่อไปนี้

การแบ่งส่วนราชการ

- 1) ให้กำหนดขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และให้นำการกำหนดขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลมาพิจารณา กำหนดโครงสร้างส่วนราชการและระดับตำแหน่งผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลใดจะอยู่ใน ขนาดใดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลกำหนด
- 2) ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในกฎหมายว่า ด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล กฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการ กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกฎหมายอื่นที่กำหนดอำนาจหน้าที่ให้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล

ในการกำหนดโครงสร้างส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความ ต้องการและความเหมาะสมขององค์การบริหารตำบล โดยให้มีโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
- (2) กอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้ส่วนราชการตาม 2.1)

มีฐานะเป็นกองหรือส่วน

3) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจประกาศกำหนดส่วนราชการอื่นตามข้อ 2) วรรคสอง 2.2) ซึ่งถือว่าเป็นส่วนราชการหลักขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

(1) กองคลัง หรือส่วนการคลัง

(2) กองช่าง หรือส่วนโยธา

ส่วนราชการที่องค์การบริหารส่วนตำบลอาจประกาศกำหนดได้ตามความเหมาะสมของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่

(1) กองหรือส่วนส่งเสริมการเกษตร

(2) กองหรือส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

(3) กองหรือส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

(4) กองหรือส่วนราชการอื่นตามความต้องการและความเหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบล

4) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจประกาศกำหนดกองหรือส่วนราชการอื่นได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลกำหนด และให้กำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการดังกล่าวไว้ในประกาศด้วย ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลประกาศกำหนด

5) สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับราชการทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล และราชการที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดในองค์การบริหารส่วนตำบลโดยเฉพาะ รวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วน ราชการในองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทางและแผนการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

6) กอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้มีหน้าที่รับผิดชอบตามที่กำหนดในประกาศองค์การบริหารส่วนตำบล โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล

7) การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล กอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้กำหนดเป็นประกาศองค์การบริหารส่วนตำบล โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ทั้งนี้ ให้กำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการภายในไว้ในประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวด้วย

8) การจัดตั้ง การปรับปรุง การรวมหรือการยุบเลิกการจัดแบ่งส่วนราชการตามข้อ 2) ให้องค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาเสนอความเห็นและพิจารณาอัตรากำลัง การจัดสรร

งบประมาณให้สอดคล้องกันแล้วเสนอต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล พิจารณาให้ความเห็นชอบ

ในการพิจารณาขอจัดตั้ง ปรับปรุง การรวมหรือการยุบเลิกการแบ่งส่วนราชการ ให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาโดยคำนึงถึงภารกิจอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามที่กฎหมายกำหนด ลักษณะงาน คุณภาพของงาน ปริมาณงานและความจำเป็น ความเหมาะสม ตลอดจนทั้งอัตรากำลังของส่วนราชการ และงบประมาณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.2 อำนาจหน้าที่

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไว้ดังนี้

4.2.1 มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- 1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- 2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

4.2.2 มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- 1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- 2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

12) การท่องเที่ยว

13) การผังเมือง

4.2.3 นอกจากหน้าที่ที่ต้องทำดังกล่าวแล้วอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วน

ตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มาตรา 66 มาตรา 67 มาตรา 68 นั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าวให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย

4.2.4 การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ต้องเป็นไป

เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

4.2.5 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้องค์การบริหาร

ส่วนตำบล มีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการในตำบล เว้นแต่ข้อมูลข่าวสารที่ทางราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

4.2.6 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

เพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบล ออกข้อบัญญัติหรือให้มีอำนาจออกข้อบัญญัติ ในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกินหนึ่งพันบาท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลจะเสนอได้ก็แต่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

ในกรณีที่นายอำเภอไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้ส่งคืนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายในสิบห้าวันตั้งแต่วันที่นายอำเภอได้รับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวเพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณา ทบทวนร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นใหม่ หากนายอำเภอไม่ส่งร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคืนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวให้ถือว่านายอำเภอเห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคสี่แล้ว มีมติยืนยันตามร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดที่มีอยู่ ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากนายอำเภอ แต่ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ยืนยันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคืนจากนายอำเภอหรือยืนยันด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นอันตกไป

4.2.7 การบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วย การนั้น

เพื่อประโยชน์แก่กิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลอาจขอให้

ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยการบริหารราชการแผ่นดิน ไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการชั่วคราวได้โดยไม่ขาดจากสังกัดเดิม ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตได้ตามความจำเป็น และในกรณีที่เป็น ข้าราชการซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทยทำความตกลงกับหน่วยงาน ต้นสังกัดแต่งตั้ง

4.2.8 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการนอกเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล

หรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยงานการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อกระทำการกิจกรรมร่วมกันได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และกิจการนั้นเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน (พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546: 22-25

4.2.9 อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย

อำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากอำนาจหน้าที่ตาม พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 แล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลยังมีอำนาจ หน้าที่เพิ่มเติมในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตน ตามมาตรา 16 แห่ง พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ดังนี้

- 1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- 2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- 3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- 4) การสาธารณสุขูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ
- 5) การสาธารณสุขูปการ
- 6) การส่งเสริม การฝึกและประกอบอาชีพ
- 7) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- 8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- 9) การจัดการศึกษา
- 10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชราและ

ผู้ด้อยโอกาส

11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารึกประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม
อันดีของท้องถิ่น

12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

14) การส่งเสริมกีฬา

15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของ
ประชาชน

16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

17) การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย

19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

20) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน

21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์

22) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์

23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย
โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่น ๆ

24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน
ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

25) การผังเมือง

26) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร

27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ

28) การควบคุมอาคาร

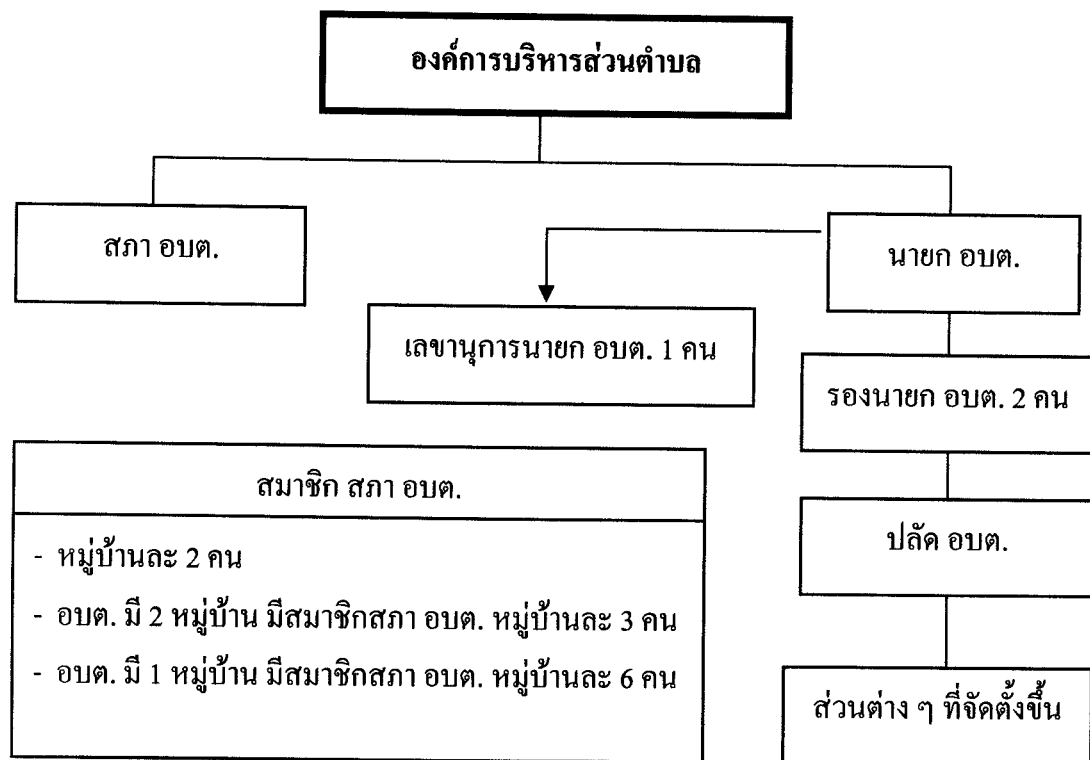
29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุน การป้องกัน
และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

31) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่
คณะกรรมการประกาศกำหนด

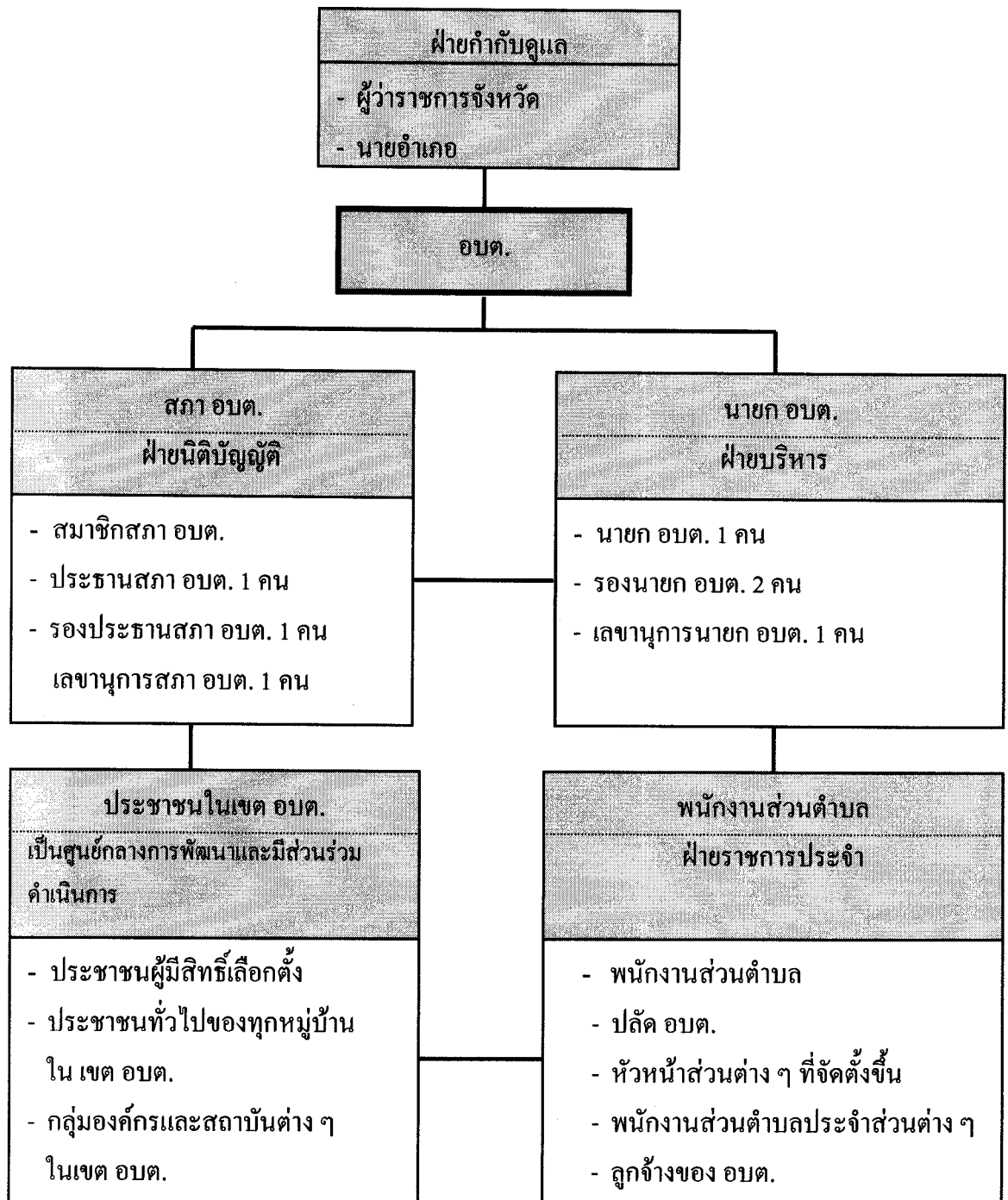
อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามข้อ 4.2.9 ต้องดำเนินการตาม
แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อุดร ดันดี
สุนทร 2548: 21-22)

สรุป ผู้ศึกษาขอสรุปแนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรตามกฎหมายที่ทำหน้าที่บริหารจัดการพัฒนาตำบล หมู่บ้าน และชุมชน มีความอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารงานภายในกรอบที่กฎหมาย กำหนด โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมาย มีองค์ประกอบ คือ สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แผนภูมิแสดง โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมาย

องค์ประกอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในการปฏิบัติงาน คือ (1) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ (2) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นฝ่ายบริหาร (3) พนักงานส่วนตำบลซึ่งเป็นข้าราชการประจำ (4) ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นศูนย์กลางการพัฒนา และมีส่วนร่วมดำเนินการ และ (5) ฝ่ายกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล คือ นายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้ง 5 ฝ่าย ต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกรอบอำนาจหน้าที่อย่างมีสมดุล องค์การบริหารส่วนตำบลจึงจะพัฒนาอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการปฏิบัติงาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี” ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการวิจัยไว้ 6 หัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. ระยะเวลาทำการวิจัย
6. แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับการศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างนั้น ผู้ศึกษาจะดำเนินการศึกษาเฉพาะประชาชนที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างหรือ ประชาชนในที่นี้หมายถึง ผู้ใหญ่บ้านและผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากเป็นตัวแทนของประชาชน เป็น ความรู้ความสามารถ และตอบคำถามด้านการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลได้เป็นอย่างดี โดยในจังหวัดชลบุรีมีหมู่บ้านรวม 672 หมู่บ้าน มีตำบล 92 ตำบล มีอำเภอรวม 9 อำเภอและ 1 กิ่งอำเภอ (ข้อมูล ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2549 จากสำนักงานสถิติจังหวัด จังหวัดชลบุรี) ผู้ศึกษาได้แบ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างไว้ ดังนี้

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มี 2 ประเภท ได้แก่

1.1.1 ผู้ใหญ่บ้านที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี รวม 9 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ จำนวน 672 คน

1.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี รวม 9 อำเภอและ 1 กิ่งอำเภอ จำนวน 472 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาได้นำประชากรทั้งหมดข้างต้นมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 1,144 คน

สำหรับเหตุผลที่เลือกศึกษาเฉพาะประชากรที่เป็นผู้ใหญ่บ้าน และผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจาก ประชากรดังกล่าวเป็นตัวแทนของประชาชน เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และตอบคำถามด้านการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลได้เป็นอย่างดี อีกทั้งอยู่ใกล้ชิดกับประชาชน เข้าใจระบบการปกครองท้องถิ่น และเป็นผู้นำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาเฉพาะประชาชนซึ่งหมายถึง ผู้ใหญ่บ้านและผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี และภายหลังจากการตอบแบบสอบถามสามารถเก็บได้จริง 1,029 ครั้วเรือน คิดเป็นจำนวนร้อยละ 89.95 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประเภท	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่างที่เก็บ รวบรวมได้จริง
ผู้ใหญ่บ้าน แยกตามรายอำเภอ			
1. อำเภอเมืองชลบุรี	107	107	97
2. อำเภอพนัสนิคม	185	185	175
3. อำเภอพานทอง	76	76	62
4. อำเภอบ้านบึง	49	49	39
5. อำเภอศรีราชา	60	60	54
6. อำเภอบางละมุง	60	60	45
7. อำเภอสัตหีบ	41	41	37
8. อำเภอหนองใหญ่	24	24	22
9. อำเภอบ่อทอง	43	43	37
10. กิ่งอำเภอเกาะจันทร์	27	27	22
รวม	672	672	590
ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี รวม 9 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ	472	472	439
รวมทั้งสิ้น	1,144	1,144	1,029
			คิดเป็นร้อยละ 89.95 ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey study) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (questionnaire) สำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง หัวข้อนี้ แบ่งเป็นหัวข้อย่อย 3 หัวข้อ ได้แก่ แบบสอบถาม การทดสอบแบบสอบถาม และการประมวลผล ดังนี้

2.1 แบบสอบถาม โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี โดยครอบคลุม 6 เรื่อง หรือ 6M

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อปัญหาในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี โดยครอบคลุม 6 เรื่อง หรือ 6M

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

ผู้ศึกษาได้เลือกสร้างแบบสอบถาม แบบมาตราประเมินค่า (rating scale) ที่แบ่งเป็น 3 ระดับ ซึ่งได้กำหนดคำตอบเป็น 3 ระดับ อันได้แก่ มาก ปานกลาง และน้อย ตามแบบของ อาร์. เอ. ลิเคิร์ต (R. A. Likert) หรือ ลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) โดยกำหนดให้มีน้ำหนักเปรียบเทียบกัน โดยผู้ตอบสอบถามเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว มีดังนี้ (1) ผู้ศึกษาไม่ต้องการใช้การประเมินความละเอียดในระดับที่มากจนเกินไป เช่น 5 หรือ 6 ระดับ ซึ่งเป็นระดับที่เกินความเป็นจริง เกินความจำเป็น ผู้ตอบแบบสอบถามแยกแยะความเห็นหรือความรู้สึกของแต่ละระดับอย่างชัดเจนได้ยาก เกิดการโต้แย้งได้ง่าย ที่สำคัญคือ ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์จริงและฝืนสภาพความเป็นจริง แต่ผู้ศึกษาต้องการใช้การประเมินความละเอียดที่อยู่ในระดับที่พอเหมาะที่ง่ายสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม คือ 3 ระดับ (2) ประหยัดเวลาแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม (3) ผู้ตอบแบบสอบถามตัดสินใจได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น (4) ง่ายต่อผู้อ่านหรือผู้นำผลการศึกษาไปอ่าน (5) ทำให้ข้อมูลที่ได้รับเป็นกลุ่มก้อน ชัดเจน ถ้าเป็น 5 ระดับ ข้อมูลจะกระจาย เวลาเขียนบรรยายข้อมูลจะยืดเยื้อ ซ้ำซาก เกินความจำเป็น ทำให้น่าเบื่อในการอ่านงานวิจัย (6) ทำให้ประหยัดเวลาและง่ายต่อการประมวลและวิเคราะห์ข้อมูล รวมตลอดทั้งการนำเสนอหรือเขียนบรรยายข้อมูล (7) ในทางปฏิบัติ

บ่อยครั้งที่เริ่มแรกได้กำหนดไว้ 5-6 ระดับ แต่หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วปรากฏว่า ข้อมูลมีลักษณะกระจายไม่เป็นกลุ่มก้อน แต่ละระดับ ไม่มีน้ำหนักมากเพียงพอ ทำให้ในที่สุดจำเป็นต้องยุบรวมเป็น 3 ระดับ อีกทั้ง (8) มีนักวิชาการได้ใช้เพียง 3 ระดับอย่างแพร่หลาย และยอมรับการใช้แบบสอบถามที่เป็น 3 ระดับอย่างแพร่หลาย และยอมรับการใช้แบบสอบถามนี้ด้วย (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ถัดดาวัดย์ รอดมณี และไพฑูรย์ ภักดี ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ 2529: 310-311; เอกสารการสอนชุดวิชาขอบข่ายและวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2539: 377 และสมชัย ศรีสุทธิยากร 2546: 15) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตามทฤษฎีของเบสท์ (Best 1977: 174) และแนวคิดของเดเนียล (Daniel 1995: 18-19) โดยใช้ค่าคะแนนสูงสุดลดด้วยค่าคะแนนต่ำสุด และนำมาหารด้วยจำนวนกลุ่มหรือระดับ ที่ต้องการแบ่ง

ในส่วนของเกณฑ์การวิเคราะห์ระดับแต่ละข้อ ได้ใช้การคำนวณช่วงการวัดตามแนวคิดของ เบสท์ (Best) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระยะของช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}} \\ &= \frac{3-1}{3} \\ &= 0.66 \end{aligned}$$

กำหนดคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

3	เห็นด้วยระดับมาก	ช่วงคะแนน	2.34 - 3.00	คะแนน
2	เห็นด้วยระดับปานกลาง	ช่วงคะแนน	1.67 - 2.33	คะแนน
1	เห็นด้วยระดับน้อย	ช่วงคะแนน	1.00 - 1.66	คะแนน

สำหรับข้อคำถาม จะมีลักษณะดังนี้

เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง 6 ด้าน คือ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Man) การบริหารงบประมาณ (Money) การบริหารงานทั่วไป (Management) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (Material) การให้บริการประชาชน (Market) การบริหารคุณธรรม (Morality) นอกจากนี้แล้ว จะมีข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อแนวทางแก้ไขปัญหา และแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้ด้วย

2.2 การทดสอบแบบสอบถาม

การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือช่วยในการทำวิจัยสนาม โดยผู้ศึกษาได้สร้างหรือออกแบบสอบถามและสร้างตัวชี้วัดตามวัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย และกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องนี้ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจะต้องมีความเที่ยงตรง (validity) และเชื่อถือได้ (reliability) และหลังจากสร้างข้อคำถามหรือแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างเสร็จแล้ว ผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง **ยกร่างแบบสอบถาม** โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย

ขั้นตอนที่สอง **การตรวจสอบความเที่ยงตรง** เป็นลักษณะของการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความสมบูรณ์ ความสอดคล้อง ตลอดจนเนื้อหาและถ้อยคำของแบบสอบถามให้รัดกุมและถูกต้อง ขั้นตอนนี้ดำเนินการโดย

1) นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 2 คน คือนายธนิต มิ่งมงคล ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ปกครอง สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี และ นางสาวธนิดา วังขันธุ์ ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาอย่างมาก เมื่อพบข้อบกพร่องผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม เช่น ตัดข้อคำถามที่ไม่จำเป็นออกและเพิ่มข้อความที่สำคัญบางข้อจนกระทั่งแบบสอบถามมีความเที่ยงตรง

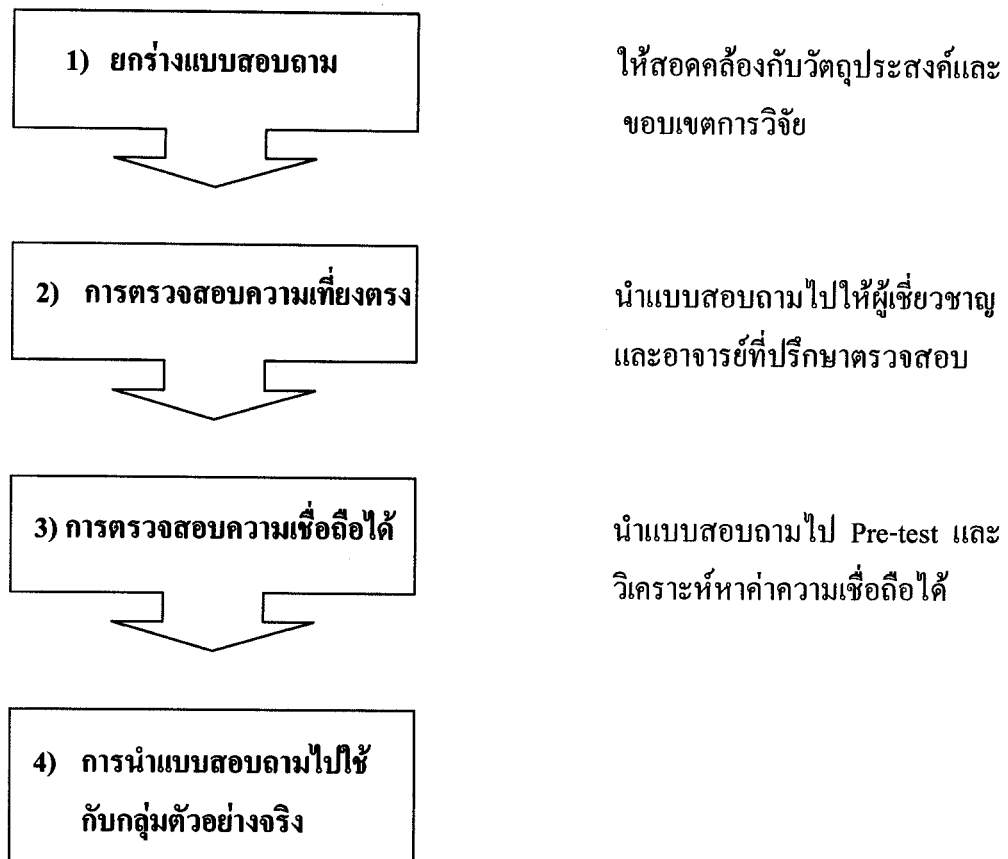
2) นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีจำนวน 2 คน คือ อาจารย์พลเอกศิริพันธ์ ชูปลกล้า และ รองศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วิรัชนิภาวรรณ เมื่อพบข้อบกพร่องผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์และมีความเที่ยงตรงมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่สาม **การตรวจสอบความเชื่อถือได้ (reliability)** ดำเนินการ โดยผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (pre – test) เพื่อทดสอบหาความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยนำไป per-test กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจริงที่องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอื่น จำนวน 50 ชุด ต่อจากนั้น จึงเก็บรวบรวมแบบสอบถาม จำนวน 50 ชุดนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าความน่าเชื่อถือได้จากสูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ ครอนบาค (Cronbach 1951: 297-334) โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์ คือ SPSS for PC ในการวิเคราะห์ได้กำหนดค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จึงจะถือว่าแบบสอบถามดังกล่าวมีความเชื่อถือได้และสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงได้ และหลังจากนำแบบสอบถาม

จำนวน 50 ชุดดังกล่าวมาทดสอบหาค่าความเชื่อถือได้ พบว่า ค่าความเชื่อถือได้ เท่ากับ 0.81 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

ขั้นตอนที่สี่ การนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

ทั้งนี้ หากพบข้อบกพร่องในขั้นตอนใด ผู้ศึกษาก็จะนำไปปรับปรุงแก้ไขจนผ่านทุกขั้นตอน ขั้นตอนการทดสอบแบบสอบถามทั้ง 4 ขั้นตอนข้างต้นนี้ ได้สรุปไว้ในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการทดสอบแบบสอบถาม

สำหรับการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ คือ SPSS สำหรับคอมพิวเตอร์ สามารถดำเนินการ ดังนี้

นำแบบสอบถาม ส่วนที่ 2, 3, 4 (ส่วนที่ 1 คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 คือ คำถามเกี่ยวกับตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ส่วนที่ 3 คือ ปัญหา และส่วนที่ 4 คือ ข้อเสนอแนะหรือแนวทางการพัฒนา) ส่วนที่ 2, 3, 4 นั้น ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 60 ข้อ มาทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาในแต่ละส่วน โดยกำหนดให้การให้คะแนนตามระดับความคิดเห็น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งจัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลจากสำนักงานสถิติจังหวัด จังหวัดชลบุรี

3.2 ผู้ศึกษาได้วางแผนทางการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 10 กันยายน 2549 ถึงวันที่ 8 ตุลาคม 2549 รวมเวลา 29 วัน ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เข้าไปพูดคุยพร้อมอธิบายรายละเอียดต่าง ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับแบบสอบถามแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใหญ่บ้าน และผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ทั่วทั้งจังหวัด ผู้ศึกษา ได้ประสานกับเจ้าหน้าที่สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดชลบุรีและสำนักงานพื้นที่การศึกษาเขตในจังหวัดชลบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ได้ประชาสัมพันธ์ เสร็จแล้วแจกแบบสอบถามให้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารสถานศึกษา ในวันประชุมประจำเดือนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ของแต่ละอำเภอ พร้อมกันนี้ ผู้ศึกษายังได้เข้าไปพูดคุยและอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้เข้าใจในการตอบแบบสอบถาม ขณะเดียวกัน แบบสอบถามบางส่วนผู้ศึกษาได้นำไปให้ผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง พร้อมเก็บรวบรวมด้วยตนเอง นอกจากนี้ แบบสอบถามบางส่วนได้จัดส่งทางไปรษณีย์ โดยปิดอากรแสตมป์ พร้อมจำหน่ายซองถึงตัวผู้ศึกษาไว้เป็นที่เรียบร้อย ทั้งนี้ เพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมาเร็วขึ้น และเสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ลงรหัสข้อมูลแล้วมาประมวลผลและวิเคราะห์ผล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วย โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับสถิติทางสังคมศาสตร์ ที่เรียกว่า SPSS / PC⁺ (Statistical Packager for Social Science)

สำหรับสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ต่อจากนั้น จึงนำเสนอข้อมูลในตารางพร้อมกับการเขียนบรรยายอันเป็นวิธีวิเคราะห์เชิงพรรณนาในรูปของตาราง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อ (1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดชลบุรี (2) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดชลบุรี (3) เปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในปัจจุบันกับในอดีต และกับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ และ (4) ภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้งนี้ ได้นำกรอบแนวคิด 6M มาปรับใช้ในการศึกษา การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านและผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 71 แห่ง รวม 1,029 คน คิดเป็นร้อยละ 89.95 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (1,144 คน) ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลภาคสนามที่เก็บรวบรวมได้มาทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาประมวลและวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์ คือ SPSS for PC และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีบรรยายประกอบตาราง ในที่นี้ ได้จัดลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาจำนวน และค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เป็นการวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิด 6M แบ่งเป็น 5 หัวข้อ

2.1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี วิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาจำนวน ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือ S.D.

2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี วิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาจำนวน ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี วิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาจำนวน ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ในปัจจุบันกับในอดีต และกับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เป็นการวิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาจำนวนค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

2.5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี วิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาจำนวน ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 หัวข้อ

3.1 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ตามกรอบแนวคิด 6M

3.2 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหา แนวทางการพัฒนา การเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ตามกรอบแนวคิด 6M

สำหรับความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

- 1) n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
- 2) \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย (mean)
- 3) S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
- 4) t แทน การทดสอบค่าที (t-test)

ส่วนที่ 1 สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามที่ตอบแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้นำเสนอข้อมูลโดยใช้ค่าจำนวน และค่าร้อยละ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม (n = 1,029) แสดงค่าจำนวน และค่าร้อยละ จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	n = 1,029	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ตำแหน่งงาน		
1. ผู้ใหญ่บ้าน	590	57.4
2. ผู้บริหารสถานศึกษา	439	42.6
รวม	1,029	100.0
2. เพศ		
1. ชาย	810	78.7
2. หญิง	219	21.3
รวม	1,029	100.0
3. อายุ		
1. ต่ำกว่า 30 ปี	49	4.7
2. 31-40 ปี	331	32.2
3. 41-50 ปี	408	39.7
4. 51-60 ปี	236	22.9
5. 61 ปีขึ้นไป	5	0.5
รวม	1,029	100.0
4. การศึกษา		
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	318	30.9
2. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	605	58.8
3. สูงกว่าปริญญาตรี	102	9.9
4. อื่น ๆ เช่น ไม่ระบุวุฒิการศึกษา	4	0.4
รวม	1,029	100.0

จากการศึกษาตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.4) เป็น ผู้ใหญ่บ้าน รองลงมา (ร้อยละ 42.6) เป็นผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78.7) เป็นชาย และที่เหลือ (ร้อยละ 21.3) เป็นหญิง ในเรื่องอายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 39.7) มีอายุระหว่าง 41-50 ปี รองลงมาตามลำดับ คือ (ร้อยละ 32.2) อายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 22.9) อายุระหว่าง 51-60 ปี (ร้อยละ 4.8) อายุต่ำกว่า 30 ปี, และที่เหลือ (ร้อยละ 0.5) มีอายุ 61 ปีขึ้นไป สำหรับเรื่องการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58.8) มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า (ร้อยละ 30.9) มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 9.9) มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และที่เหลือ (ร้อยละ 0.4) เป็น อื่น ๆ เช่น ไม่ระบุวุฒิการศึกษา

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

ส่วนที่ 2 นี้แบ่งเป็น 5 หัวข้อดังกล่าวแล้วข้างต้น โดยนำเสนอเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

2.1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้านตามกรอบแนวคิด 6M ได้แก่ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Man) การบริหารงบประมาณ (Money) การบริหารงานทั่วไป (Management) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (Material) การบริหารคุณธรรม (Morality) และการให้บริการประชาชน (Market) ตามลำดับ หัวข้อนี้ประกอบด้วย 7 หัวข้อ ดังนี้

2.1.1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการ ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
1. เมื่อมีการสอบคัดเลือกบุคลากร อบต. ของท่านได้เปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้าร่วมเป็น กรรมการในการสอบคัดเลือก ทั้งนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงการนำ เครือญาติพวกพ้องที่ไม่มี ความรู้ความสามารถเข้ามา ปฏิบัติงาน ใน อบต. ของท่าน	(144) 14.0	(743) 72.2	(142) 13.8	(1,029) 100.0	1.998	0.527	ปานกลาง
2. อบต. ของท่านส่งเสริมให้ บุคลากรในหน่วยงานเข้ารับ ฝึกอบรมสัมมนาหรือดูงาน เพื่อให้มีประสบการณ์ มี ความชำนาญ และนำความรู้ ดังกล่าวมาถ่ายทอดให้ ประชาชนในท้องถิ่นได้	(122) 11.8	(613) 59.6	(294) 28.6	(1,029) 100.0	2.167	0.614	ปานกลาง
3. อบต. ของท่านได้เชิญบุคลากร ภายนอกมาช่วยพัฒนาบุคลากร ของ อบต. เป็นประจำ เช่น ผู้มี ประสบการณ์ ผู้มีความรู้ความ สามารถ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ที่มี ความซื่อสัตย์มาเป็นผู้ชี้แนะ หรือคำปรึกษาแก่บุคลากร	(628) 61.0	(317) 30.8	(84) 8.2	(1,029) 100.0	1.471	0.643	น้อย

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการ ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
4. ผู้บริหาร อบต. ของท่านมี ความรู้ความสามารถในการ บริหารจัดการมากเพียงพอ	(183) 17.8	(718) 69.8	(128) 12.4	(1,029) 100.0	1.947	0.547	ปานกลาง
5. ในภาพรวม การมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหาร จัดการของ อบต. ของท่าน ด้านการบริหารทรัพยากร มนุษย์ อยู่ในระดับสูง	(166) 16.1	(759) 73.8	(104) 10.1	(1,029) 100.0	1.940	0.509	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม					1.905	0.395	ปานกลาง

หมายเหตุ สำหรับตารางที่ใช้สถิติ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือ S.D. และการทดสอบค่าที (t-test)

1) ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05

2) ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ระดับ มีช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

2.1) เห็นด้วยมาก ช่วงคะแนน 2.34 - 3.00 คะแนน

2.2) เห็นด้วยปานกลาง ช่วงคะแนน 1.67 - 2.33 คะแนน

2.3) เห็นด้วยน้อย ช่วงคะแนน 1.00 - 1.66 คะแนน

ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว

ผลการวิเคราะห์ตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.167) ว่า (1) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานเข้ารับฝึกอบรมสัมมนาหรือดูงานเพื่อให้มีประสบการณ์ มีความชำนาญ และนำความรู้ดังกล่าวมาถ่ายทอดให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.998) ว่าเมื่อมีการสอบคัดเลือกบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการในการสอบคัดเลือก ทั้งนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงการนำเครือญาติพวกพ้องที่

ไม่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.947) ว่า ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการมากเพียงพอ และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.471) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้เชิญบุคลากรภายนอกมาช่วยพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำ เช่น ผู้มีประสบการณ์ ผู้มีความรู้ความสามารถ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญมาเป็นผู้ชี้แนะหรือคำปรึกษาแก่บุคลากร

ในส่วนของภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.940) ว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับสูง

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับ ปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 1.905)

2.1.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านงบประมาณ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามด้านการบริหารงบประมาณ

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการ ด้านการบริหารงบประมาณ	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
1. ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วม เป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ของ อบต. ปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ	(400)	(454)	(175)	(1,029)	2.219	0.715	ปานกลาง
2. อบต. ของท่านได้นำความ คิดเห็นของประชาชนมาใช้ ในการจัดทำข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี	(195)	(332)	(502)	(1,029)	1.702	0.767	ปานกลาง
3. อบต. ของท่านได้ชี้แจงหรือ ตีคประกาศการใช้จ่าย งบประมาณให้ประชาชน ทราบ	(505)	(460)	(64)	(1,029)	2.429	0.608	มาก
4. อบต. ของท่านได้สนับสนุน ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและภาค ประชาชนเข้ามาตรวจสอบ การใช้จ่ายงบประมาณของ อบต.	(103)	(386)	(540)	(1,029)	1.575	0.667	น้อย
5. ในภาพรวม การมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหาร จัดการ อบต. ของท่าน ด้าน การบริหารงบประมาณอยู่ใน ระดับสูง	(129)	(760)	(140)	(1,029)	1.989	0.511	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม					1.983	0.426	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.429) ว่า (1) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ได้ชี้แจงหรือติดประกาศการใช้จ่ายงบประมาณให้ประชาชนทราบ (2) ตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.219) ว่า ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อ จัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ(3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.702) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้นำความคิดเห็นของประชาชนมาใช้ในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.575) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและภาคประชาชนเข้ามาตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

ในส่วนของภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.989) ว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีด้านการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับสูง

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารจัดการงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.983)

2.1.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.4 ดังนี้

ตารางที่ 4.4 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามด้านการบริหารงานทั่วไป

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการ ด้านการบริหารงานทั่วไป	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
1. อบต. ของท่านได้เปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็นในเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของ ประชาชนหรือส่วนรวม	(240) 23.3	(206) 20.0	(583) 56.7	(1,029) 100.0	1.667	0.830	น้อย
2. อบต. ของท่านได้ชักชวนขอ ความร่วมมือหรือประสานงาน หรือทำกิจกรรมร่วมกับ บุคคลภายนอกเป็นประจำ เช่น ร่วมมือกับภาคเอกชน สื่อมวลชน สถาบันการศึกษา และประชาชน	(578) 56.2	(399) 38.7	(52) 5.1	(1,029) 100.0	2.511	0.593	มาก
3. อบต. ของท่านได้จัดให้มีการ ประชาคมหมู่บ้าน ตำบล เพื่อ ร่วมแสดงความคิดเห็น	(804) 78.1	(198) 19.2	(27) 2.7	(1,029) 100.0	2.755	0.487	มาก
4. อบต. ของท่านได้ขยายช่องทาง ให้ประชาชนให้เข้ามามีส่วน ร่วมในการแสดงความคิดเห็น เช่น ผ่านผู้รับฟังความคิดเห็น หรืออินเทอร์เน็ต	(774) 75.2	(220) 21.4	(35) 3.4	(1,029) 100.0	2.718	0.520	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการ ด้านการบริหารงานทั่วไป	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
5. ในภาพรวม การมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหาร จัดการ อบต. ของท่าน ด้าน การบริหารงานทั่วไปอยู่ใน ระดับสูง	(523) 50.8	(469) 45.6	(37) 3.6	(1,029) 100.0	2.472	0.567	มาก
เฉลี่ยรวม					2.425	0.356	มาก

ผลการวิเคราะห์ตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.755) ว่า (1) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้จัดให้มีการประชาคมหมู่บ้าน ตำบล เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็น (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.718) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้ขยายช่องทางให้ประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เช่น ผ่านตู้รับฟังความคิดเห็น หรือ อินเทอร์เน็ต (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.511) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้ชักชวนขอความร่วมมือหรือประสานงาน หรือทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลภายนอก เป็นประจำ เช่น ร่วมมือกับภาคเอกชน สื่อมวลชน สถาบันการศึกษาและประชาชน และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.667) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชนหรือส่วนรวม

ในส่วนของภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.472) ว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีอยู่ในระดับสูง

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารจัดการงานทั่วไปอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.425)

2.1.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ได้
แสดงไว้ในตารางที่ 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.5 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหาร
จัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการ ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
1. อบต. ของท่านได้ประโยชน์ จากการที่ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ของ อบต.	(209) 20.3	(367) 35.7	(453) 44.0	(1,029) 100.0	1.763	0.767	ปานกลาง
2. ในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้บริการ ประชาชน ของ อบต. ของ ท่านได้มีการสอบถามความ ต้องการของประชาชนด้วย	(142) 13.8	(736) 71.5	(151) 14.7	(1,029) 100.0	1.991	0.534	ปานกลาง
3. ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม อย่างมากเพียงพอในการ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ ของ อบต. ของท่าน	(139) 13.5	(438) 42.6	(452) 43.9	(1,029) 100.0	1.696	0.694	ปานกลาง
4. อบต. ของท่านได้ชักชวนให้ ประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการบำรุงรักษาวัสดุ อุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ ใช้งานได้ดี	(87) 8.4	(443) 43.1	(499) 48.5	(1,029) 100.0	1.600	0.640	น้อย

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการ ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
5. ในภาพรวม การมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหาร จัดการ อบต. ของท่าน ด้าน การบริหารวัสดุอุปกรณ์อยู่ใน ระดับสูง	(153) 14.9	(629) 61.1	(247) 24.0	(1,029) 100.0	1.909	0.617	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม					1.792	0.502	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.991) ว่า (1) ในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้มีการสอบถามความต้องการของประชาชนด้วย (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.763) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้ประโยชน์จากการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.696) ว่า ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างมากเพียงพอในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ของ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.600) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้ชักชวนให้ประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี

ในส่วนของภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.909) ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับสูง

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.792)

2.1.5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อระดับการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการให้บริการ
ประชาชน ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหาร
จัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามด้านการให้บริการประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการ ด้านการให้บริการประชาชน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
1. เมื่อประชาชนร้องเรียน เกี่ยวกับปฏิบัติงานหรือการ ให้บริการของ อบต. ของท่าน ได้ดำเนินการทุกอย่าง บริสุทธ์และยุติธรรม	(737) 71.6	(252) 24.5	(40) 3.9	(1,029) 100.0	2.677	0.545	มาก
2. อบต. ของท่านได้ให้ข้อมูล ข่าวสารของทางราชการแก่ ประชาชนตามที่ประชาชน ร้องขออย่างตรงไปตรงมา	(772) 75.0	(233) 22.6	(24) 2.4	(1,029) 100.0	2.727	0.495	มาก
3. เมื่อประชาชนเดือดร้อนและ ขอความช่วยเหลือ อบต. ของ ท่านได้ดำเนินการให้ความ ช่วยเหลือด้วยดีเสมอ	(681) 66.2	(320) 31.1	(28) 2.7	(1,029) 100.0	2.635	0.535	มาก
4. อบต. ของท่านได้เปิดโอกาส ให้ประชาชนและหน่วยงาน ภายนอกเข้ามาตรวจสอบการ อำนวยความสะดวกและการ ให้บริการประชาชนเป็นประจำ	(269) 26.1	(383) 37.2	(377) 36.7	(1,029) 100.0	1.895	0.786	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการ ด้านการให้บริการประชาชน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
5. ในภาพรวม การมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหาร จัดการ อบต. ของท่าน ด้าน การให้บริการประชาชนอยู่ ในระดับสูง	(327) 31.8	(629) 61.1	(73) 7.1	(1,029) 100.0	2.247	0.573	ปาน กลาง
	เฉลี่ยรวม				2.436	0.370	มาก

ผลการวิเคราะห์ตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.727) ว่า (1) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้ให้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการแก่ประชาชนตามที่ประชาชนร้องขออย่างตรงไปตรงมา (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.677) ว่า เมื่อประชาชนร้องเรียนเกี่ยวกับปฏิบัติงานหรือการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้ดำเนินการทุกอย่างอย่างบริสุทธิ์และยุติธรรม (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.635) ว่า เมื่อประชาชนเดือดร้อนและขอความช่วยเหลือขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือด้วยดีเสมอ และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.895) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้เปิดโอกาสให้ประชาชนและหน่วยงานภายนอกเข้ามาตรวจสอบการอำนวยความสะดวกและการให้บริการประชาชนเป็นประจำ

ในส่วนของภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.247) ว่า การมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการให้บริการประชาชนอยู่ในระดับสูง

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.436)

**2.1.6 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารคุณธรรม** ได้แสดง
ไว้ในตารางที่ 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหาร
จัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามด้านการบริหารคุณธรรม

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการ ด้านการบริหารคุณธรรม	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
1. อบต. ของท่านได้นำหลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลักการมี ส่วนร่วมและคุณธรรม มาใช้ ในการปฏิบัติงาน	(647) 62.9	(286) 27.8	(96) 9.3	(1,029) 100.0	2.535	0.660	มาก
2. ประชาชนได้เข้ามามีส่วนใน การตรวจสอบคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน และอดทน ของบุคลากรใน อบต. ของท่าน	(180) 17.5	(394) 38.3	(455) 44.2	(1,029) 100.0	1.733	0.739	ปานกลาง
3. อบต. ของท่านให้ความสนใจ เป็นพิเศษกับการร้องเรียนของ ประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับ คุณธรรมของบุคลากร ใน อบต. ของท่าน	(188) 18.3	(622) 60.4	(219) 21.3	(1,029) 100.0	1.970	0.628	ปานกลาง
4. อบต. ของท่านได้สนับสนุน ให้พระสงฆ์หรือผู้รู้มาอบรม สั่งสอนด้านคุณธรรมแก่ บุคลากรใน อบต. ของท่าน	(80) 7.8	(318) 30.9	(631) 61.3	(1,029) 100.0	1.465	0.636	น้อย

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการ ด้านการบริหารคุณธรรม	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
5. ในภาพรวม การมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหาร จัดการ อบต. ของท่าน ด้านการ บริหารคุณธรรมอยู่ในระดับสูง	(102)	(765)	(162)	(1,029)	1.942	0.503	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม				1.929	0.367	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.535) ว่า (1) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้นำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลักการมีส่วนร่วมและคุณธรรม มาใช้ในการปฏิบัติงาน (2)

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.970) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีให้ความสนใจเป็นพิเศษกับการร้องเรียนของประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมของบุคลากร ในองค์การบริหารส่วนตำบล (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.733) ว่า ประชาชนได้เข้ามามีส่วนในการตรวจสอบคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน และอดทน ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.465) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้สนับสนุนให้พระสงฆ์หรือผู้รู้มาอบรมสั่งสอนด้านคุณธรรมแก่บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารคุณธรรม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.929)

2.1.7 การวิเคราะห์ภาพรวมความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน หรือ 6M ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.8 ดังนี้

ตารางที่ 4.8 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามภาพรวมทั้ง 6 ด้าน

ภาพรวม	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทั้ง 6 ด้าน	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
ในภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ อบต. ของท่าน ทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับสูง ได้แก่ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป การบริหารวัสดุอุปกรณ์ การให้บริการประชาชน และการบริหารคุณธรรม	(192) 18.7	(816) 79.3	(21) 2.0	(1,029) 100.0	2.166	0.424	ปานกลาง
	เฉลี่ย				2.166	0.424	ปานกลาง

ผลจากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.8 ในภาพรวม แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.166) ว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน หรือ 6M อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้านตามกรอบแนวคิด 6M วิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.9 ดังนี้

หมายเหตุ สำหรับหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกปัญหาที่สำคัญที่สุดของแต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน มีตามลำดับ ดังนี้ หนึ่ง พิจารณาจากค่าเฉลี่ย \bar{x} ของปัญหาในแต่ละด้าน กล่าวคือ หากปัญหาด้านใดมีค่าเฉลี่ยของปัญหามากที่สุดจะเลือกเพื่อนำไปวิเคราะห์เป็นอันดับแรก สอง ถ้าหากค่าเฉลี่ยของปัญหาในแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน จะพิจารณาจากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือ S.D ที่แสดงถึงการกระจายของข้อมูลของปัญหาแต่ละด้าน โดยเลือกปัญหาที่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุดเป็นอันดับสอง และ สาม ถ้าหากปัญหาแต่ละด้านมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากันอีก จะพิจารณาจากจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง (n) ของปัญหาแต่ละด้านต่อระดับความเห็นด้วย โดยเลือกปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากที่สุด (มาก ปานกลาง น้อย) เป็นอันดับสุดท้าย เพื่อให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น ในตารางที่ 4.9 ข้างล่างนี้ที่แสดงการวิเคราะห์ปัญหา ผู้ศึกษาได้ใส่เครื่องหมาย * ไว้ท้ายตัวเลขที่ผู้ศึกษาเห็นว่าปัญหาที่สำคัญที่สุดของแต่ละด้านไว้ด้วย

ตารางที่ 4.9 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน

ปัญหาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการ บริหารจัดการ อบต. ทั้ง 6 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์							
1. ผู้บริหารใน อบต. ของท่าน ขาดความรู้ ความเข้าใจใน เรื่องการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหาร จัดการ	(177) 17.2	(754) 73.3	(98) 9.5	(1,029) 100.0	2.077	0.511	ปานกลาง

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ปัญหาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการ บริหารจัดการ อบต. ทั้ง 6 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
2. อบต. ของท่านจัดกิจกรรม							
พัฒนาหรือฝึกอบรมบุคลากร	(473)	(433)	(123)	(1,029)			
เรื่องการมีส่วนร่วมของ ประชาชน ยังไม่มาก เท่าที่ควร	46.0	42.0	12.0	100.0	2.340*	0.681	มาก
รวม					2.208	0.484	ปานกลาง
ด้านการบริหารงบประมาณ							
3. อบต. ของท่าน เปิดโอกาสให้							
ประชาชนเข้ามามี	(519)	(342)	(168)	(1,029)			
ส่วนร่วมในการกำหนด งบประมาณน้อยมาก	50.4	43.2	6.3	100.0	2.341	0.743	มาก
4. แม้ อบต. ของท่านได้เปิด							
โอกาสให้ประชาชนเข้ามา	(687)	(260)	(82)	(1,029)			
ควบคุมตรวจสอบการใช้จ่าย งบประมาณ แต่ประชาชนก็ ไม่ได้เข้ามาควบคุมตรวจสอบ	66.8	25.2	8.0	100.0	2.588*	0.634	มาก
รวม					2.465	0.570	มาก
ด้านการบริหารงานทั่วไป							
5. อบต. ของท่านไม่เปิดโอกาส							
ให้ประชาชนเข้ามามี	(147)	(618)	(264)	(1,029)			
ส่วนร่วมในการวางแผน พัฒนาด้านเศรษฐกิจและ สังคมของ อบต. มาก เท่าที่ควร	14.3	60.1	25.6	100.0	1.886	0.622	ปานกลาง

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ปัญหาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการ บริหารจัดการ อบต. ทั้ง 6 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
6. อบต. ของท่านขาดการ							
ประชาสัมพันธืเรื่องการมี	(166)	(686)	(177)	(1,029)			
ส่วนร่วมของประชาชนใน	16.1	66.7	17.2	100.0	1.989*	0.578	ปานกลาง
การบริหารจัดการของ อบต.							
	รวม				1.938	0.468	ปานกลาง
ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์							
7. อบต. ของท่านไม่ประกาศ							
การจัดซื้อ จัดจ้างให้	(112)	(468)	(449)	(1,029)			
ประชาชนได้ทราบอย่าง	10.9	45.5	43.6	100.0	1.672	0.662	ปานกลาง
ชัดเจน							
8. การจัดซื้อ จัดจ้างใน อบต.							
ของท่านยังไม่โปร่งใส โดย	(197)	(533)	(299)	(1,029)			
ประชาชนไม่ได้เข้ามาควบคุม	19.1	51.8	29.1	100.0	1.901*	0.687	ปานกลาง
ตรวจสอบมากเท่าที่ควร							
	รวม				1.787	0.589	ปานกลาง
ด้านการให้บริการประชาชน							
9. อบต. ของท่านขาดการ							
ประชาสัมพันธืข้อมูลข่าวสาร	(222)	(500)	(307)	(1,029)			
ทางราชการให้ประชาชน	21.6	48.6	29.8	100.0	1.917*	0.713	ปานกลาง
ได้รับทราบอย่างจริงจัง							
10. อบต. ของท่านให้บริการใน							
ลักษณะที่ไม่สอบถามความ	(155)	(600)	(274)	(1,029)			
ต้องการของประชาชน	15.1	58.3	26.6	100.0	1.884	0.636	ปานกลาง
	รวม				1.901	0.572	ปานกลาง

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ปัญหาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการ บริหารจัดการ อบต. ทั้ง 6 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย				
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)							
ด้านการบริหารคุณธรรม											
11. อบต.ของท่านไม่สนใจที่จะ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการตรวจสอบควบคุม คุณธรรมของบุคลากรใน อบต.	(87)	(488)	(454)	(1,029)	8.5	47.4	44.1	100.0	1.643	0.632	น้อย
12. ประชาชนไม่สนใจที่จะเข้า มามีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบควบคุมคุณธรรม ของบุคลากรใน อบต. ของ ท่าน	(235)	(503)	(291)	(1,029)	22.8	48.9	28.3	100.0	1.946*	0.713	ปานกลาง
	รวม				1.794	0.584			ปานกลาง		
	เฉลี่ยรวม				2.015	0.544			ปานกลาง		

ผลจากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน ๆ ละ 2 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยตามลำดับจากมากไปน้อย มีดังนี้ (1) **ปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.340) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีจัดกิจกรรมพัฒนาหรือฝึกอบรมบุคลากรเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ยังไม่มากเท่าที่ควร และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.077) ว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ (2) **ปัญหาด้านงบประมาณ** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.588) ว่า แม้้องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชลบุรีได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ แต่ประชาชนก็ไม่ได้เข้ามาควบคุมตรวจสอบ และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยใน

ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.341) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดงบประมาณน้อยมาก (3) **ปัญหาด้านบริหารงานทั่วไป** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.989) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีขาดการประชาสัมพันธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.886) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลมากเท่าที่ควร (4) **ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.901) ว่า การจัดซื้อ จัดจ้างในองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่โปร่งใส โดยประชาชนไม่ได้เข้ามาควบคุมตรวจสอบมากเท่าที่ควร และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.672) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีไม่ประกาศการจัดซื้อ จัดจ้างให้ประชาชนได้ทราบอย่างชัดเจน (5) **ปัญหาด้านการให้บริการประชาชน** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.917) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดชลบุรีขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางราชการให้ประชาชนได้รับทราบอย่างจริงจัง และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.884) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชลบุรีให้บริการในลักษณะที่ไม่สอบถามความต้องการของประชาชน และ (6) **ปัญหาด้านการบริหารคุณธรรม** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.946) ว่า ประชาชนไม่สนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบควบคุมคุณธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชลบุรี และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.643) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีไม่สนใจที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบควบคุมคุณธรรมของบุคลากรใน อบต.

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้านตามกรอบแนวคิด 6M พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 2.015)

การวิเคราะห์ภาพรวมความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.10 ดังนี้

ตารางที่ 4.10 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

ภาพรวมปัญหาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการ บริหารจัดการ อบต. ชลบุรี	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
ในภาพรวม ถึงแม้ว่า อบต. ของท่านจะเปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามาตรวจสอบ ควบคุมการบริหารจัดการ ของ อบต. ทุกชั้นตอน แต่ ในความเป็นจริงประชาชน ก็ไม่ได้ เข้ามามีส่วนร่วม ดังกล่าว	(356)	(594)	(79)	(1,029)	2.269	0.592	ปานกลาง
รวม					2.269	0.592	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.269) ว่า ในภาพรวม ถึงแม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบควบคุมการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกชั้นตอน แต่ในความเป็นจริงประชาชนก็ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมดังกล่าว

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีข้างต้น พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.269)

ปัญหาตามกรอบแนวคิด 6M ซึ่งประกอบด้วย ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Man) , ด้านการบริหารงบประมาณ (Money) , ด้านการบริหารงานทั่วไป (Management) , ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ (Material) , ด้านการให้บริการประชาชน (Market) , ด้านการบริหารคุณธรรม

(Morality) ดังกล่าวข้างต้นนี้ แต่ละด้านมีหลายปัญหา แต่ในที่นี้ ได้พิจารณาคัดเลือกเฉพาะปัญหาที่สำคัญที่สุดของแต่ละด้านเพื่อนำไปใช้ศึกษาวิเคราะห์ใน “กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา” ในบทที่ 5 หัวข้อ 2 อภิปรายผล หัวข้อย่อย ปัญหาและแนวทางการพัฒนา

2.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน ตามกรอบแนวคิด 6M วิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.11 ดังนี้

ตารางที่ 4.11 ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการ บริหารจัดการ อบต. ทั้ง 6 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์							
1. อบต. ของท่านควรสนับสนุน ให้ประชาชนหรือหน่วยงาน ภายนอก เช่น สถาบันการศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา บุคลากรของ อบต. เพิ่มมากขึ้น	(742) 72.1	(272) 26.4	(15) 1.5	(1,029) 100.0	2.707	0.487	มาก
2. อบต. ของท่านควรให้ ประชาชนหรือหน่วยงาน ภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมใน การประเมินผลการพัฒนา บุคลากรของ อบต. ของท่าน รวมทั้งประเมินผลด้วยว่า หลังการพัฒนาหรือฝึกอบรม แล้ว ได้นำความรู้ไปใช้หรือไม่	(501) 48.7	(420) 40.8	(108) 10.5	(1,029) 100.0	2.382	0.668	มาก
รวม					2.544	0.516	มาก

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการ บริหารจัดการ อบต. ทั้ง 6 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
ด้านการบริหารงบประมาณ							
3. อบต. ของท่านควรกระตุ้นให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการ วางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ มากขึ้น	(304) 29.5	(373) 36.2	(352) 34.3	(1,029) 100.0	1.953	0.797	ปานกลาง
4. อบต. ของท่านควรสนับสนุน ให้ประชาชนและหน่วยงาน ภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมใน การควบคุมตรวจสอบการใช้ จ่ายเพิ่มมากขึ้น	(352) 34.2	(424) 41.2	(253) 24.6	(1,029) 100.0	2.096	0.761	ปานกลาง
รวม					2.025	0.720	ปานกลาง
ด้านการบริหารงานทั่วไป							
5. อบต. ของท่านควรสนับสนุน ให้ประชาชนและหน่วยงาน ภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมใน การควบคุมตรวจสอบการ วางแผนพัฒนา การตัดสินใจ และการประชาสัมพันธ์การ ปฏิบัติงานของ อบต. เพิ่มมากขึ้น	(690) 67.1	(309) 30.0	(30) 2.9	(1,029) 100.0	2.641	0.537	มาก
6. อบต. ของท่านควรทำให้ ประชาชนตระหนักถึง ความสำคัญของการมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการของ อบต. ของท่านเพิ่มมากขึ้น	(642) 62.4	(359) 34.9	(28) 2.7	(1,029) 100.0	2.597	0.543	มาก
รวม					2.619	0.473	มาก

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการ บริหารจัดการ อบต. ทั้ง 6 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์							
7. อบต. ของท่านควรสนับสนุน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ สอดคล้องการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ให้เป็นไปตามระเบียบของทาง ราชการ	(504) 49.0	(403) 39.2	(122) 11.8	(1,029) 100.0	2.371	0.686	มาก
8. อบต. ของท่านควรสนับสนุน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ ควบคุม ดูแล รักษา วัสดุอุปกรณ์ ของ อบต. ที่จัดหาอย่างคุ้มค่า	(382) 37.1	(475) 46.2	(172) 16.7	(1,029) 100.0	2.204	0.705	ปานกลาง
	รวม				2.288	0.644	ปานกลาง
ด้านการให้บริการประชาชน							
9. อบต. ของท่านควรเปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการประเมินผลการให้บริการ ของ อบต.	(477) 46.4	(261) 25.3	(291) 28.3	(1,029) 100.0	2.181	0.845	ปานกลาง

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการ บริหารจัดการ อบต. ทั้ง 6 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
10. อบต. ของท่านควรเพิ่มช่องทาง การรับเรื่องร้องเรียน ความ เดือดร้อนที่ประชาชนได้รับจาก การปฏิบัติงานหรือการให้บริการ ของ อบต. เพิ่มมากขึ้น เช่น ร้องเรียนโดยตรงต่อผู้บริหาร หรือทางโทรศัพท์สายตรง หรือ ทางอินเทอร์เน็ต	(833)	(181)	(15)	(1,029)	2.795	0.439	มาก
รวม					2.488	0.501	มาก
ด้านการบริหารคุณธรรม							
11. ผู้บริหารของ อบต. ของท่านมี นโยบายอย่างชัดเจนและ ต่อเนื่องในเรื่องการส่งเสริม ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการควบคุมตรวจสอบ คุณธรรมของบุคลากรใน อบต.	(607)	(404)	(18)	(1029)	2.572	0.529	มาก

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการ บริหารจัดการ อบต. ทั้ง 6 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
12. ผู้บริหารของ อบต. ของท่าน ควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดีด้านคุณธรรม เช่น ปฏิบัติ หน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน โปร่งใส และ เปิดเผย พร้อมทั้งเปิดโอกาส ให้ประชาชนสามารถ ตรวจสอบได้ตลอดเวลา	(849)	(164)	(16)	(1029)	2.810	0.431	มาก
รวม					2.691	0.404	มาก
รวมทั้งสิ้น					2.442	0.374	มาก

ผลจากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.11 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน ๆ ละ 2 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยตามลำดับจากมากไปน้อย มีดังนี้ (1) แนวทางการพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.707) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีควรสนับสนุนให้ประชาชนหรือหน่วยงานภายนอก เช่น สถาบันการศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้น และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.382)

ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีควรให้ประชาชนหรือหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งประเมินผลด้วยว่าหลังการพัฒนาหรือฝึกอบรมแล้วได้นำความรู้ไปใช้หรือไม่ (2) **แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารงบประมาณ** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.096) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีควรสนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.953) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีควรกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณมากขึ้น (3) **แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารงานทั่วไป** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.641) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีควรสนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการวางแผนพัฒนาการตัดสินใจ และการประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้น และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.597) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีควรทำให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้น (4) **แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.371) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีควรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสอดคล้องการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.204) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีควรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการควบคุม ดูแล รักษา วัสดุอุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดหาอย่างคุ้มค่า (5) **แนวทางการพัฒนาด้านการให้บริการประชาชน** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.795) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีควรเพิ่มช่องทาง การรับเรื่องร้องเรียน ความเดือดร้อนที่ประชาชนได้รับจากการปฏิบัติงานหรือการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้น เช่น ร้องเรียน โดยตรงต่อผู้บริหาร หรือทางโทรศัพท์สายตรง หรือทางอินเทอร์เน็ต และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.181) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีควรเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล และ (6) **แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารคุณธรรม** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.810) ว่า ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม เช่น ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน โปร่งใส และเปิดเผย พร้อมกับเปิด โอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.572) ว่า ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีมีนโยบายอย่างชัดเจนและต่อเนื่องในเรื่อง

การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบคุณธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้านตามกรอบแนวคิด 6M พบว่า อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม 2.442)

2.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในปัจจุบันกับในอดีต และกับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี แบ่งเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่

2.4.1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในปัจจุบันกับในอนาคต และกับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง

2.4.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

2.4.1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในปัจจุบันกับในอนาคต และกับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง แสดงรายละเอียดในตารางที่

4.12

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกเป็นการเปรียบเทียบในปัจจุบันกับในอดีต และกับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง

การเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ อบต.	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
1. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ อบต. ของท่านในปัจจุบันสูงกว่าในอดีต	(486) 47.2	(532) 51.7	(11) 1.1	(1,029) 100.0	2.462	0.520	มาก
2. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ อบต. ของท่านมีมากกว่า อบต. ในจังหวัดอื่น	(383) 37.2	(637) 61.9	(9) 0.9	(1,029) 100.0	2.363	0.499	มาก
เฉลี่ยรวม					2.413	0.441	มาก

ผลจากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นว่า (1) การเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในปัจจุบันกับในอดีต กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.462) ว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดชลบุรีในปัจจุบันสูงกว่าในอดีต และ (2) การเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี กับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.363) ว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีมีมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในปัจจุบันกับใน

อดีต และกึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง พบว่า อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม 2.413)

2.4.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี โดยแบ่งเป็น 3 หัวข้อได้แก่

1) การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพรวมความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน คือ ผู้ใหญ่บ้านและผู้บริหารสถานศึกษา

2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพรวมความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิง

3) การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพรวมความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรีกับระดับปริญญาและระดับสูงกว่าปริญญา

1) การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพรวมความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน คือ ผู้ใหญ่บ้านและผู้บริหารสถานศึกษา แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6
ด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน คือ ผู้ใหญ่บ้านและผู้บริหารสถานศึกษา

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารจัดการ อบต. จังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 1,029)				t	Sig. (2-tailed)
	ผู้ใหญ่บ้าน \bar{x} (n = 590)	S.D.	ผู้บริหาร สถานศึกษา \bar{x} (n = 439)	S.D.		
1. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ บริหารทรัพยากรมนุษย์ของ อบต. ของท่านอยู่ในระดับสูง	2.092	0.410	1.736	0.556	11.313	0.000*
2. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ บริการงบประมาณของ อบต. ของ ท่านอยู่ในระดับสูง	1.931	0.571	2.068	0.405	-4.527	0.000*
3. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ บริหารงานทั่วไป ของ อบต. ของ ท่านอยู่ในระดับสูง	2.493	0.567	2.517	0.565	-2.190	0.029*
4. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ บริหารวัสดุอุปกรณ์ ของ อบต. ของ ท่านอยู่ในระดับสูง	1.837	0.697	2.005	0.473	-4.580	0.000*
5. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ ให้บริการประชาชน ของ อบต. ของ ท่านอยู่ในระดับสูง	2.156	0.527	2.369	0.609	-5.877	0.000*
6. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ บริหารคุณธรรม ของ อบต. ของ ท่านอยู่ในระดับสูง	1.920	0.549	1.970	0.434	-1.633	0.103 ^{ns}
เฉลี่ยรวม	2.062	0.408	2.111	0.261	-2.315	0.021*

หมายเหตุ

1) การวิเคราะห์หรือการทดสอบค่าที (t-test) เป็นการทดสอบผลต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 กลุ่มเท่านั้น เช่น ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้ใหญบ้านและผู้บริหารสถานศึกษา ต่อคำถามที่นำมาวิเคราะห์ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ สำหรับในที่นี้ได้พิจารณาจากค่า Sig.(2-tailed) กล่าวคือ ถ้าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกัน ค่า Sig.(2-tailed) จะน้อยกว่า α หรือเขียนว่า Sig.(2-tailed) < α (ในตารางข้างบน ได้ใส่เครื่องหมาย * ไว้) แต่ถ้าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน ค่า Sig.(2-tailed) จะมากกว่าหรือเท่ากับ α หรือเขียนว่า Sig.(2-tailed) > α หรือ Sig.(2-tailed) = α (ในตารางได้ใส่เครื่องหมาย ^{n.s.} ไว้ ซึ่งหมายถึง non significant หรือ ไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05)

2) t หมายถึง ค่าสถิติที่คำนวณได้จากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

3) Sig.(2-tailed) หมายถึง ค่าความน่าจะเป็นในการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐาน (หมายถึง ข้อคิดเห็นหรือข้อความที่ใช้เป็นมูลฐานของการหาเหตุผลของการวิจัย) ในกรณีนี้ หมายถึง แยกต่าง หรือ ไม่แยกต่าง

4) ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) ที่ใช้เป็นเกณฑ์สำหรับการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐาน ว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันหรือไม่แตกต่างกัน ในที่นี้กำหนดให้ $\alpha = 0.05$ หรือที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติ เท่ากับ 0.05 หรือ 95%

5) * หมายถึง ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม แยกต่าง (Sig.(2-tailed) < α)

6) ^{n.s.} หมายถึง ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มไม่แยกต่าง (Sig.(2-tailed) > α)

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.13 เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นกลุ่มผู้ใหญบ้านและผู้บริหารสถานศึกษา ต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน พบว่า ด้านการบริหารคุณธรรม ไม่แยกต่างกันโดยค่า Sig. (2-tailed) มากกว่า α (ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ .05) ทั้งนี้ ได้ใส่เครื่องหมาย ^{n.s.} ไว้ในตาราง (ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.103) เช่นนี้หมายความว่า ความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มผู้ใหญบ้านและผู้บริหารสถานศึกษา ต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ไม่แยกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ .05) จำนวน 1 ด้านดังกล่าว

สำหรับ (1) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (2) ด้านการบริหารงบประมาณ (3) ด้านการบริหารงานทั่วไป (4) ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ และ (5) ด้านการให้บริการ พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) น้อยกว่า α (ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) ทั้งนี้ ได้ใส่เครื่องหมาย * ไว้ในตาราง (ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.000, 0.000, 0.029, 0.000, และ 0.000 ตามลำดับ) เช่นนี้หมายความว่า ความ

คิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มผู้ใหญ่บ้านและผู้บริหารสถานศึกษา ต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีความแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) จำนวน 5 ด้านดังกล่าว

สรุป การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นกลุ่มผู้ใหญ่บ้านและผู้บริหารสถานศึกษา ต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี รวม 6 ด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันจำนวน 1 ด้าน และมีความแตกต่างกันจำนวน 5 ด้าน

2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพรวมความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิง แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6
ด้าน จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนใน อบต. จังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามเพศ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 1,029)				t	Sig. (2- tailed)
	ชาย		หญิง			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
	(n =		(n =			
	810)		219)			
1. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ บริหารทรัพยากรมนุษย์ของ อบต. ของท่านอยู่ในระดับสูง	1.947	0.513	1.913	0.495	0.869	0.385 ^{ns}
2. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ บริการงบประมาณของ อบต. ของ ท่านอยู่ในระดับสูง	1.980	0.512	2.023	0.511	-1.093	0.274 ^{ns}
3. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ บริหารงานทั่วไป ของ อบต. ของท่าน อยู่ในระดับสูง	2.483	0.567	2.434	0.566	1.133	0.257 ^{ns}
4. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ บริหารวัสดุอุปกรณ์ ของ อบต. ของ ท่านอยู่ในระดับสูง	1.923	0.628	1.854	0.572	1.481	0.139 ^{ns}
5. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ ให้บริการประชาชน ของ อบต. ของ ท่านอยู่ในระดับสูง	2.260	0.567	2.196	0.593	1.471	0.142 ^{ns}
6. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ บริหารคุณธรรม ของ อบต. ของท่าน อยู่ในระดับสูง	1.947	0.513	1.922	0.468	0.640	0.522 ^{ns}
เฉลี่ยรวม	2.090	0.359	2.057	0.332	1.227	0.220^{ns}

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.14 เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นเพศชายกับเพศหญิงต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน พบว่า (1) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (2) ด้านการบริหารงบประมาณ (3) ด้านการบริหารงานทั่วไป (4) ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ (5) ด้านการให้บริการประชาชน (6) ด้านคุณธรรม ไม่แตกต่างกัน โดยค่า Sig. (2-tailed) มากกว่า @ (ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) ทั้งนี้ ได้ใส่เครื่องหมาย ^{n.s.} ไว้ในตาราง (ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.385, 0.274, 0.257, 0.139, 0.142 และ 0.522 ตามลำดับ) เช่นนี้หมายความว่า ความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายกับเพศหญิงต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) จำนวน 6 ด้านดังกล่าว

สรุป การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นเพศชายกับเพศหญิงต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี รวม 6 ด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทั้ง 6 ด้าน

3) การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพรวมความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรีกับระดับปริญญาและระดับสูงกว่าปริญญาตรี แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรีกับระดับปริญญาและระดับสูงกว่าปริญญาตรี

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารจัดการ อบต. จังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง (n = 1,029)				t	Sig. (2-tailed)
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญา และระดับ สูงกว่า ปริญญาตรี			
	\bar{x} (n = 322)	S.D.	\bar{x} (n = 707)	S.D.		
1. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ บริหารทรัพยากรมนุษย์ของ อบต. ของท่านอยู่ในระดับสูง	2.078	0.527	1.877	0.488	-5.963	0.000*
2. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ บริการงบประมาณของ อบต. ของ ท่านอยู่ในระดับสูง	2.043	0.62	1.965	0.452	-2.048	0.041*
3. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ บริหารงานทั่วไป ของ อบต. ของท่าน อยู่ในระดับสูง	2.497	0.587	2.461	0.558	-0.939	0.348 ^{n.s.}
4. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ บริหารวัสดุอุปกรณ์ ของ อบต. ของ ท่านอยู่ในระดับสูง	2.025	0.679	1.856	0.58	-4.108	0.000*
5. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ ให้บริการประชาชน ของ อบต. ของ ท่านอยู่ในระดับสูง	2.317	0.626	2.215	0.545	-2.517	0.012*
6. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมด้านการ บริหารคุณธรรม ของ อบต. ของท่าน อยู่ในระดับสูง	2.003	0.577	1.914	0.464	-2.649	0.008*
รวม	2.16	0.423	2.048	0.311	-4.280	0.000*

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.15 เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีกับระดับปริญญาและระดับสูงกว่าปริญญาตรี ต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไป **ไม่แตกต่างกัน** โดยค่า Sig. (2-tailed) มากกว่า α (ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) ทั้งนี้ ได้ใส่เครื่องหมาย ^{n.s.} ไว้ในตาราง (ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.348 ตามลำดับ) เช่นนี้หมายความว่า ความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี กับระดับปริญญาและระดับสูงกว่าปริญญาตรี ต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี **ไม่แตกต่างกัน** (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) จำนวน 1 ด้านดังกล่าว

สำหรับ (1) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (2) ด้านการบริหารงบประมาณ (3) ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ (4) ด้านการให้บริการประชาชน (5) ด้านคุณธรรม พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) **น้อยกว่า α** (ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ .05) ทั้งนี้ ได้ใส่เครื่องหมาย * ไว้ในตาราง (ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.000, 0.041, 0.000, 0.012 และ 0.008 ตามลำดับ) เช่นนี้หมายความว่า ความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี กับระดับปริญญาและระดับสูงกว่าปริญญาตรีต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีความแตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) จำนวน 5 ด้านดังกล่าว

สรุป การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี กับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี รวม 6 ด้าน พบว่า **ไม่มีความแตกต่างกัน** จำนวน 1 ด้าน และ**มีความแตกต่างกัน** จำนวน 5 ด้าน

2.5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี แสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ค่าสถิติความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวโน้มนโยบายมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามแนวโน้มนโยบายอำนวยความสะดวกและการให้บริการประชาชน และแนวโน้มนโยบายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล

ภาพรวมแนวโน้มนโยบายมีส่วนร่วม ของประชาชนในการ บริหารจัดการ อบต.	ระดับความเห็นด้วย				\bar{x}	S.D.	ระดับ ความเห็น ด้วย
	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม			
	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)	(n) (%)			
1. ในภาพรวม การมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหาร จัดการ อบต. ของท่านใน อนาคตมีแนวโน้มที่อำนวยความสะดวกและให้บริการที่ เอื้อประโยชน์ต่อประชาชน เพิ่มมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน	(670) 65.1	(349) 33.9	(10) 1.0	(1,029) 100.0	2.641	0.500	มาก
2. ในภาพรวม การมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหาร จัดการ อบต. ของท่านในอนาคต มีแนวโน้มมากกว่าในปัจจุบัน	(631) 61.3	(377) 36.6	(21) 2.0	(1,029) 100.0	2.593	0.531	มาก
เฉลี่ยรวม					2.617	0.415	มาก

ผลจากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.16 แสดงให้เห็นว่า (1) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวโน้มนโยบายมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.641) ว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในอนาคตมีแนวโน้มที่อำนวยความสะดวกและให้บริการที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนเพิ่มมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน และ (2) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวโน้มนโยบายมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.593) ว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของ

ประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในอนาคตมีแนวโน้มมากกว่าในปัจจุบัน

สรุป ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามแนวโน้มการอำนวยความสะดวกและให้บริการประชาชน และแนวโน้มด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม 2.617)

ส่วนที่ 3 ข้อสรุปที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 3 นี้แบ่งเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่

3.1 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ตามกรอบแนวคิด 6M

3.2 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหา แนวทางการพัฒนา การเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ตามกรอบแนวคิด 6M

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ตามกรอบแนวคิด 6M สรุปไว้ในภาพที่ 4.1

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี ตามกรอบแนวคิด 6M	ระดับความเห็นด้วย			+	ภาพรวม	ระดับความเห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย			มาก	ปานกลาง	น้อย
1. การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์								
1. การบรรจุแต่งตั้งบุคลากรเหมาะสมกับงาน	13.8	72.2	14.0	+	ภาพรวม การมีส่วนร่วม ด้านการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์	16.1	73.8	10.1
2. การให้ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพบุคลากร	28.6	59.6	11.8					
3. การเชิญบุคลากรภายนอกมาช่วยพัฒนาบุคลากร เป็นประจำ เช่น ผู้มีประสบการณ์ ผู้มีความรู้	8.2	30.8	61.0					
4. การทำตัวเป็นแบบอย่างของผู้นำที่มีประสิทธิภาพ	12.4	69.8	17.8					
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการบริหารงบประมาณ								
1. คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ	38.9	44.1	17.0	+	ภาพรวม การมีส่วนร่วม ด้านการบริหาร งบประมาณ	12.5	73.9	13.6
2. การนำความคิดเห็นของประชาชนมาใช้ในการ จัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี	19.0	32.2	48.8					
3. การชี้แจงการบริหารงบประมาณให้ประชาชนทราบ	49.1	44.7	6.2					
4. การสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและภาค ประชาชนเข้ามาตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ	10.0	37.5	52.5					
3. การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการบริหารงานทั่วไป								
1. การเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น	23.3	20.0	56.7	+	ภาพรวม การมีส่วนร่วม ด้านการ บริหารงาน ทั่วไป	50.8	45.6	3.6
2. การชักชวนขอความร่วมมือหรือประสานงาน ร่วมกับบุคคลภายนอกเป็นประจำ	56.2	38.8	5.0					
3. การประชาสัมพันธ์หมู่บ้าน ตำบล เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็น	78.1	19.3	2.6					
4. การขยายช่องทางในการแสดงความคิดเห็น เช่น ผ่านตู้รับฟังความคิดเห็น หรือ อินเทอร์เน็ต	75.2	21.4	3.4					
4. การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์								
1. การได้ประโยชน์จากการที่ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์	20.3	35.7	44.0	+	ภาพรวม การมีส่วนร่วม ด้านการบริหาร วัสดุอุปกรณ์	14.9	61.1	24.0
2. การสอบถามความต้องการของประชาชนในการ จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้บริการ	13.8	71.5	14.7					
3. การมีส่วนร่วมอย่างมากของประชาชนในการจัดหา วัสดุอุปกรณ์	13.5	42.6	43.9					
4. การให้ประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการ บำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี	8.4	43.1	48.5					

การมีส่วนร่วม
ของประชาชน
ในการ
บริหารจัดการ
องค์การบริหาร
ส่วนตำบล
ในจังหวัดชลบุรี

การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี ตามกรอบแนวคิด 6M	ระดับความเห็นด้วย			+	ภาพรวม	ระดับความเห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย			มาก	ปานกลาง	น้อย
5. การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการให้บริการประชาชน								
1. การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้บริการดำเนินการ ทุกเรื่องอย่างบริสุทธิ์และยุติธรรม	71.6	24.5	3.9	+	ภาพรวมการมี ส่วนร่วมด้าน การให้บริการ ประชาชน	31.8	61.1	7.1
2. การให้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการแก่ประชาชน ตามที่ประชาชนร้องขออย่างตรงไปตรงมา	75.0	22.6	2.4					
3. การให้ความช่วยเหลือ ได้ดำเนินให้ความช่วยเหลือ ประชาชนด้วยดีเสมอ	66.2	31.1	2.7					
4. การเปิดโอกาสให้ประชาชนและหน่วยงาน ภายนอกเข้ามาตรวจสอบและการให้บริการประชาชน	26.1	37.2	36.7					
6. การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการบริหารคุณธรรม								
1. การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ในการ การทำงาน	62.9	27.8	9.3	+	ภาพรวม การมีส่วนร่วม ด้านการ บริหาร คุณธรรม	9.9	74.3	15.8
2. การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนในการ ตรวจสอบคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน	17.5	38.3	44.2					
3. การให้ความสนใจเป็นพิเศษกับการร้องเรียนของ ประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมของบุคลากร	18.3	60.4	21.3					
4. การสนับสนุนให้พระสงฆ์หรือผู้รู้มาอบรมสั่งสอน ด้านคุณธรรมแก่บุคลากร	7.8	30.9	61.3					

การมีส่วนร่วม
ของประชาชน
ในการ
บริหารจัดการ
องค์การบริหาร
ส่วนตำบล
ในจังหวัดชลบุรี

ภาพที่ 4.1 สรุปค่าสถิติผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี
ตามกรอบแนวคิด 6M

จากภาพที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า

1) การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ สรุปได้ว่า ความ
คิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีมี
ส่วนร่วมด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ใน 4 เรื่อง ได้แก่ (1) เมื่อมีการสอบคัดเลือกบุคลากร
องค์การบริหารส่วนตำบลได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการในการสอบคัดเลือก
ทั้งนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงการนำเครือญาติพวกพ้องที่ไม่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานในองค์การ
บริหารส่วนตำบล (2) องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานเข้ารับฝึกอบรม
สัมมนาหรือดูงานเพื่อให้มีประสบการณ์ มีความชำนาญ และนำความรู้ดังกล่าวมาถ่ายทอดให้

ประชาชนในท้องถิ่น ได้ (3) องค์การบริหารส่วนตำบลได้เชิญบุคลากรภายนอกมาช่วยพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำ เช่น ผู้มีประสบการณ์ ผู้มีความรู้ความสามารถ ทรงคุณวุฒิหรือผู้ที่มีความซื่อสัตย์มาเป็นผู้ชี้แนะหรือคำปรึกษาแก่บุคลากร และ (4) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการมากเพียงพอ นอกจากนี้แล้ว กลุ่มตัวอย่างยังเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า ในภาพรวมการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2) การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการบริหารจัดการงบประมาณ สรุปได้ว่า

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า (1) ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับน้อยกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลได้นำความคิดเห็นของประชาชนมาใช้ในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลได้ชี้แจงหรือติดประกาศการใช้จ่ายงบประมาณให้ประชาชนทราบ และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับน้อยกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลได้สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและภาคประชาชนเข้ามาตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้แล้ว กลุ่มตัวอย่างยังเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3) การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการบริหารจัดการทั่วไป สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่าง

เห็นด้วยในระดับน้อยกว่า (1) องค์การบริหารส่วนตำบลได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชนหรือส่วนรวม (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลได้ชักชวนขอความร่วมมือหรือประสานงานหรือทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลภายนอกเป็นประจำ เช่น ร่วมมือกับภาคเอกชน สื่อมวลชน สถาบันการศึกษาและประชาชน (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากกว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดให้มีการประชามคมหมู่บ้าน ตำบล เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็น และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลได้ขยายช่องทางให้ประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เช่น ผ่านตู้รับฟังความคิดเห็น หรือ อินเทอร์เน็ต นอกจากนี้แล้ว กลุ่มตัวอย่างยังเห็นด้วยในระดับมากกว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการบริหารงานทั่วไปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4) การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ สรุปได้ว่า

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับน้อยกว่า (1) องค์การบริหารส่วนตำบลได้ประโยชน์จากการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล (2) กลุ่มตัวอย่าง

เห็นด้วยในระดับปานกลางว่า ในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้บริการประชาชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการสอบถามความต้องการของประชาชนด้วย (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างมากเพียงพอในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้ชักชวนให้ประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบำรุง รักษาวัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี นอกจากนี้แล้ว กลุ่มตัวอย่างยังเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า ในภาพรวมการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5) การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการให้บริการประชาชน สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า (1) เมื่อประชาชนร้องเรียนเกี่ยวกับปฏิบัติงานหรือการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการทุกเรื่องอย่างบริสุทธิ์และยุติธรรม (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการแก่ประชาชนตามที่ประชาชนร้องขออย่างตรงไปตรงมา (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากกว่า เมื่อประชาชนเดือดร้อนและขอความช่วยเหลือองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือด้วยดีเสมอ และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้เปิดโอกาสให้ประชาชนและหน่วยงานภายนอกเข้ามาตรวจสอบการอำนวยความสะดวกและการให้บริการประชาชนเป็นประจำ นอกจากนี้แล้ว กลุ่มตัวอย่างยังเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ในภาพรวมการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการให้บริการประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6) การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการบริหารจัดการคุณธรรม สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากกว่า (1) องค์การบริหารส่วนตำบลได้นำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักการมีส่วนร่วมและคุณธรรม มาใช้ในการปฏิบัติงาน (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับน้อย ว่า ประชาชนได้เข้ามามีส่วนในการตรวจสอบคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน และอดทนของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสนใจเป็นพิเศษกับการร้องเรียนของประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับน้อย ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้สนับสนุนให้พระสงฆ์หรือผู้รู้มาอบรมสั่งสอนด้านคุณธรรมแก่บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้แล้ว กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการบริหารคุณธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหา แนวทางการพัฒนา การเปรียบเทียบ ภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ และภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ตามกรอบแนวคิด 6M แบ่งเป็น 4 หัวข้อได้แก่

3.2.1 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ตามกรอบแนวคิด 6M

3.2.2 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ตามกรอบแนวคิด 6M

3.2.3 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วน ร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

3.2.4 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

ทั้ง 4 หัวข้อนี้ ได้สรุปไว้ในตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 สรุปค่าสถิติผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อ หนึ่ง การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการ สอง ปัญหา สาม แนวทางการพัฒนา สี่ การ เปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ และ ห้า ภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหาร ส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามกรอบแนวคิด 6M

หนึ่ง การมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการ	ระดับความเห็นด้วย			สอง ปัญหาการมีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการ	ระดับความเห็นด้วย			สาม แนวทางพัฒนามี ส่วนร่วมในการบริหารจัดการ	ระดับความเห็นด้วย		
	มาก	ปาน กลาง	น้อย		มาก	ปาน กลาง	น้อย		มาก	ปาน กลาง	น้อย
1. ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์											
1. การบรรจุแต่งตั้ง บุคลากรเหมาะสมกับงาน	14.0	72.2	13.8	1. ผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการมี ส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการ	17.2	73.3	9.5	1. อบต. ควรสนับสนุน ให้ประชาชนหรือ หน่วยงานภายนอก เช่น สถาบันการศึกษา เข้า มามีส่วนร่วมในการ พัฒนาศูนย์กลางของ อบต. เพิ่มมากขึ้น	72.1	26.4	1.5

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

หนึ่ง การมีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการ	ระดับความเห็นด้วย			สอง ปัญหาการมีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการ	ระดับความเห็นด้วย			สาม แนวทางพัฒนการมี ส่วนร่วมในการบริหารจัดการ	ระดับความเห็นด้วย		
	มาก	ปาน กลาง	น้อย		มาก	ปาน กลาง	น้อย		มาก	ปาน กลาง	น้อย
5. ในภาพรวม การมี ส่วนร่วมด้านการบริหาร งบประมาณของ อบต. อยู่ในระดับสูง	12.5	73.9	13.6								
3. ด้านการบริหารทั่วไป											
1. อบต. ได้เปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็น	23.3	20.0	56.7	1. อบต. ไม่เปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการ วางแผนพัฒนาด้าน เศรษฐกิจและสังคมของ อบต. มากเท่าที่ควร	14.3	60.1	25.6	1. อบต. ควรสนับสนุน ให้ประชาชนและ หน่วยงานภายนอก เข้า มามีส่วนร่วมในการ ควบคุมตรวจสอบการ วางแผนพัฒนา การ ปฏิบัติงานของ อบต. เพิ่มมากขึ้น	67.1	30.0	2.9
2. อบต. ได้ชักชวนขอ ความร่วมมือหรือ ประสานงานร่วมกับ บุคคลภายนอกเป็น ประจำ	56.2	38.7	5.1	2. อบต. ขาดการ ประชาสัมพันธ์เรื่องการ มีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ บริหารจัดการ	16.1	66.7	17.2	2. อบต. ควรทำให้ ประชาชนตระหนักถึง ความสำคัญของการมี ส่วนร่วมในการบริหาร จัดการเพิ่มมากขึ้น	62.4	34.9	2.7
3. เปิดโอกาสให้ ประชาชนมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น	78.1	19.2	2.7								
4. การขยายช่องทางใน การแสดงความคิดเห็น เช่น ผ่านผู้รับฟังความ คิดเห็น หรืออินเตอร์เน็ต	75.2	21.4	3.4								
5. ในภาพรวม การมี ส่วนร่วมด้านการ บริหารงานทั่วไป ของ อบต. อยู่ในระดับสูง	50.8	45.6	3.6								
4. ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์											
1. การได้ประโยชน์จาก การที่ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์ของ อบต.	20.3	35.7	44.0	1. อบต. ไม่ประกาศการ จัดซื้อ จัดจ้างให้ ประชาชนได้ทราบ อย่างชัดเจน	10.9	45.5	43.6	1. อบต. ควรสนับสนุนให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการ สอดคล้องการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ให้เป็นไปตาม ระเบียบของทางราชการ	49.0	39.2	11.8

จากตารางที่ 4.17 แสดงให้เห็นว่า

หมายเหตุ จากตารางหัวข้อ หนึ่ง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ตามกรอบแนวคิด 6M ได้สรุปไว้แล้วได้ภาพที่ 4.1 ข้างต้น จึงไม่นำมาสรุปซ้ำอีก โดยจะสรุปจากตารางเฉพาะหัวข้อ สอง ถึง ห้า เท่านั้น

3.2.1 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ตามกรอบแนวคิด 6M มีดังนี้

1) **ปัญหาด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์** สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย 2 ระดับ คือระดับปานกลาง ว่า ผู้บริหารในองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ และระดับมาก ว่า องค์การบริหารส่วน ตำบลจัดกิจกรรมพัฒนาหรือฝึกอบรมบุคลากรเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่มากเท่าที่ควร ตามลำดับ

2) **ปัญหาด้านการบริหารงบประมาณ** สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยใน ระดับมาก ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีปัญหาในการบริหารงบประมาณใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด งบประมาณน้อยมาก และ (2) แม้ องค์การบริหารส่วนตำบล ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามา ควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ แต่ประชาชนก็ไม่ได้เข้ามาควบคุมตรวจสอบ

3) **ปัญหาด้านการบริหารทั่วไป** สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับ ปานกลาง ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีปัญหาในการบริหารทั่วไปใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลไม่เปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน พัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลมากเท่าที่ควร และ (2) องค์การบริหาร ส่วนตำบลขาดการประชาสัมพันธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ องค์การบริหารส่วนตำบล

4) **ปัญหาด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์** สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยใน ระดับปานกลาง ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีปัญหาในการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ประกาศการจัดซื้อ จัดจ้างให้ประชาชน ได้ทราบ อย่างชัดเจน และ (2) การจัดซื้อ จัดจ้างในในองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่โปร่งใส โดยประชาชน ไม่ได้เข้ามาควบคุมตรวจสอบมากเท่าที่ควร

5) **ปัญหาด้านการให้บริการประชาชน** สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยใน ระดับปานกลาง ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีปัญหาในการให้บริการประชาชน ใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางราชการให้

ประชาชนได้รับทราบอย่างจริงจัง และ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลให้บริการในลักษณะที่ไม่ สอบถามความต้องการของประชาชน

6) **ปัญหาด้านการบริหารคุณธรรม** สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีปัญหาในการบริหารคุณธรรมใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สนใจที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบควบคุมคุณธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล และ (2) ประชาชนไม่สนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบควบคุมคุณธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล

3.2.2 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ตามกรอบแนวคิด 6M มีดังนี้

1) **แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์** สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากกับแนวทางการพัฒนาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนให้ประชาชนหรือหน่วยงานภายนอก เช่น สถาบันการศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้น และ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ประชาชนหรือหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งประเมินผลด้วยว่า หลังการพัฒนาหรือฝึกอบรมแล้วได้นำความรู้ไปใช้หรือไม่

2) **แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารงบประมาณ** สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผน การใช้จ่ายงบประมาณมากขึ้น และ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น

3) **แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารทั่วไป** สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากกับแนวทางการพัฒนาการบริหารทั่วไปใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุม ตรวจสอบการวางแผนพัฒนา การตัดสินใจ และการประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้น และ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลควรทำให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ องค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้น

4) **แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์** สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยใน 2 ระดับ คือระดับมาก ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสอดคล้องการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ และระดับปานกลาง ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการควบคุม ดูแลรักษา วัสดุอุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดหาอย่างคุ้มค่า

5) **แนวทางการพัฒนาด้านการให้บริการประชาชน** สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการประชาชนใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล และ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลควรเพิ่มช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน ความเดือดร้อนที่ประชาชนได้รับจากการปฏิบัติงานหรือการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้น เช่น ร้องเรียนโดยตรงต่อผู้บริหาร หรือทางโทรศัพท์สายตรง หรือทางอินเทอร์เน็ต

6) **แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารคุณธรรม** พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากกับแนวทางการพัฒนาการบริหารคุณธรรมใน 2 เรื่อง ได้แก่ (1) ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล มีนโยบายอย่างชัดเจนและต่อเนื่องในเรื่องการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบคุณธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล และ (2) ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม เช่น ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน โปร่งใส และเปิดเผย พร้อมกับเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา

3.2.3 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี แบ่งเป็น 5 หัวข้อ ดังนี้

1) **การเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในปัจจุบันกับในอดีต** สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดชลบุรีในปัจจุบันสูงกว่าในอดีต

2) **การเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี กับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง** สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ

บริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีมีมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง

3) การเปรียบเทียบภาพรวมความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน คือ ผู้ใหญ่บ้านและผู้บริหารสถานศึกษา สรุปได้ว่าการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นผู้ใหญ่บ้านและผู้บริหารสถานศึกษาต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี รวม 6 ด้าน สรุปได้ว่า ไม่มีความแตกต่างกันจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการบริการคุณธรรม และแตกต่างกัน จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการบริหารงานทั่วไป และ (2) ด้านคุณธรรม (3) ด้านการบริหารงบประมาณ (4) ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ และ (5) ด้านการบริการประชาชน

4) การเปรียบเทียบภาพรวมความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิง สรุปได้ว่าการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็น เพศชายกับเพศหญิงต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี รวม 6 ด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทั้ง 6 ด้าน

5) การเปรียบเทียบภาพรวมความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรีกับระดับปริญญาและระดับสูงกว่าปริญญา สรุปได้ว่าการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี กับระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี รวม 6 ด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป และมีความแตกต่างกันจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (2) ด้านการบริหารงบประมาณ (3) ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ (4) ด้านการให้บริการประชาชน และ (5) ด้านบริการคุณธรรม

3.2.4 สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มี 2 ข้อ ดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในอนาคตมีแนวโน้มที่อำนวยความสะดวกและให้บริการที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนเพิ่มมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน

2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในอนาคตมีแนวโน้มมากกว่าในปัจจุบัน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี” ผู้ศึกษาแบ่งการนำเสนอเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดชลบุรี

1.1.2 ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดชลบุรี

1.1.3 ศึกษาเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในปัจจุบันกับในอดีต และกับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ

1.1.4 ศึกษาภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

ทั้งนี้ ได้นำ 6M ซึ่งประกอบด้วย (1) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Man) (2) การบริหารงบประมาณ (Money) (3) การบริหารงานทั่วไป (Management) (4) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (Material) (5) การให้บริการประชาชน (Market) และ (6) การบริหารคุณธรรม (Morality) มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

แบ่งเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และ (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่าง หรือ ประชาชนในที่นี้ หมายถึง ผู้ใหญ่บ้านและผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากเป็นตัวแทนของประชาชน เป็นผู้มี ความรู้ ความสามารถ และตอบคำถามด้านการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลได้เป็นอย่างดี ผู้ศึกษาได้แบ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างไว้ ดังนี้

- 1) ผู้ใหญ่บ้านที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี รวม 9 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ จำนวน 672 คน และ
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด ชลบุรี รวม 9 อำเภอและ 1 กิ่งอำเภอ จำนวน 472 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 1,144 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามซึ่งผ่านการทดสอบ (pre-test) จำนวน 50 ชุดและผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อถือได้ (reliability) ของแบบสอบถามซึ่งมีระดับความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.81

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้แจกแบบสอบถามออกไปจำนวน 1,144 ชุด ซึ่งเท่ากับจำนวน กลุ่มตัวอย่างและใช้เวลาในการจัดเก็บรวบรวมแบบสอบถาม 1 เดือน นับตั้งแต่วันที่ 10 กันยายน 2549 ถึง วันที่ 9 ตุลาคม 2549 และสามารถรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาได้จำนวน 1,029 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.95 ของแบบสอบถามที่แจกออกไปทั้งหมด

ในการวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้ศึกษา ได้นำข้อมูล มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์ หรือ SPSS for PC วิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ในรูปของตารางรวมทั้งใช้รูปแบบการวิเคราะห์ เชิงพรรณนา สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการ ทำสอบค่าที โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05 สุดท้าย เป็นการนำข้อมูลมาเขียนบรรยาย หรือพรรณนา พร้อมภาพและตารางประกอบตามความเหมาะสม

1.3 ผลการวิจัย

แบ่งเป็น 4 หัวข้อ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

- 1.3.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลบุคคลจากกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม
- 1.3.2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล

1.3.3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาแนวทางการพัฒนา และการเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบันกับในอดีต และกับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ

1.3.4 สรุปผลภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

1.3.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลบุคคลจากกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม
จำนวน 1,029 คน พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ใหญ่บ้าน เป็นชาย และจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

1.3.2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล ตามกรอบแนวคิด 6M ได้แก่

1) **การบริหารทรัพยากรมนุษย์** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ใน 4 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานเข้ารับฝึกอบรมสัมมนาหรือดูงานเพื่อให้มีประสบการณ์ มีความชำนาญ และนำความรู้ดังกล่าวมาถ่ายทอดให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ (2) เมื่อมีการสอบคัดเลือกบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้เปิด โอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการในการสอบคัดเลือก ทั้งนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงการนำเครือญาติพวกพ้องที่ไม่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล (3) ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการมากเพียงพอ และ (4) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้เชิญบุคลากรภายนอกมาช่วยพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำ เช่น ผู้มีประสบการณ์ ผู้มีความรู้ความสามารถ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญมาเป็นผู้ชี้แนะหรือคำปรึกษาแก่บุคลากร

2) **การบริหารงบประมาณ** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ใน 4 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ได้ชี้แจงหรือติดประกาศการใช้จ่ายงบประมาณให้ประชาชนทราบ (2) ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อ จัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้นำความคิดเห็นของประชาชนมาใช้ในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และ (4) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและภาคประชาชนเข้ามาตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

3) *การบริหารงานทั่วไป* กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานทั่วไปของ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับมาก ใน 4 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้จัดให้มีการประชาคมหมู่บ้านตำบล เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็น (2) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้ขยายช่องทางให้ประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เช่น ผ่านตู้รับฟังความคิดเห็น หรือ อินเทอร์เน็ต (3) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้ชักชวนขอความร่วมมือหรือประสานงาน หรือทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลภายนอก เป็นประจำ เช่น ร่วมมือกับภาคเอกชน สื่อมวลชน สถาบันการศึกษาและประชาชน และ (4) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชนหรือส่วนรวม

4) *การบริหารวัสดุอุปกรณ์* กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารวัสดุอุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ใน 4 เรื่อง ได้แก่ (1) ในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้มีการสอบถามความต้องการของประชาชนด้วย (2) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้ประโยชน์จากการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล (3) ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างมากเพียงพอในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ของ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี และ (4) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้ชักชวนให้ประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี

5) *การให้บริการประชาชน* กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารวัสดุอุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับมาก ใน 4 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้ให้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการแก่ประชาชนตามที่ประชาชนร้องขออย่างตรงไปตรงมา (2) เมื่อประชาชนร้องเรียนเกี่ยวกับปฏิบัติงานหรือการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้ดำเนินการทุกเรื่องอย่างบริสุทธิ์และยุติธรรม (3) เมื่อประชาชนเดือดร้อนและขอความช่วยเหลือขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือด้วยดีเสมอ และ (4) องค์การบริหารส่วนตำบลใน

จังหวัดชลบุรีได้เปิดโอกาสให้ประชาชนและหน่วยงานภายนอกเข้ามาตรวจสอบการอำนวยความสะดวกและการให้บริการประชาชนเป็นประจำ

6) **การบริหารคุณธรรม** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารวัตถุประสงค์ของ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ใน 4 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้นำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลักการมีส่วนร่วมและคุณธรรม มาใช้ในการปฏิบัติงาน (2) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีให้ความสนใจเป็นพิเศษกับการร้องเรียนของประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับจริยธรรมของบุคลากร ในองค์การบริหารส่วนตำบล (3) ประชาชนได้เข้ามามีส่วนในการตรวจสอบจริยธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน และอดทน ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี และ (4) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้สนับสนุนให้พระสงฆ์หรือผู้รู้มาอบรมสั่งสอนด้านจริยธรรมแก่บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล

1.3.3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาแนวทางการพัฒนา และการเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบันกับในอดีต และกับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ โดยพิจารณาตามกรอบแนวคิด 6M สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

1) **สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี** ได้ดังนี้

(1) **ปัญหาการบริหารทรัพยากรมนุษย์** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ปัญหาด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่อง ได้แก่ (1) ผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ และ (2) องค์การบริหารส่วนตำบล ฝึกอบรมบุคลากรเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่มากเท่าที่ควร

(2) **ปัญหาด้านการบริหารงบประมาณ** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ปัญหาด้านการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับมาก โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดงบประมาณน้อยมาก และ (2) แม้ องค์การบริหารส่วนตำบลได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ แต่ประชาชนก็ไม่ได้เข้ามาควบคุมตรวจสอบ

(3) **ปัญหาด้านการบริหารทั่วไป** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ปัญหาด้านการบริหารทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลมากเท่าที่ควร และ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลขาดการประชาสัมพันธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ

(4) **ปัญหาด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ปัญหาด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ประกาศการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนได้ทราบอย่างชัดเจน และ (2) การจัดซื้อ จัดจ้างในองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่โปร่งใส โดยประชาชนไม่ได้เข้ามาควบคุมตรวจสอบมากเท่าที่ควร

(5) **ปัญหาด้านการให้บริการประชาชน** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ปัญหาด้านการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางราชการให้ประชาชนได้รับทราบอย่างจริงจัง และ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลให้บริการในลักษณะที่ไม่สอบถามความต้องการของประชาชน

(6) **ปัญหาด้านการบริหารคุณธรรม** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ปัญหาด้านการบริหารคุณธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สนใจที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบควบคุมคุณธรรมของบุคลากร และ (2) ประชาชนไม่สนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบควบคุมคุณธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล

2) **สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี** ได้ดังนี้

(1) **การบริหารทรัพยากรมนุษย์** กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนให้ประชาชนหรือหน่วยงานภายนอก เช่น สถาบันการศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้น และ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้

ประชาชนหรือหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาบุคลากรของ
องค์การบริหารส่วนตำบล

(2) *การบริหารงบประมาณ* กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า แนวทางการพัฒนา
ด้านการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง
โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรกระตุ้นให้ประชาชน
มีส่วนร่วมในการวางแผน การใช้จ่ายงบประมาณมากขึ้น และ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลควร
สนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการใช้
จ่ายเพิ่มมากขึ้น

(3) *การบริหารงานทั่วไป* กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า แนวทางการพัฒนา
ด้านการบริหารทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับมาก โดย
ครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่อง ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนให้ประชาชน
และหน่วยงานภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการวางแผนพัฒนา การ
ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้น และ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลควรทำให้
ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพิ่มมากขึ้น

(4) *การบริหารวัสดุอุปกรณ์* กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับแนวทางการ
พัฒนาด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ใน 2 ระดับ คือ
ระดับมาก ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสอดส่องการ
จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ และระดับปานกลาง ว่า องค์การบริหาร
ส่วนตำบลควรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการควบคุม ดูแล รักษา วัสดุอุปกรณ์ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดหาอย่างคุ้มค่า

(5) *การให้บริการประชาชน* กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า แนวทางการ
พัฒนาการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ใน 2 ระดับ คือ ระดับ
ปานกลาง ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ
ประเมินผลการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล และระดับมาก ว่า (2) องค์การบริหารส่วน
ตำบลควรเพิ่มช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน โดยตรงต่อผู้บริหาร หรือทางโทรศัพท์สายตรง หรือ
ทางอินเทอร์เน็ต

(6) *การบริหารคุณธรรม* กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า แนวทางการ
พัฒนาการบริหารคุณธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับมาก โดย
ครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่อง ได้แก่ (1) ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล มีนโยบายอย่าง
ชัดเจนและต่อเนื่องในเรื่องการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ

จริยธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล และ (2) ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม เช่น ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน โปร่งใส และเปิดเผย พร้อมกับเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา

3) สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ได้ดังนี้

(1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดชลบุรีในปัจจุบันสูงกว่าในอดีต

(2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีมีมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง

(3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใหญ่บ้านและผู้บริหารสถานศึกษาต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี รวม 6 ด้าน สรุปได้ว่า ไม่มีความแตกต่างกันจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป และ (2) ด้านการบริหารคุณธรรม (3) ด้านการบริหารงบประมาณ (4) ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ และ (5) ด้านการบริการประชาชน

(4) การเปรียบเทียบภาพรวมความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายกับเพศหญิงต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี รวม 6 ด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทั้ง 6 ด้าน

(5) การเปรียบเทียบภาพรวมความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี กับระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและระดับสูงกว่าปริญญาตรี ต่อภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี รวม 6 ด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป และมีความแตกต่างกันจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (2) ด้านการบริหารงบประมาณ (3) ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ (4) ด้านการให้บริการประชาชน และ (5) ด้านบริหารคุณธรรม

1.3.4 สรุปผลภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ได้ดังนี้

- 1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในอนาคตมีแนวโน้มที่อำนวยความสะดวกและให้บริการที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนเพิ่มมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน
- 2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในอนาคตมีแนวโน้มมากกว่าในปัจจุบัน

2. อภิปรายผล

ในการอภิปรายผล ผู้ศึกษาได้จัดแบ่งหัวข้อเป็น 4 หัวข้อ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

2.2 ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

2.3 เปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในปัจจุบันกับในอดีต และกับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง

2.4 ภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

2.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

จากการศึกษาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน นั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง 4 ด้าน และเห็นด้วยในระดับมาก 2 ด้าน โดยผู้ศึกษาแบ่งการนำเสนอ ดังนี้

2.1.1 ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า เมื่อมีการสอบคัดเลือกบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีเปิดโอกาส

ให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการในการสอบคัดเลือกอยู่ในระดับปานกลาง แทนที่จะอยู่ในระดับมากสืบเนื่องมาจากผู้บริหารบางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการมากเพียงพอและไม่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งไม่ให้ความสำคัญกับการเชิญบุคลากรภายนอกมาช่วยพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ผู้มีประสบการณ์ ผู้มีความรู้ความสามารถ มาเป็นผู้ให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษา เพื่อช่วยพัฒนาบุคลากร อันจะมีส่วนช่วยให้การบริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุกฤษณ์ พิทักษ์ก่อผล (2542: 51) ที่สนับสนุนเรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กรรณิกา ชมดี (2542 อ้างอิงใน อุกฤษณ์ พิทักษ์ก่อผล 2542: 51) ที่ว่า ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในแบบต่าง ๆ เช่น การร่วมประชุม ร่วมออกแรง การร่วมเป็นกรรมการ ซึ่งการมีส่วนร่วมดังกล่าวจะช่วยพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง แทนที่จะอยู่ในระดับมาก สืบเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ไม่ได้สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและภาคประชาชนเข้ามารับรู้และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลมากเท่าที่ควร ถึงแม้ว่าประชาชนจะไม่เข้ามาควบคุมตรวจสอบก็ตาม องค์การบริหารส่วนตำบลก็ยังคงต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามารับรู้และควบคุมตรวจสอบอย่างต่อเนื่องเสมอ ทั้งนี้ สอดคล้องกับผลงานของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2546: 78) ที่ว่า ปัจจัยพื้นฐานที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการควรมีอย่างน้อย 6 ประการ ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) การจัดการทั่วไป (Management) ผู้รับบริการหรือประชาชน (Market) และจริยธรรมหรือคุณธรรม (Morality) ปัจจัยทั้ง 6 ประการนี้ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของหน่วยงาน โดยเฉพาะด้านการบริหารการเงิน (Money) ที่ประกอบด้วย การสนับสนุนให้มีการควบคุมตรวจสอบด้านการเงินทั้งจากหน่วยงานภายใน เช่น ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมายและภายนอก เช่น ภาคประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งมีการชี้แจงการบริหารงบประมาณให้แก่ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่องด้วย

นอกจากนี้แล้ว ผู้ศึกษายังเห็นว่า การที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมการตรวจสอบการใช้จ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้นหรือลดน้อยลง จำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น ความศรัทธาและความ

แรงใจบุคคลสำคัญในท้องถิ่น ด้วย ในส่วนที่เกี่ยวกับปัจจัยดังกล่าวนี้ นรินทร์ จงวุฒิเวศย์ (2537: 183) ได้ยกตัวอย่างไว้ เช่น (1) ความศรัทธาที่มีต่อความเชื่อถือบุคคลสำคัญทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และ (2) ความแรงใจที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือ หรือมีเกียรติยศตำแหน่ง ทำให้ประชาชนเกิดความแรงใจที่จะมีส่วนร่วมด้วย

2.1.3 ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการด้านการบริหารงานทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีอยู่ในระดับมาก สืบเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชนหรือส่วนรวม ได้ชักชวนขอความร่วมมือหรือประสานงานหรือทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลภายนอกเป็นประจำ เช่น ร่วมมือกับภาคเอกชน สื่อมวลชน สถาบันการศึกษาและประชาชน และจัดให้มีการประชาคมหมู่บ้าน ตำบลเพื่อร่วมแสดงความคิดเห็น อีกทั้งได้ขยายช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เช่น ผ่านผู้รับฟังความคิดเห็น หรือ อินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ สอดคล้องกับผลงานของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2546: 78) ดังกล่าวที่ว่า ปัจจัยพื้นฐานที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการควรมีอย่างน้อย 6 ประการ ปัจจัยทั้ง 6 ประการนี้ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการจัดการทั่วไป (Management) ที่ประกอบด้วย (1) การระดมความคิดเห็นให้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชน การสร้างทางเลือกให้กับประชาชนโดยไม่ยึดความคิดเห็นของผู้บริหารแต่ฝ่ายเดียวเป็นหลัก และ (2) การชักชวน ขอความร่วมมือหรือประสานงานกับบุคคลภายนอก เช่น ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน ตลอดจนประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนหรือช่วยเหลือ โดยการทำกิจกรรมร่วมกันให้เกิดประโยชน์กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง

2.1.4 ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีอยู่ในระดับปานกลาง แทนที่จะอยู่ในระดับมาก สืบเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีไม่ได้มีการสอบถามความต้องการของประชาชนในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้บริการประชาชนอย่างแท้จริง และองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ชักชวนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจและร่วมรับผิดชอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์มากเท่าที่ควร อาจเป็นเพราะผู้บริหารบางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลมองว่า การบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การ

ได้ดีเป็นหน้าที่ของพนักงานส่วนตำบล ซึ่งเป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลมิใช่หน้าที่ของประชาชน จึงไม่ได้ชักชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดังกล่าว ในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น ยูวัฒน์ วุฒิเมธี (2526: 16) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวประชาชน

2.1.5 ด้านการให้บริการประชาชน ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีหรืออยู่ในระดับมาก สืบเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้ยึดหลักการอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีการจัดหน่วยบริการเคลื่อนที่เพื่อพบปะประชาชน และจัดบุคลากรเพื่อให้บริการ ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยมีการสอบถามประชาชนความต้องการของประชาชนล่วงหน้าด้วย นอกจากนี้ เมื่อประชาชนร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานหรือการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้ดำเนินการทุกเรื่องอย่างบริสุทธิ์และยุติธรรม และให้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการแก่ประชาชนตามที่ประชาชนร้องขอโดยตรงไปตรงมา อีกทั้งเมื่อประชาชนเดือดร้อนและขอความช่วยเหลือ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้ให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมาในส่วนที่เกี่ยวกับการให้บริการประชาชนนั้น วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2546: 78) ได้กล่าวถึงลักษณะการให้บริการประชาชน สรุปได้ (1) การจัดบุคลากรต้อนรับและให้ความช่วยเหลือ (2) การให้ประชาชนเลือกรับบริการ (3) การเปิดกว้างช่องทางให้บริการ (4) การช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย (5) การจัดหน่วยให้บริการเคลื่อนที่เพื่อพบปะเยี่ยมเยียน (6) การให้บริการร่วมกันเสร็จสิ้นในจุดเดียว และ (7) การยึดหลักการให้บริการสาธารณะประชาชนอย่างประทับใจ คล่องตัว รวดเร็ว ใกล้เคียง ทัวถึง โปร่งใส และตรวจสอบได้ แนวคิดหรือแนวทางการให้บริการประชาชนดังกล่าวนี้ ยังสอดคล้องกับ คู่มือการจัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2546: 1-73) ที่ว่า หน่วยการปกครองท้องถิ่นต้องนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปรับใช้ (หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีประกอบด้วย 6 หลัก หลักการมีส่วนร่วม เป็นหลักการ 1 ใน 6) โดยอย่างน้อยต้องมีหลักเกณฑ์ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานการอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชนด้วย

2.1.6 ด้านการบริหารคุณธรรม ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการด้านการบริหารคุณธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีหรืออยู่ในระดับปานกลาง แทนที่จะอยู่ในระดับมาก สืบเนื่องมาจากองค์การ

บริหารส่วนตำบลได้นำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลักการมีส่วนร่วม มาใช้ในการปฏิบัติงาน แต่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน และอดทน ของบุคลากร ในองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างแท้จริง อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้สนับสนุนให้ พระสงฆ์หรือผู้รู้มาอบรมสั่งสอนด้านคุณธรรมแก่บุคลากร นอกจากนี้ ผู้ศึกษายังเห็นว่า ถึงแม้ คุณธรรมและจริยธรรมเป็นเรื่องสำคัญยิ่งในกระบวนการบริหารจัดการ แต่องค์การบริหารส่วน ตำบลในจังหวัดชลบุรีก็ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารคุณธรรมและจริยธรรมมากเท่าที่ควร ทั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548: 11) ที่ได้กล่าวถึงความหมายและ ความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม และ จิตวิญญาณของเจ้าหน้าที่รัฐ สรุปได้ว่า คุณธรรม จริยธรรม และจิตวิญญาณ หมายถึง การบริหารงานหรือการให้บริการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีเมตตา การปฏิบัติหน้าที่ราชการของทุกหน่วยงานไม่อาจบรรลุผล สำเร็จที่ตอบสนองหรือให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล คุณธรรม จริยธรรม และจิตวิญญาณในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและการให้บริการที่ เป็นไปเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

2.2 ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

เมื่อพิจารณาจากกรอบแนวคิด 6M ผู้ศึกษามีความเห็นว่าคุณการบริหารส่วน ตำบลในจังหวัดชลบุรีมี “ปัญหา” ในการบริหารจัดการทั้ง 6 ด้าน ในที่นี้ ผู้ศึกษาได้ยกตัวอย่าง เฉพาะปัญหาที่สำคัญด้านละ 1 ปัญหา ซึ่งได้มาจากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างใน บทที่ 4 ตารางที่ 4.9 ที่มีเครื่องหมาย* โดยเสนอสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาไว้ปัญหาละ 2 สาเหตุ ขณะเดียวกัน ก็ได้เสนอแนวทางแก้ไขหรือแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการควบคู่ไปด้วย ดังต่อไปนี้

2.2.1 ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญคือ “องค์การ บริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีฝึกรวมบุคลากรเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่มาก เท่าที่ควร

สาเหตุเนื่องมาจาก (1) ผู้บริหารบางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดชลบุรีไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน และ (2) ผู้บริหารบางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้และขาดการฝึกอบรมเรื่องการมี ส่วนร่วมของประชาชน

สำหรับแนวทางการพัฒนา คือ (1) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการฝึกอบรมผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างจริงจัง และ (2) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดการฝึกอบรมผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลด้วยว่า ผู้บริหารได้นำความรู้จากการฝึกอบรมเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ไปปฏิบัติจริงในองค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่เพียงใด

2.2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญคือ “องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ แต่ประชาชนก็ไม่ได้เข้ามาควบคุมตรวจสอบ” ยกตัวอย่างเช่น องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบรายงานเงินคงเหลือประจำวันขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่ประชาชนก็ไม่เข้ามาควบคุมตรวจสอบดังกล่าว

สาเหตุเนื่องมาจาก (1) องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางและต่อเนื่องเพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล และ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลและผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้จัดสิ่งจูงใจเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณมากขององค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่ควร

สำหรับแนวทางการพัฒนา คือ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณอย่างชัดเจน ทัวถึง และต่อเนื่อง ด้วยการจัดทำเอกสาร แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์นอกเหนือจากการชี้แจงเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มเพื่อให้ประชาชนทราบและเข้าใจ และ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดสิ่งจูงใจเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณมากขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการให้ค่าตอบแทนแก่ประชาชนที่เข้าร่วมเป็นกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างเพียงพอด้วย

2.2.3 ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญคือ “องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีขาดการประชาสัมพันธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล” ยกตัวอย่างเช่น องค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่งจัดประชุม แต่ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ารับฟัง หรือเข้ามาแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชน เช่น การสาธารณสุข โภค

สาเหตุเนื่องจาก (1) ผู้บริหารบางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ให้ความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนมากเท่าที่ควร และ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์น้อย

สำหรับแนวทางการพัฒนา คือ (1) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรฝึกอบรมผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เห็นถึงความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วม และ (2) ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดงบประมาณสำหรับ โครงการประชาสัมพันธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ในแผนพัฒนา 3 ปีขององค์การบริหาร ส่วนตำบล

2.2.4 ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญคือ “การจัดซื้อ จัดจ้างในองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่โปร่งใส” ยกตัวอย่างเช่น องค์การบริหารส่วนตำบลบาง แห่งมีการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน แต่ไม่ประกาศให้ประชาชนได้รับทราบหรือเข้ามา มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ

สาเหตุเนื่องจาก (1) ผู้บริหารบางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล มุ่งแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบ และ (2) ผู้บริหารบางส่วนขององค์การบริหารส่วน ตำบลขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องระเบียบปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหาร ส่วนตำบลอย่างแท้จริง

สำหรับแนวทางการพัฒนา คือ (1) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรมี มาตรการป้องกันมิให้ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลแสวงหาประโยชน์ในทางมิชอบใน ลักษณะที่ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ควรให้ความสนใจ ดูแล และตรวจสอบ การปฏิบัติงานของผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการ ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้น เช่น เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ขององค์การบริหารส่วนตำบล และ (2) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรจัดฝึกอบรมให้กับ ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงาน เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปตามระเบียบของทาง ราชการ และควรมีการประเมินผลด้วยว่า ได้นำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้หรือไม่เพียงใด

2.2.5 ด้านการให้บริการประชาชน ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญคือ “องค์การ บริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางราชการให้ประชาชน ได้รับทราบอย่างจริงจัง” ยกตัวอย่างเช่น องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ประกาศข่าวสารออกหน่วย

เยี่ยมเยียนหรือหน่วยบริการประชาชนให้ทราบทั่วกัน หรือไม่แจ้งข่าวสารการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาสได้ทราบ

สาเหตุเนื่องจาก (1) องค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางราชการให้กับประชาชนไม่เพียงพอ และ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้บริหารบางส่วนขาดการสร้างจิตวิญญาณของการเป็นนักประชาสัมพันธ์ ถือว่างานประชาสัมพันธ์ “ไม่ใช่ธุระของตนเอง”

สำหรับแนวทางการพัฒนา คือ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีควรจัดทำงบประมาณเพื่อจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางราชการให้ประชาชนได้รับทราบเป็นประจำทุกวัน เช่น ออกเสียงตามสาย หอกระจายข่าวของหมู่บ้าน วิทยุชุมชน อินเทอร์เน็ต และ (2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรสร้างจิตวิญญาณของการเป็นนักประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างชัดเจน และต่อเนื่อง โดยอาจจะเป็น โครงการฝึกอบรม หรือนำไปทัศนศึกษาดูงานองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่มีชื่อเสียงด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ

2.2.6 ด้านการบริหารคุณธรรม ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ “ประชาชนไม่สนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล” ยกตัวอย่างเช่น องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบคุณธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ประชาชนก็ไม่เข้ามาตรวจสอบดังกล่าว

สาเหตุเนื่องจาก (1) องค์การบริหารส่วนตำบลและผู้บริหารบางส่วนไม่ต้องการหรือไม่สนใจที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบคุณธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล และ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลขาดการประชาสัมพันธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการควบคุมตรวจสอบคุณธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล

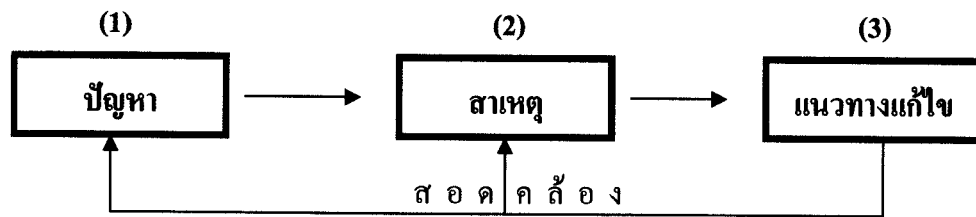
สำหรับแนวทางการพัฒนา คือ (1) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรพัฒนาหรือฝึกอบรมผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้มีจิตใจหรือแนวคิดที่สนับสนุนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล และ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลควรประชาสัมพันธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการควบคุมตรวจสอบคุณธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างจริงจัง ทั้งถึง และต่อเนื่อง ด้วยการจัดทำเอกสาร แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ ควบคู่ไปกับการชี้แจงประชาชนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีทั้ง 6 ด้าน ข้างต้นนี้ ผู้ศึกษาได้นำเสนอโดยใช้กรอบแนวคิดทางวิชาการ คือ “กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา” ของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548: 25 – 29) กรอบแนวคิดนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขหรือแนวทางการพัฒนา ที่แต่ละขั้นตอนมีความสอดคล้องกัน ทั้งนี้ ได้สรุปไว้ในภาพที่ 5.1 ดังนี้

สำหรับปัญหาแต่ละข้อในภาพ 5.1 ข้างล่างนี้ นำมาจากตารางที่ 4.9 ที่มี

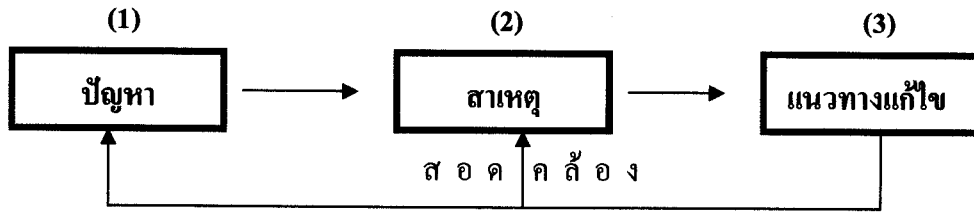
เครื่องหมาย *

กระบวนการพิจารณาแก้ไข้ปัญหา

<p>1. การฝึกอบรมบุคลากรเรื่องการมีส่วนร่วมยังไม่มากเท่าที่ควร (Man)</p>	<p>1.1 ผู้บริหารบางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน</p> <p>1.2 ผู้บริหารบางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้และขาดการฝึกอบรมการมีส่วนร่วมของประชาชน</p>	<p>1.1 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรจัดให้มีการฝึกอบรมผู้บริหารให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน</p> <p>1.2 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรฝึกอบรมผู้บริหารให้มีความรู้เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนและมีการติดตามประเมินผลด้วยว่า ผู้บริหาร ได้นำความรู้ไปปฏิบัติจริงหรือไม่</p>
<p>2. องค์การบริหารส่วนตำบลได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ แต่ประชาชนก็ไม่ได้เข้ามาควบคุมตรวจสอบ (Money)</p>	<p>2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางและต่อเนื่องเพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล</p> <p>2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลและผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้จัดสิ่งจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล</p>	<p>2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณอย่างชัดเจน ทั้งถึง และต่อเนื่อง ด้วยการจัดทำเอกสาร แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์นอกเหนือจากการชี้แจงเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มเพื่อให้ประชาชนทราบและเข้าใจ</p> <p>2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดสิ่งจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งให้ค่าตอบแทนแก่ประชาชนที่เข้าร่วมเป็นกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างเพียงพอ</p>
<p>3. ขาดการประชาสัมพันธ์เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนใน องค์การบริหารส่วนตำบล (Management)</p>	<p>3.1 ผู้บริหารบางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ให้ความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนมากเท่าที่ควร</p> <p>3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์น้อย</p>	<p>3.1 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรฝึกอบรมผู้บริหารให้เห็นถึงความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ เรื่องการมีส่วนร่วมให้มากขึ้น</p> <p>3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรตั้งงบประมาณสำหรับโครงการประชาสัมพันธ์ เรื่องการมีส่วนร่วมไว้ในแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบล</p>

กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา

<p>4. การจัดซื้อจัดจ้างในองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่โปร่งใส โดยประชาชนไม่ได้เข้ามาควบคุมตรวจสอบเท่าที่ควร (Material)</p>	<p>4.1 ผู้บริหารบางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบ</p> <p>4.2 ผู้บริหารของบางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องระเบียบปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง อย่างแท้จริง</p>	<p>4.1 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้บริหารแสวงหาประโยชน์ในทางมิชอบในลักษณะที่ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม</p> <p>4.2 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรจัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้บริหารให้มีความรู้เรื่องระเบียบปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น</p>
<p>5. ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางราชการให้ประชาชนได้รับทราบอย่างจริงจัง (Market)</p>	<p>5.1 องค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางราชการให้ประชาชนได้รับทราบไม่เพียงพอ</p> <p>5.2 ผู้บริหารบางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลขาดการสร้างจิตวิญญานของการเป็นนักประชาสัมพันธ์ ถือว่างานประชาสัมพันธ์ “ไม่ใช่ธุระของคน”</p>	<p>5.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดหางบประมาณเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางราชการให้ประชาชนได้รับทราบเพิ่มขึ้น เช่น ขอสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด</p> <p>5.2 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรสร้างจิตวิญญานของการเป็นนักประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง</p>
<p>6. ประชาชนไม่สนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณธรรมของบุคลากร (Morality)</p>	<p>6.1 องค์การบริหารส่วนตำบลบางส่วนไม่ต้องการหรือไม่สนใจที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบคุณธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล</p> <p>6.2 องค์การบริหารส่วนตำบลขาดการประชาสัมพันธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการควบคุมตรวจสอบคุณธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล</p>	<p>6.1 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรพัฒนาหรือฝึกอบรมผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อมีจิตใจหรือแนวคิดที่สนับสนุนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล</p> <p>6.2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรประชาสัมพันธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการควบคุมคุณธรรมของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง</p>

ภาพที่ 5.1 สรุปภาพรวมปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ตามกรอบแนวคิด 6M โดยนำกรอบแนวคิดที่ประกอบด้วย ปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนา ที่เรียกว่า กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา มาประยุกต์ใช้

2.3 การเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในปัจจุบันกับในอดีต และกับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทั้ง 6 ด้าน หรือ 6M ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในปัจจุบันกับในอดีต และกับองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง เพราะกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลและคุ้นเคยกับหน่วยงานเป็นอย่างดี นอกจากนี้แล้ว กลุ่มตัวอย่างยังได้รับการพัฒนาความรู้ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการมาบ้าง

2.4 ภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก เมื่อศึกษาภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เพราะกลุ่มตัวอย่างรู้ถึงกฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดไว้ว่า ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น เช่น ในการจัดซื้อจัดจ้างจะต้องให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง อีกทั้งในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องนำความเห็นของประชาชนมาประกอบในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องปฏิบัติตามระเบียบ เหล่านี้จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า ภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีมีมากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

แบ่งเป็น 2 หัวข้อตามลำดับ ได้แก่ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

นอกจากข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างข้างต้นแล้ว ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.1.1 ข้อเสนอแนะตามกรอบแนวคิด 6M

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ ได้นำกรอบแนวคิด 6M มาใช้ ดังนั้น ข้อเสนอแนะจึงเป็นไปตามกรอบแนวคิดนี้ด้วย

1) *ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์* กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรมีมาตรการป้องกันมิให้ฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบในลักษณะที่ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ควรให้ความสนใจ ดูแล และตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องการมีส่วนร่วมมากขึ้น และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการในการสอบคัดเลือกบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลควรประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเพิ่มมากขึ้น และนำความรู้จากภายนอกองค์การบริหารส่วนตำบลมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น ส่งบุคลากรไปศึกษาวิธีการบริหารจัดการจากภาคเอกชน เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะหรือความชำนาญ แล้วนำความรู้และประสบการณ์มาปรับใช้กับองค์การบริหารส่วนตำบลของตนเองเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2) *ด้านการบริหารงบประมาณ* องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ควรสำรวจความต้องการของประชาชนก่อนว่าต้องการอะไร รวมทั้งจะต้องจัดสรรงบประมาณโดยคำนึงถึงปัญหาเร่งด่วนตามสถานการณ์ที่ต้องรีบแก้ไข ดังนั้น จึงควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลและเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้น เพราะการตรวจสอบดังกล่าวจะมีส่วนทำให้เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีจิตสำนึกในการใช้จ่ายงบประมาณด้วยความรัดกุม รอบคอบ คุ่มค่า และยังช่วยป้องกันการรั่วไหลของงบประมาณได้ดีอีกด้วย

3) *ด้านการบริหารงานทั่วไป* องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การจัดประชุมประชาคมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาสามปี ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลควรขยายช่องทางให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เช่น การแสดงความคิดเห็นผ่านตู้รับฟังความคิดเห็น หรืออินเทอร์เน็ต หรือสามารถแสดงความคิดเห็นโดยผ่านผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลได้โดยตรง

4) *ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์* องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดหาพัสดุหรือวัสดุทุกชิ้นตอน เช่น กำหนดให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทั้งวิธีการสอบราคา และวิธีการประกวดราคา การกระทำเช่นนี้ประชาชนจะมีความรู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส เกิดความคุ้มค่าภาครัฐ สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลควรนำวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่เดิมมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า พร้อมกัน

นั้น ควรมีมาตรการในการบำรุง ดูแล รักษา วัสดุอุปกรณ์ เพื่อเพิ่มอายุการใช้งานเครื่องมือ เครื่องใช้ สำนักงาน อย่างเป็นระบบ และถูกต้อง และควรนำวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่เดิมมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่ามากกว่าที่จะจัดหาซื้อใหม่ในทุก ๆ ปีและควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน

5) *ด้านการให้บริการประชาชน* ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีจะต้องคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นหลัก เช่น การพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานการให้บริการสาธารณะประชาชนมากขึ้น การให้บริการร่วมกันเสร็จสิ้นในจุดเดียว การยึดหลักการให้บริการสาธารณะประชาชนอย่างประทับใจ คล่องตัว รวดเร็ว ใกล้ชิด ทัวถึง นำเชื่อถือ โปร่งใส และตรวจสอบได้ การนำวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ และมีเว็บไซต์ หน่วยงาน เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ซึ่งส่งผลดีต่อประชาชน ผู้มาใช้บริการ

6) *ด้านการบริหารคุณธรรม* กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรจัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรมแก่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับมีการติดตามประเมินผลว่าบุคลากรนั้นได้นำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้หรือไม่เพียงใด นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีควรใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล พร้อมกันนั้น ควรส่งเสริม และกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุม ตรวจสอบคุณธรรม จริยธรรม และการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้น โดยจัดตั้งเป็นเครือข่าย เฝ้าระวังในทุกกระดับ ควรติดตามควบคุมตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ไม่เพียงเท่านั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรประชาสัมพันธ์ช่องทาง การร้องเรียนการประพฤติมิชอบทุกช่องทางเพื่อให้ประชาชนได้ทราบ โดยจัดทำเป็นคู่มือเพื่อให้ประชาชนนำไปปฏิบัติได้ง่าย

3.1.2 ข้อเสนอแนะอื่น

ข้อเสนอแนะอื่นนอกเหนือจากข้อเสนอแนะตามกรอบแนวคิด 6M มี 2 ข้อ ดังนี้

1) *การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนเพิ่มมากขึ้น* องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาหมู่บ้าน ตำบลและอยู่ใกล้ประชาชนมากที่สุด โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อดูแลทุกข์สุขและให้บริการประชาชนแทนรัฐบาลส่วนกลาง แต่องค์การบริหารส่วนตำบลไม่อาจบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการที่เน้นการมี

ส่วนร่วมของประชาชนมากเท่าที่ควร เช่น การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ออกความคิดเห็น และควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีจึงควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2) องค์การบริหารส่วนตำบลควรนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้อย่างจริงจัง ซึ่งประกอบด้วย 6 หลัก ดังนี้

(1) *หลักนิติธรรม* องค์การบริหารส่วนตำบลควรบริหารงานหรือดำเนินงานให้ถูกต้องตามที่ระเบียบ กฎหมายกำหนดไว้ และออกข้อบัญญัติซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาชน คือ (1) มีการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามวิธีการและขั้นตอนที่ถูกต้องตามระเบียบ (2) มีการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ตามวิธีการและขั้นตอนที่ถูกต้องตามระเบียบ (3) มีการจัดซื้อจัดจ้างตามกระบวนการและขั้นตอนที่ถูกต้องตามระเบียบ และ (4) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ประชาชนยอมรับในข้อบัญญัตินั้น ๆ

(2) *หลักคุณธรรม* องค์การบริหารส่วนตำบลควรบริหารงานหรือดำเนินงานด้วยความเป็นธรรมเสมอภาคและเท่าเทียมกัน คือ (1) มีการจัดสรร โครงการและงบประมาณให้หมู่บ้าน /ชุมชนด้วยความเป็นธรรม ตามเหตุผลและความจำเป็น โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง (2) มีการบริหารงานด้วยคุณธรรม ยึดความสงบสุขและสันติสุขเป็นสำคัญ ไม่ใช่อำนาจหรืออิทธิพลบังคับข่มขู่ และ (3) มีการบริหารงานบุคคล พิจารณาความดีความชอบของพนักงานส่วนตำบล โดยยึดหลักคุณธรรม

(3) *หลักความโปร่งใส* องค์การบริหารส่วนตำบลควรบริหารงานหรือดำเนินงานโดยเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบ เช่น แผนพัฒนา 3 ปีขององค์การบริหารส่วนตำบล แผนการดำเนินงาน ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง บัญชีรายรับ - รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น การเปิดเผยข้อมูลสามารถกระทำได้หลายช่องทาง ได้แก่ การปิดประกาศ การประชุมชี้แจง การแจกเอกสาร และการประกาศเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าว เป็นต้น

(4) *หลักการมีส่วนร่วม* องค์การบริหารส่วนตำบลควรบริหารงานหรือดำเนินงานโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม คือ (1) เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมเสนอ ปัญหาและความต้องการ (หรือ โครงการ) เพื่อจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล (2) การจัดตั้งตัวแทนชุมชนร่วมเป็นกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้าง (3) เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วม

สังเกตการณ์ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และ (4) จัดตั้งอาสาสมัครชุมชนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

(5) *หลักความคุ้มค่า* องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องควรบริหารงานหรือดำเนินงานด้วยความประหยัด และคำนึงถึงความคุ้มค่าของเงินหรือทรัพยากรที่ใช้ไป คือ (1) มีการตั้งงบประมาณและจัดซื้อจัดจ้างในราคาที่เหมาะสมไม่สูงเกินความเป็นจริง (2) มีการให้บริการด้วยความรวดเร็ว (3) จัดเจ้าหน้าที่เพื่ออำนวยความสะดวกทั่วไปให้แก่ประชาชนที่มาขอรับบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบล และ (4) มีการจัดเจ้าหน้าที่เพื่อให้คำปรึกษาแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการสาธารณะจากองค์การบริหารส่วนตำบล

(6) *หลักความรับผิดชอบ* องค์การบริหารส่วนตำบลควรบริหารงานหรือดำเนินงานโดยยึดเอาผลประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนเป็นสำคัญ คือ (1) มีการจัดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง แล้วเอาข้อมูลที่ได้รับจากการรับฟังความคิดเห็นมาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม (2) มีการจัดทำเอกสารหรือจัดเวทีประชาคม เพื่อแถลงผลงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ประชาชนทราบ (3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และ (4) มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น มีการรับฟังความคิดเห็นหรือข้อติชมจากประชาชน มีแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชน

3) *การเลือกตั้งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล* รัฐบาลและคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ควรสนับสนุนให้มีการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์และยุติธรรม โดยรัฐบาลและคณะกรรมการการเลือกตั้งควรเข้มงวดกับกฎหมายการเลือกตั้งทั่วไปทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นทำนองเดียวกับต่างประเทศ เพื่อให้ได้คนดีเข้าสู่วงการเมืองเพิ่มมากขึ้น พร้อมกันนั้นควรสนับสนุนให้มีการแก้ไขเพิ่มกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานบางฉบับที่ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติในการเลือกตั้งให้มีประสิทธิภาพ

เฉพาะเรื่องการเข้มงวดการเลือกตั้งนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ อุดร ดันติสุนทร (2548: 5) ที่กล่าวถึงการเลือกตั้งของประเทศญี่ปุ่นว่า ประเทศญี่ปุ่นเข้มงวดกับกฎหมายเลือกตั้ง ประเทศญี่ปุ่นจึงได้ “คนดี” ปกครองบ้านเมือง โดย กำหนดระยะเวลาหาเสียง (1) สมาชิกวุฒิสภา และผู้ว่าราชการจังหวัด ให้เวลา 17 วัน (2) นายกเทศมนตรี ให้เวลา 14 วัน (3) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เวลา 12 วัน และ (4) สมาชิกสภาท้องถิ่นขนาดเล็ก ให้เวลา 5 วัน ที่ประเทศญี่ปุ่นกำหนดระยะเวลาเช่นนี้ เพราะเขาถือว่า การเป็นคนดีนั้นต้องดีมาโดยตลอด ไม่ใช่เป็นคนดีตอนหาเสียง และการทำผิดกฎหมายเลือกตั้งเป็นคนดีอาญา ต้องฟ้องศาล ศาลจะตัดสิน “จำคุก”

และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ พลเอกศิริรินทร์ ชูปลกล้า (2548: 419) ที่กล่าวว่า การเลือกตั้งที่ผ่านมา ยังไม่บริสุทธิ์ ยุติธรรม เท่าที่ควร จึงควรดำเนินการแก้ไข ดังต่อไปนี้ (1) ปรับปรุง แก้ไข กฎหมาย ระเบียบ ประกาศต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนเอื้อต่อการนำไปปฏิบัติ (2) สร้างระบบการให้ความรู้และพัฒนาศักยภาพแก่พนักงานประจำและบุคลากรที่มาช่วยจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง มีการชักจูงการปฏิบัติและจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน (3) นำมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งมาบังคับใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และ (4) สร้างจิตสำนึกแก่ประชาชน ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้สนับสนุนและพรรคการเมืองให้ตระหนักถึงผลเสียของการเลือกตั้งที่ไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

4) นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลควรยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การใช้หลักคุณธรรมกำกับการพัฒนา ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยดำเนินการในเรื่อง

(1) พัฒนาฐานข้อมูล จปฐ. และ กชช. 2ค. และดัชนีความอยู่ดีมีสุข ซึ่งประกอบด้วย สุขอนามัย ความรู้ ชีวิตการทำงาน รายได้และการกระจายรายได้ สภาพแวดล้อมด้านชีวิตครอบครัว ให้ทันสมัย และปรับใช้ในการดำเนินงานเพื่อสร้างประโยชน์สุขและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

(2) องค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นองค์กรกลางหรือเป็นผู้ประสานงานด้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยอาจตั้งศูนย์หรือคณะทำงานเพื่อบูรณาการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลให้เกิดประสิทธิภาพ

(3) ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำเกษตรตามแนวทางทฤษฎีใหม่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ประชาชนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต

(4) ขยายผลการดำเนินการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงโดยผ่านแผนแม่บทชุมชน ชุมชนเข้มแข็ง และเครือข่ายองค์กรประชาชน

(5) ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบและเข้าใจอย่างต่อเนื่อง เช่น การสร้างองค์ความรู้ การจัดการความรู้ การอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น

(6) นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงาน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในครั้งต่อไป ควรดำเนินการ ดังนี้

- 3.2.1 ควรศึกษาหรือวิจัยแบบเจาะลึกด้านการบริหารจัดการแต่ละด้านอย่างเจาะจง
- 3.2.2 ควรศึกษาหรือวิจัยหลายรูปแบบควบคู่กัน เช่น อาจดำเนินการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจควบคู่กันไปกับการสังเกต หรืออาจดำเนินการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจควบคู่กันไปกับการสัมภาษณ์ เป็นต้น
- 3.2.3 ควรศึกษาหรือวิจัยโดยขยายผลการวิจัยให้กว้างขวาง และเป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี รวมทั้งหน่วยงานอื่น ๆ มากยิ่งขึ้น โดยใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น เพื่อให้เห็นภาพรวมมากขึ้นและนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับผลงานนี้
- 3.2.4 ควรศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการบริหารจัดการแต่ละด้านที่ส่งผลต่อกันทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมอันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- 3.2.5 ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานราชการอื่น ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่กว้างขวาง และใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 3.2.6 ควรศึกษาแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล
- 3.2.7 ควรศึกษาถึงความผิดพลาดที่เกิดจากการบริหารจัดการ รวมทั้งศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดจากการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ แต่ละด้านของ องค์การบริหารส่วนตำบล และกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อเป็นแนวทางป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2546) คู่มือการจัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
ประเทศไทย
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2537) พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ฉะเชิงเทรา ประสานมิตร
- กรรมิกา ชมดี (2524) “การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ศึกษาเฉพาะ
กรณีโครงการสารภี ตำบลท่าช้าง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี”
วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ดิน ปรัชญพฤทธิ (2538) ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ธงชัย สันติวงษ์ (2543) องค์การและการจัดการ พิมพ์ครั้งที่ 11 กรุงเทพมหานคร
ไทยวัฒนาพานิช
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2537) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา กรุงเทพมหานคร
ศักดิ์โสภณพิมพ์
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527) กลวิธีและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงาน
พัฒนาชุมชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนา กรุงเทพมหานคร ศักดิ์โสภณการพิมพ์
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2526) หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท กรุงเทพมหานคร
ไทยอนุเคราะห์การพิมพ์
- วิรัช วิรัชนิการวรรณ (2546) การบริหารและการจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปทางการเมือง
กรุงเทพมหานคร โฟร์เพช
- _____ . (2547) กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการไทย ปัญหา แนวทางการพัฒนา และ
แนวโน้มของกฎหมายในอนาคต กรุงเทพมหานคร นิติธรรม
- _____ . (2547) กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการไทย ปัญหา แนวทางการพัฒนา และ
แนวโน้มของกฎหมายในอนาคต กรุงเทพมหานคร นิติธรรม
- _____ . (2531) “ขีดความสามารถในการบริหารงานพัฒนาสภาตำบลภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ” วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาบริหาร
การพัฒนา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

- ศิริรินทร์ ชูปเกล้า (2548) “การบริหารการพัฒนาการเลือกตั้ง” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารการพัฒนา* หน่วยที่ 7 หน้า 370- 420 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
บัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาการจัดการ
- สมพงษ์ เกษมสิน (2521) *หลักการบริหาร* กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- สมยศ นาวิการ (2530) *ทฤษฎีองค์การ* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร บรรณกิจ
- สุจินต์ ดาววีระกุล (2537) “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน
ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านชนะเลิศการประกวดหมู่บ้านดีเด่นระดับจังหวัด ของจังหวัด
นครสวรรค์” วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อุกฤษฏ์ พิทักษ์ก่อผล (2542) “การมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการ
บริหารงานพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอแกลง จังหวัดระยอง” ภาคนิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- อุคร ดันตีสุนทร และบัญญัติ พุ่มพันธุ์ (2548) *อบต.ของเรา* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
บพิธการพิมพ์
- เอกวิทย์ มณีธร (2549) *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหาร* ชลบุรี เพ็ญบุญกราฟฟิคปรินท์
- Erwin,W. (1976) *Participation Management : Concept, Theory And Implementation*. Atlanta :
Georgia : Georgia State University.
- Reeder,W.W. (1974) *Some Aspects of the Informal Social Participation of farm Families in New
York State* Cornell University. Unpublished P.H.D Dissertation.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เลขที่

เรื่อง

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด
ชลบุรี

.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
บริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ ตาม
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้ศึกษาขอทราบ
ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการศึกษาและเพื่อเป็น แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหาร
จัดการองค์การบริหาร ส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีให้ดีขึ้น ผู้ศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่าน
ตอบตามสภาพความเป็นจริงเพื่อจะได้ผลการศึกษาที่ใกล้เคียงกับความต้องการของท่านมากที่สุด
อันจะเป็นประโยชน์ต่อท่าน และองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในอนาคต ข้อมูลที่
กรุณาตอบจะใช้เพื่อประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน
ด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้
แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ
องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ
องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหาร
จัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () และเติมข้อความในช่องว่าง.....
 ของแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดข้อละเครื่องหมายเดียว

1. ตำแหน่งงาน () ผู้ใหญ่บ้าน () ผู้บริหารสถานศึกษา
2. เพศ () ชาย () หญิง
3. อายุ () ต่ำกว่า 30 ปี () 30 - 40 ปี () 41 - 50 ปี
 () 51 - 60 ปี () 61 ปีขึ้นไป
4. การศึกษา () ต่ำกว่าปริญญาตรี () ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 () สูงกว่าปริญญาตรี () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างด้านขวามือแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดข้อละเครื่องหมายเดียว

การมีส่วนร่วม หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดชลบุรี (ต่อจากนี้ไปเรียกย่อว่า อบต.) ซึ่งเป็นไปในทิศทางที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อประชาชนส่วนรวม ทั้งนี้ ได้มาจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

2.1 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. เมื่อมีการสอบคัดเลือกบุคลากร อบต. ของท่านได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการในการสอบคัดเลือก ทั้งนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงการนำเครือญาติหรือพวกพ้องที่ไม่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานใน อบต. ของท่าน			
2. อบต. ของท่านส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานเข้ารับการศึกษาอบรม สัมมนาหรือดูงาน เพื่อให้มีประสบการณ์ มีความชำนาญ และนำความรู้ดังกล่าวมาถ่ายทอดให้ประชาชนในท้องถิ่นได้			
3. อบต. ของท่านได้เชิญบุคลากรภายนอกมาช่วยพัฒนาบุคลากรของ อบต. เป็นประจำ เช่น ผู้มีประสบการณ์ ผู้มีความรู้ความสามารถ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ที่มีความซื่อสัตย์มาเป็นผู้ชี้แนะหรือให้คำปรึกษาแก่บุคลากร			
4. ผู้บริหาร อบต. ของท่านมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการมากเพียงพอ			
5. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ อบต. ของท่านด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับสูง			

2.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการบริหารงบประมาณ	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
6. ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อ จัดจ้างของ อบต. ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ			
7. อบต. ของท่าน ได้นำความคิดเห็นของประชาชนมาใช้ในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี			
2.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการบริหารงบประมาณ			
8. อบต. ของท่าน ได้ชี้แจงหรือติดประกาศการใช้จ่ายงบประมาณให้ประชาชนทราบ			
9. อบต. ของท่าน ได้สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและภาคประชาชนเข้ามาตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของ อบต.			
10. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการ อบต. ของท่านด้านการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับสูง			
2.3 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการบริหารงานทั่วไป			
11. อบต. ของท่าน ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชนหรือส่วนรวม			
12. อบต. ของท่าน ได้ชักชวนขอความร่วมมือหรือประสานงาน หรือทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลภายนอก เป็นประจำ เช่น ร่วมมือกับภาคเอกชน สื่อมวลชน สถาบันการศึกษาและประชาชน			
13. อบต. ของท่าน ได้จัดให้มีการประชุมประชาคมหมู่บ้าน ตำบล เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็น			
14. อบต. ของท่าน ได้ขยายช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เช่น ผ่านผู้รับฟังความคิดเห็น หรือ อินเทอร์เน็ต			
15. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการ อบต. ของท่านด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับสูง			
2.4 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์			
16. อบต. ของท่าน ได้ประโยชน์จากการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ของ อบต.			
17. ในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้บริการประชาชนของ อบต. ของท่าน ได้มีการสอบถามความต้องการของประชาชนด้วย			
18. ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างมากเพียงพอในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ของ อบต. ของท่าน			

2.4 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
19. อบต. ของท่าน ได้ชักชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี			
20. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ อบต. ของท่านด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับสูง			
2.5 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชน			
21. เมื่อประชาชนร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานหรือการให้บริการของอบต. ของท่าน ได้ดำเนินการทุกเรื่องอย่างบริสุทธิ์และยุติธรรม			
22. อบต. ของท่าน ได้ให้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการแก่ประชาชนตามที่ประชาชนร้องขออย่างตรงไปตรงมา			
23. เมื่อประชาชนเดือดร้อนและขอความช่วยเหลือ อบต. ของท่าน ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือด้วยดีเสมอ			
24. อบต. ของท่าน ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนและหน่วยงานภายนอกเข้ามาตรวจสอบการอำนวยความสะดวกและการให้บริการประชาชนเป็นประจำ			
25. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ อบต. ของท่านด้านการให้บริการประชาชน อยู่ในระดับสูง			
2.6 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการบริหารคุณธรรม			
26. อบต. ของท่าน ได้นำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลักการมีส่วนร่วมและหลักคุณธรรม มาใช้ในการปฏิบัติงาน			
27. ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน และอดทนของบุคลากรใน อบต. ของท่าน			
28. อบต. ของท่าน ให้ความสนใจเป็นพิเศษกับการร้องเรียนของประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมของบุคลากรใน อบต. ของท่าน			
29. อบต. ของท่าน ได้สนับสนุนให้พระสงฆ์หรือผู้รู้มาอบรมสั่งสอนด้านคุณธรรมแก่บุคลากรใน อบต. ของท่าน			
30. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ อบต. ของท่าน ด้านการบริหารคุณธรรม อยู่ในระดับสูง			
31. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ อบต. ของท่าน ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับสูง ได้แก่ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป การบริหารวัสดุอุปกรณ์ การให้บริการประชาชน และการบริหารคุณธรรม			

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ อบต.

3.1 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
32. ผู้บริหาร ใน อบต. ของท่านขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ			
33. อบต. ของท่านจัดกิจกรรมพัฒนาหรือฝึกอบรมบุคลากรเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ยังไม่มากเท่าที่ควร			
3.2 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านงบประมาณ			
34. อบต. ของท่าน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดงบประมาณน้อยมาก			
35. แม้ อบต. ของท่าน ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ แต่ประชาชนก็ไม่ได้เข้ามาควบคุมตรวจสอบ			
3.3 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการบริหารงานทั่วไป			
36. อบต. ของท่าน ไม่เปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และสังคมของ อบต. มากเท่าที่ควร			
37. อบต. ของท่านขาดการประชาสัมพันธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต.			
3.4 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวัสดุอุปกรณ์			
38. อบต. ของท่าน ไม่ประกาศการจัดซื้อ จัดจ้าง ให้ประชาชน ได้ทราบอย่างชัดเจน			
39. การจัดซื้อ จัดจ้าง ใน อบต. ของท่านยังไม่โปร่งใส โดยประชาชนไม่ได้เข้ามาควบคุมตรวจสอบ มากเท่าที่ควร			
3.5 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชน			
40. อบต. ของท่านขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางราชการ ให้ประชาชน ได้รับทราบอย่างจริงจัง			
41. อบต. ของท่าน ให้บริการในลักษณะที่ไม่สอดคล้องความต้องการของประชาชน			

3.6 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการคุณธรรม	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
42. อบต. ของท่านไม่สนใจที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบควบคุมคุณธรรมของบุคลากรใน อบต.			
43. อบต. ของท่านขาดการประชาสัมพันธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบคุณธรรมของบุคลากรใน อบต.			
44. ในภาพรวม ถึงแม้ว่า อบต. ของท่านจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบควบคุมการบริหารจัดการของ อบต. ทุกขั้นตอน แต่ในความเป็นจริงประชาชนก็ไม่เข้ามามีส่วนร่วมดังกล่าว			

ส่วนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ อบต.

4.1 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
45. อบต. ของท่านควรสนับสนุนให้ประชาชนหรือหน่วยงานภายนอก เช่น สถาบันการศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรของ อบต. เพิ่มมากขึ้น			
46. อบต. ของท่านควรให้ประชาชนหรือหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาบุคลากรของ อบต. ของท่าน รวมทั้งประเมินผลได้ว่า หลังการพัฒนาหรือฝึกอบรมแล้ว ได้นำความรู้ไปใช้หรือไม่			
4.2 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านงบประมาณ			
47. อบต. ของท่านควรกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณมากขึ้น			
48. อบต. ของท่านควรสนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณเพิ่มมากขึ้น			
4.3 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านบริหารงานทั่วไป			
49. อบต. ของท่านควรสนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการวางแผนพัฒนา การตัดสินใจ และการประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานของ อบต. เพิ่มมากขึ้น			
50. อบต. ของท่านควรทำให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. ของท่านเพิ่มมากขึ้น.			

4.4 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวัสดุอุปกรณ์	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
51. อบต. ของท่านควรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสอดส่องการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ			
52. อบต. ของท่านควรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการควบคุม ดูแล รักษา วัสดุอุปกรณ์ของ อบต. ที่จัดหาอย่างคุ้มค่า			
4.5 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชน			
53. อบต. ของท่านควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการให้บริการของ อบต.			
54. อบต. ของท่านควรเพิ่มช่องทางารับเรื่องร้องเรียนความเดือดร้อนที่ประชาชนได้รับจากการปฏิบัติงานหรือการให้บริการของ อบต. เพิ่มมากขึ้น เช่น ร้องเรียน โดยตรงต่อผู้บริหาร หรือทางโทรศัพท์สายตรง หรือทางอินเทอร์เน็ต			
4.6 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านคุณธรรม			
55. ผู้บริหารของ อบต. ของท่านมีนโยบายอย่างชัดเจนและต่อเนื่องในเรื่องการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบคุณธรรมของบุคลากรใน อบต.			
56. ผู้บริหารของ อบต. ของท่านควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม เช่น ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน โปร่งใส และเปิดเผย พร้อมกับเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา			
เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ			
57. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ อบต. ของท่านในปัจจุบันสูงกว่าในอดีต			
58. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ อบต. ของท่านมีมากกว่า อบต. ในจังหวัดอื่น			
แนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ			
59. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ อบต. ของท่านในอนาคตมีแนวโน้มที่อำนวยความสะดวกและให้บริการที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนเพิ่มมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน			
60. ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ อบต. ของท่าน ในอนาคตมีแนวโน้มมากกว่าในปัจจุบัน			

ข้อเสนอแนะหรือความเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวสุภารัตน์ พุทธรักษา
วัน เดือน ปีเกิด	15 มกราคม 2520
สถานที่เกิด	อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ พ.ศ. 2542 รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2547
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 4